

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ewaluacja zewnętrzna wykonana na zlecenie Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania

Gościnną Wielkopolską” w Pępowie.

Ewaluacja zewnętrzna i raport współfinansowane są ze środków Unii Europejskiej w ramach działania

„Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” PROW 2014-2020.

Ewaluacja zewnętrzna (ex-post)

realizacji

Strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR)

Lokalnej Grupy Działania Gościnną Wielkopolską

RAPORT

końcowy

Stowarzyszenie

Lokalna Grupa Działania

Gościnną Wielkopolską

Pępowo, styczeń 2023

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska
Pępowo ul. Powstańców Wielkopolskich 43, 63-830 Pępowo, woj. wielkopolskie
Telefon: 65 573 63 00; kom: 607 879 665; fax: 12 346 42 84
e-mail: biuro@wielkopolskagoscinna.pl

Prezes Zarządu – **Marian Poślednik**
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej – **Andrzej Przybyła**
Przewodniczący Rady – **Henryk Bartoszewski**

Wykonawca:
RURBAN Wieś-Miasto-Region Andrzej Hałasiewicz
ul. Franciszka Marii Lanciego 14/38, 02-792 Warszawa

REGON:367493053
NIP: 8761109789
Kom. 607 596 4
rurban@rural2040.eu

1. Streszczenie najważniejszych wyników badań

Celem przeprowadzonego badania ewaluacyjnego była pomoc władzom LGD w ocenie, czy sama strategia jest spójna wewnętrznie, czyli ustalenie, w jakim stopniu diagnoza obszaru jest trafna i czy cele wynikają z diagnozy, a przedsięwzięcia i środki wsparcia są adekwatne do celów oraz jaki jest aktualny potencjał samej LGD i czy wykazuje tendencje rozwojowe.

Badanie ewaluacyjne ustaliło, jaki jest aktualny stan wdrażania LSR, czy cele są realizowane, a zaplanowane wskaźniki osiągnięte i w jakim stopniu, ustaliło również jakie problemy występują w procesie zarządzania realizacją strategii oraz zidentyfikowało istotne bariery we wdrażaniu LSR.

Wnioski z badania:

1. Analiza działalności Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska we wszystkich obszarach, które zostały wymienione w LSR ma swoje przełożenie na realizację wskaźników. Bardzo dobra ocena działalności partnerstwa zarówno przez wnioskodawców jaki mieszkańców obszaru wskazuje na efektywną i dobrą pracę LGD.
2. Działalność LGD, przede wszystkim w obszarze naborów, wskazuje na efektywną pracę i bardzo dobrą współpracę Biura, Zarządu i Rady. Współpraca między sektorami, w ramach partnerstwa jest bardzo dobra, co przekłada się na dobrą realizację LSR i osiągnięte efekty. Potencjał wszystkich sektorów jest prawidłowo wykorzystywany przez LGD do realizacji przedsięwzięć oraz skutecznego wdrażania LSR.
3. W zakresie postępu rzeczowego nie było zagrożenia w osiągnięciu wskaźników. Postęp rzeczowy jest na dobrym poziomie. Stan realizacji budżetu LSR jest na dobrym poziomie. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że proces wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność jeszcze nie został zakończony.
4. Uczestnicy badań ewaluacyjnych w bardzo dużym stopniu zauważyli zmiany zachodzące w przeciągu ostatnich 5. lat na terenie gmin, które zamieszkują, dostrzegali istotny wpływ realizacji LSR na zmiany, głównie w zakresie. zwiększenia się dostępności nowych lokalnych produktów żywnościowych. Realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były kierowane. Na podkreślenie zasługuje ocena realizacji LSR dotycząca znaczącego wpływu na proces ochrony zasobów przyrodniczych i kształtowanie krajobrazu wiejskiego. Jako ważny należy uznać wpływ LSR na zmniejszenie się poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, między innymi poprzez powstanie nowych miejsc pracy, co wpłynęło na wzrost aktywizacji mieszkańców. Ponadto należy podkreślić, deklarowaną przez uczestników badania, dużą satysfakcję oraz wzrost prestiżu, związane z uczestnictwem we wdrażaniu LSR.
5. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska jest rozpoznawalną organizacją wśród respondentów. Znaczna część mieszkańców rozpoznaje i docenia działania, które są realizowane przez Stowarzyszenie.
6. Głównym źródłem informacji dotyczących LGD Gościnną Wielkopolska była strona internetowa. Drugą formą pozyskiwania informacji o działalności LGD były stoiska wystawiane podczas imprez lokalnych lub festynów. W dalszej kolejności publikacje

w prasie na temat działalności LGD oraz profil LGD na Facebooku, a także uczestnictwo w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD,

7. Należy odnotować zgodną ocenę respondentów mówiącą o tym, że podejmowane przez LGD działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były adresowane, było zainteresowanie ogłaszanymi konkursami i chętnych nie brakowało. Taką ocenę potwierdzają wyniki ankiet badających satysfakcję po naborach oraz ankiety po spotkaniach, które pokazują, że LGD odpowiada na potrzeby grup, do których adresuje swoje działania.
8. Wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy był znaczący. Należy odnotować prawidłową korelację działań realizowanych w ramach LSR z rozwojem gospodarczym regionu. Powstały nowe firmy i nowe miejsca pracy, wiele podmiotów gospodarczych pozyskało środki na rozwój wysokiej jakości produktów. Konieczna będzie kontynuacja tego procesu, zarówno w zakresie podejmowania jak i rozwijania przedsiębiorczości w nowej perspektywie finansowej. Większej uwagi będą wymagać zagadnienia związane z ochroną klimatu, małą retencją oraz OZE.
9. Proces wsparcia dla rozwoju turystyki na obszarze jest niejednoznacznie oceniany. Rozbieżności dotyczyły zakresów, form wsparcia oraz stopnia zaangażowania LGD we wspieranie rozwoju różnorodności turystycznej. Nie mniej oceniono jako znaczący wpływ LSR w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego. Bezpośrednio turystka nie była wspierana, ale pośrednio poprzez realizację systemu wsparcia imprez lokalnych z własnych środków. Niezbędna i kluczowa jest promocja regionu, należy budować markę ponieważ jest to w turystyce niezbędne. Pomimo, że zauważono wpływ LSR na budowanie lokalnego potencjału turystycznego, a także w zakresie dziedzictwa kulturowego – oceniono, że należy jeszcze mocniej wspierać te procesy w ramach nowej LSR.
10. Uczestnicy badań ewaluacyjnych przywiązują wagę do kwestii innowacyjności. Uważają, że projekty miękkie, a także inwestycyjne oraz te związane z ochroną środowiska mają charakter innowacyjny, który powinien być przedmiotem zainteresowania LGD i beneficjentów, bowiem innowacyjność przyczynia się do rozwoju obszaru. W kwestii innowacyjności można odnotować wiele przykładów projektów zawierających nowe rozwiązania na przykład dotyczące żywności. Innowacyjne procesy zarządzania i działania mimo, że nie są to łatwe kwestie we wprowadzaniu do projektów oraz w ich ocenie.
11. Pomimo wysokiej oceny procesu oddziaływania wdrażanej LSR na rozwój społeczny i gospodarczy obszaru, należy kontynuować ten proces wspierania przedsięwzięć gospodarczych w nowej perspektywie finansowej. To w tych zakresach nastąpić musi rozwój działalności gospodarczej. Jest to proces bardzo złożony i wiele czynników jest ze sobą powiązanych.
12. Wzrosło zaangażowanie społeczne w wielu dziedzinach, wzrósł udział mieszkańców w przedsięwzięciach organizowanych na obszarze, zwiększył się wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne. W przyszłości należy wspierać rozwój kapitału społecznego poprzez zapewnienie środków na działania i realizację odpowiednich projektów. Należy kontynuować to co jest dobrze odbierane, a także rozbudować systemu wsparcia poprzez spójną realizację działań.

13. Zaplanowany i rozpoczęty projekt współpracy jest niezwykle interesujący, wypełniony ciekawymi przedsięwzięciami dotyczącymi lokalnej kultury regionalnej, którą dokumentuje, promuje i wykorzystuje do edukacji mieszkańców, co zapewne wzmocni identyfikację lokalnych społeczności ze swoim miejscem życia.
14. LGD skutecznie podejmowało działania wspierając osoby z grup defaworyzowanych zarówno w obszarze aktywizacji, jak i działań w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i wsparcia zakładania nowych działalności.
15. LGD realizuje jeden projekt współpracy pt. „Odrębność kulturowa łączy obszary Wielkopolski i Kujaw” (OKŁOWIK). Projekt angażuje mieszkańców 4. Obszarów, w tym kobiety, które są zdefiniowane w LSR jako grupa defaworyzowana, co dodatkowo podnosi jego wartość. W przyszłości warto kontynuować realizację i poszerzyć zakres realizowanych projektów współpracy, które pozytywnie wpływają na rozpoznawalność LGD oraz zdobywanie nowych doświadczeń w pracy nad rozwojem lokalnym.
16. Bardzo interesującym obszarem aktywności LGD jest realizacja celu LSR ”Ochrona zasobów i kształtowanie krajobrazu wiejskiego”. Ochrony zasobów rozumianych jako zasoby środowiskowe (np. woda opadowa i roztopowa) oraz przyrodnicze (różnorodność biologiczna). Zaś kształtowania krajobrazu jest realizowane zgodnie z historyczną tradycją regionu.
17. W realizowanych projektach pojawiają się gdzie nie gdzie drobne błędy, czy niedociągnięcia, ale widać też gotowość uczenia się, korekt i wprowadzania kolejnych innowacji. Podkreślamy innowacyjność i trafność podejścia do ochrony wód poprzez promowanie i realizację projektów dotyczących retencji. Obszar działania LGD jest zagrożony niedoborem wód gruntowych. A w kontekście zmian klimatycznych - ochrona przed powodzią i suszą oraz nadmiernym obniżaniem się poziomu wód gruntowych – jest wielkim wyzwaniem a realizacja takich projektów jest niezwykle cenna i warta kontynuowania i rozwijania.

Ogólnie, należy podkreślić, że wyniki badań ewaluacyjnych wskazują na prawidłowy przebieg procesu wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz na wysoką sprawność funkcjonowania partnerstwa, w tym biura. Zawarte we wnioskach oceny i opinie wyraźnie wskazują, że sukces w realizacji strategii nie jest zagrożony.

2. Spis treści

str.

1.	<u>Streszczenie najważniejszych wyników badań</u>	3
2.	<u>Spis treści</u>	6
3.	<u>Definicje i uszczegółowienie rozumienia określeń używanych w dokumentach ewaluacyjnych</u>	7
4.	<u>Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji</u>	11
5.	<u>Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania</u>	12
6.	<u>Opis wyników badania wraz z ich interpretacją</u>	14
	<u>6.1. Analiza zmian przeprowadzonych w LSR, kryteriach wyboru operacji i procedurach</u>	14
	<u>6.2. Sprawozdanie z przebiegu naborów wniosków o przyznanie pomocy</u>	19
	<u>6.3. Postęp finansowy w realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność</u>	32
	<u>6.4. Postęp rzeczowy w realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność</u>	36
	<u>6.5. Realizacja zadań innych niż objęte podejściem LEADER</u>	40
	<u>6.6. Realizacja Planu komunikacji</u>	41
	<u>6.7. Doradztwo i szkolenia</u>	45
	<u>6.8. Realizacja projektu współpracy</u>	48
	<u>6.9. Realizacja projektów w zakresie ochrony zasobów i kształtowania krajobrazu wiejskiego</u>	52
	<u>6.10. Analiza wyników wywiadów pogłębionych (IDI)</u>	53
	<u>6.11. Analiza wyników zogniskowanego wywiadu grupowego (FGI)</u>	64
	<u>6.12. Analiza wyników ankiety internetowej wśród mieszkańców (CAWI)</u>	70
	<u>6.13. Analiza wyników ankiety telefonicznej wśród beneficjentów (CATI)</u>	77
7.	<u>Odpowiedź na wszystkie pytania badawcze.....</u>	87
8.	<u>Wnioski</u>	92
9.	<u>Rekomendacje</u>	94
10.	<u>Literatura</u>	98
11.	<u>Spis wykresów.....</u>	99
12.	<u>Aneksy tworzone w toku realizacji badania</u>	102

3. Definicje i uszczegółowienie określeń używanych w dokumentach ewaluacyjnych

Jak należy rozumieć ewaluacje:

- To ocena wartości strategii z zastosowaniem określonych kryteriów w celu jej usprawnienia, rozwoju lub lepszego rozumienia.
- Polega na zbieraniu, analizie oraz interpretacji danych na temat znaczenia i wartości strategii przy zwróceniu uwagi na zagadnienia istotne dla mieszkańców obszaru objętego realizacją strategii.
- Służy ocenie efektywności, skuteczności, oddziaływania, trwałości i zgodności zrealizowanych operacji w kontekście założonych celów, porównywanie produktów i rezultatów z wskaźnikami zapisanymi w strategii.

Wytyczne UE w zakresie ewaluacji programów operacyjnych definiują ewaluację jako osąd (ocena) wartości interwencji publicznej dokonany przy uwzględnieniu odpowiednich kryteriów (skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości) i standardów.

Osąd dotyczy zwykle potrzeb, jakie muszą być zaspokojone w wyniku interwencji oraz osiągniętych efektów. Ewaluacja oparta jest na specjalnie w tym celu zebranych i zinterpretowanych informacjach za pomocą odpowiedniej metodologii.

Ewaluacja może służyć wielu celom. Najczęściej ewaluacja prowadzona jest dla:

- Zbadania potrzeb np. mieszkańców obszaru, przyszłych beneficjentów,
- Określenie kierunków i celów działań
- Poprawy przejrzystości podejmowanych działań
- Poznawania mechanizmów wdrażania programów, planów strategicznych i operacji,
- Zwiększenie skuteczności i efektywności programów/strategii/operacji,
- Wspomagania procesu podejmowania decyzji,
- Identyfikowania słabych i mocnych stron interwencji,
- Sygnalizowania pojawiających się problemów,
- Określania stopnia zgodności z przyjętymi założeniami,
- Zwiększania profesjonalizmu świadczonych usług,
- Pogłębianie odpowiedzialności za program/strategię/operację,
- Demokratyzacji procesu zarządzania.

Rodzaje ewaluacji:

- ex-ante (przed realizacją programu/strategii/operacji)
- mid-term/on-going/ewaluacja bieżąca (podczas realizacji programu/strategii/operacji)
- ex-post (po zakończeniu realizacji programu/strategii/operacji)

Ewaluacja ex-ante:

- Przeprowadzana jest przed wdrażaniem programu/strategii/operacji,
- Ocenia na ile planowana interwencja jest trafna z punktu widzenia potrzeb (sektora, beneficjentów) oraz spójna w zakresie planowanych celów i sposobów ich realizacji,
- Bada kontekst społeczny, gospodarczy, prawny,
- Służy identyfikacji potencjalnych trudności, zagrożeń,
- Diagnozuje potrzeby i oczekiwania grupy docelowej (mieszkańców Obszaru).

Ewaluacja mid-term:

- Realizowana jest mniej więcej w połowie wdrażania interwencji,
- Poddaje analizie osiągnięte na tym etapie produkty i rezultaty,
- Dokonuje pierwszej oceny jakości realizacji programu/strategii/operacji,
- Ocenia poczynione na etapie programowania założenia (cele, wskaźniki),
- Diagnozuje kontekst realizacji programu/strategii/operacji,
- Może przyczynić się do pewnych modyfikacji realizacji interwencji oraz aktualizacji przyjętych założeń programu/strategii/operacji.

Ewaluacja ex-post:

- Przeprowadzana jest po zakończeniu realizacji programu/strategii/operacji,
- Ocenia na ile udało się osiągnąć założone cele,
- Ocenia skuteczność i efektywność interwencji oraz jej trafność i użyteczność,
- Bada długotrwałe efekty (oddziaływanie) programu/strategii/operacji oraz ich trwałość,
- Stanowi cenne źródło informacji użytecznych przy planowaniu kolejnych interwencji.

Etapy procesu ewaluacji:

- Planowanie ewaluacji,
- Projektowanie ewaluacji,
- Zbieranie i analiza danych,
- Raportowanie,
- Wykorzystanie wyników ewaluacji.

Przystępując do przeprowadzania ewaluacji trzeba ją precyzyjnie zaplanować, by jak najskuteczniej wykorzystać czas i posiadane zasoby. Unika się w ten sposób również niebezpieczeństwa przeprowadzenia ewaluacji mało efektywnej, zwiększa się natomiast jej użyteczność. Im lepiej zaplanowana ewaluacja, tym większa szansa na przeprowadzenie jej w taki sposób, który dostarczy istotnych, wiarygodnych i rzetelnych informacji, odpowiadających potrzebom i zainteresowaniom jej odbiorców i użytkowników.

Kryteria ewaluacji:

- Służą wskazaniu, co w ramach prowadzonej ewaluacji będzie podlegało ocenie,
- Są pryzmatem przez który ewaluator patrzy na ewaluowane przedsięwzięcie, oceniając program/strategię/operację pod kątem stopnia spełniania określonego kryterium.

Najczęściej stosowane kryteria ewaluacji:

- Trafność (relevance) – kryterium to pozwala ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele programu/strategii/operacji odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym programem/strategią/operacją i/lub realnym potrzebom mieszkańców (beneficjentów),
- Efektywność (efficiency) – kryterium to pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” programu/strategii/operacji, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych wyników i rezultatów. Nakłady rozumiane są tu jako zasoby finansowe, ludzkie, rzeczowe i poświęcony czas,
- Skuteczność (effectiveness) – kryterium to pozwala ocenić, do jakiego stopnia cele programu/strategii/operacji zdefiniowane na etapie opracowania planu strategicznego (programowania) zostały osiągnięte,
- Oddziaływanie/wpływ (impact) – kryterium to pozwala ocenić związek pomiędzy celem operacji i celami ogólnymi, tj. stopień, w jakim korzyści odniesione przez docelowych beneficjentów miały szerszy ogólny wpływ na większą liczbę ludzi w danym sektorze, regionie lub w całym kraju,
- Trwałość efektów (sustainability) – kryterium to pozwala ocenić czy pozytywne efekty operacji na poziomie celu mogą trwać po zakończeniu finansowania zewnętrznego, a także czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tej operacji w dłuższym okresie na procesy rozwoju na poziomie sektora, regionu czy kraju.¹

Z wykorzystaniem powyższych kryteriów ewaluacji, w niniejszych badaniach, starano się odpowiedzieć na sformułowane na podstawie Wytycznych nr 10/1/2022 pytania badawcze, które zostały przypisane do następujących obszarów badawczych.

1. Ocena wpływu na główny cel LSR
 - a. Jaki jest stopień osiągnięcia celu głównego i przypisanych do niego wskaźników LSR?
2. Ocena wpływu na kapitał społeczny
 - a. Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?
 - b. W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?
3. Przedsiębiorczość
 - a. W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości?
 - b. Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?

¹ Standardy ewaluacji, Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne, <http://pte.org.pl/o-ewaluacji/>

4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe
 - a. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
 - b. W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?
5. Grupy defaworyzowane
 - a. Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup?
 - b. Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?
 - c. Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?
6. Innowacyjność
 - a. W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
 - b. Jakie można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?
7. Projekty współpracy
 - a. Jaka była skuteczność i efekty działania wdrażania projektów współpracy?
 - b. Jaką formę i zakres powinny przyjmować projekty współpracy w przyszłości?
8. Ocena funkcjonowania LGD
 - a. Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwalał na efektywną i skuteczną realizację LSR?
 - b. Jaka jest skuteczność i efektywność działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
 - c. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?
9. Ocena procesu wdrażania
 - a. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR odbywała się zgodnie z planem?
 - b. Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów?
 - c. Czy kryteria pozwalały na wybór najlepszych projektów (spójnych z celami LSR)?
 - d. Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach?
10. Wartość dodana podejścia LEADER
 - a. Czy działalność LGD wpływa na poprawę komunikacji pomiędzy różnymi aktorami, budowanie powiązań między nimi i sieciowanie?
 - b. Czy stworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał rozwojowy jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany?

- c. Czy projekty realizowane w ramach LSR są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru objętego LSR i czy te projekty przyczyniają się do jego wzmocnienia?
- d. Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie lub względem wiodącego projektu/tematu określonego w LSR?

Szczegółowe obszary działań LGD, które zostały poddawane ocenie to:

1. Działalność biura LGD, w tym w szczególności jakość i efektywność świadczonego doradztwa dla beneficjentów,
2. Realizacja planu komunikacji, rozpoznawalność LGD, wymiana informacji z mieszkańcami obszaru oraz jakość podejmowanych działań komunikacyjnych,
3. Realizacja rzeczowo-finansowa Lokalnej Strategii Rozwoju,
4. Funkcjonowanie organów LGD,
5. Działania na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej oraz włączenia społecznego (w szczególności wsparcie udzielone przedstawicielom grupy defaworyzowanej),
6. Działania LGD w zakresie rozwoju przedsiębiorczości oraz turystyki i dziedzictwa kulturowego,
7. Promowanie innowacyjności na obszarze objętym LSR,
8. Realizacja projektów współpracy,
9. Realizacja projektów wykraczających poza RLKS.

4. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji

Ewaluacja ex-post wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju dla Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolską została wykonana w okresie od początku września do końca 2022 roku i objęła okres od początku wdrażania LSR, w okresie programowania 2014-2020, do 1 grudnia 2022 roku, zgodnie z:

- Wytycznymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 10/1/2022 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, które dostępne są na stronie Internetowej: Wytyczne_MRiRW_Nr_10_1_2022_monitoring_i_ewaluacja (4).pdf
- Wskazówkami zawartymi w Podręczniku Monitoringu i Ewaluacji Lokalnych Strategii Rozwoju, który dostępny jest na stronie Internetowej <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa/Program-Rozwoju-Obszarow-Wiejskich-2014-2020/Rozwoj-Lokalny-Kierowany-przez-Spolecznosc-RLKS>,
- Postanowieniami Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia LGD Gościnną Wielkopolską.

Zasadniczym celem badania ewaluacyjnego była identyfikacja i ocena efektów realizacji LSR Stowarzyszenia LGD Gościnną Wielkopolską. Przedmiotem badania, którego wyniki zaprezentowane zostały w niniejszym raporcie, jest Lokalna Strategia Rozwoju przygotowana

w okresie programowania UE 2014-2020. W zakresie ewaluacji uwzględniono zróżnicowane działania podjęte w celu jej skutecznego wdrażania, a także aktywność Lokalnej Grupy Działania wykraczającą poza samą strategię, a wpisującą się w statutowe obszary działalności Stowarzyszenie.

Badanie ewaluacyjne ustaliło w jakim stopniu została zrealizowana Lokalna Strategia Rozwoju, czy cele zostały zrealizowane, a zaplanowane wskaźniki osiągnięte i w jakim stopniu, ustaliło również jakie problemy występują w procesie zarządzania realizacją strategii oraz zidentyfikowało istotne bariery we wdrażaniu LSR. W podsumowaniu zostały zapisane wnioski wynikające z badania ewaluacyjnego.

5. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania

Metody i techniki badawcze

Ewaluacja ex-post została przeprowadzona w oparciu o zróżnicowane metody i techniki badawcze. Wśród zastosowanych metod i technik badawczych należy wskazać:

- a) Desk research (analizę danych zastanych) – analiza dokumentacji wytworzonej przez biuro i organy LGD. Analiza ogólnodostępnych danych statystycznych. Analiza desk research poprzedziła całość badań empirycznych i oprócz istotnego wkładu do raportu, umożliwiła dobre przygotowanie się badaczy do zadań terenowych.
- b) Przeprowadzenie badań jakościowych wśród przedstawicieli biura, Zarządu, Rady LGD:
 - a. wywiady pogłębiony (IDI) – z przedstawicielami Zarządu, Rady i pracownikami biura,
 - b. zogniskowany wywiad grupowy (FGI) – przeprowadzony wśród przedstawicieli Zarządu i Rady LGD pozwolił zebrać wiedzę dotyczącą tak bieżących jak i strategicznych działań LGD,
- c) Przeprowadzenie badań ilościowych:
 - a. badanie ankietowe mieszkańców obszaru LGD – badanie ilościowe przeprowadzone za pośrednictwem Internetu, techniką CAWI, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej. Badanie służyło do zebrania wiedzy np. na temat rozpoznawalności LGD, działalności LGD, kanałów komunikacyjnych stosowanych przez LGD, oceny realizacji celów strategicznych oraz pojedynczych operacji,
 - b. badanie ankietowe wśród beneficjentów – badanie ilościowe przeprowadzone za pomocą formularza wywiadu telefonicznego (CATI). Wyniki ankiety pozwoliły na analizę efektywności interwencji podjętych w ramach wdrażania LSR oraz przysłużyły się do badania poziomu jakości świadczonego doradztwa.

Proces badawczy oparty został o zasadę triangulacji metod (ilościowe i jakościowe) oraz technik badawczych (ankieta internetowa, wywiad telefoniczny, wywiady indywidualne, wywiad grupowy, desk research). Zróżnicowane zostały również same źródła pozyskiwania danych, oprócz już wspomnianych danych wywołanych, eksperci przeanalizowali również dane zastane, wytworzone w ramach działań monitoringowych i sprawozdawczych w LGD. Analizie zostały poddane również dane ze statystyki publicznej.

Uzasadnienie wykorzystania poszczególnych technik badawczych

Wywiad pogłębiony IDI (ang. Individual In-depth Interview) – polega na uzyskaniu interesujących danych w trakcie indywidualnej i bezpośredniej rozmowy z respondentem, skoncentrowany na opiniach i poglądach respondenta (skupia się na osobistych doświadczeniach), ma na celu poznanie postaw, wrażeń, motywów kierujących działaniami respondenta, znaczeń im przypisywanych. Jest oparty o scenariusz rozmowy, jednak zwykle nie silnie ustrukturyzowany.

Zogniskowany wywiad grupowy FGI (ang. Focus Group Interview) – przeprowadzany jednocześnie z kilkoma osobami, często przy użyciu technik projekcyjnych i wspomagających. Wywiad grupowy jest bliższy sytuacjom rzeczywistym – opinie kształtują się w kontakcie z innymi ludźmi, a nie w odosobnieniu. Taka sytuacja symuluje rzeczywistą sytuację życiową, w której ludzie reagując na bodziec – ujawniają swoje opinie, które często w kontaktach z innymi ulegają pewnym modyfikacjom.

Ankieta CAWI (ang. Computer Assisted Web Interview) – jest częścią metodologii opartej na ankiecie dostarczonej respondentowi za pomocą linka w panelu lub na stronie internetowej. Metoda CAWI jest uważana za jeden z najbardziej ekonomicznych sposobów zbierania danych ankietowych, ponieważ nie wymaga ankieterów, urzędzeń, ani dodatkowych narzędzi. Z tych wszystkich powodów ankiety CAWI, zwane również kwestionariuszami internetowymi, są jedną z najbardziej powszechnych metod zbierania informacji. W badaniu CAWI cała uwaga jest skupiona na konstrukcji kwestionariusza, ponieważ wskaźnik odpowiedzi jest związany bezpośrednio z jakością samego kwestionariusza. Wykorzystanie tego typu narzędzia pozwala w krótkim czasie dotrzeć do dużej liczby osób).

Wywiad telefoniczny CATI (computer-assisted telephone interviewing, czyli wspomagany komputerowo wywiad telefoniczny) – metoda zbierania informacji w ilościowych badaniach między innymi opinii publicznej. W badaniach CATI wywiad z respondentem jest prowadzony przez telefon, a ankieter odczytuje pytania i notuje uzyskiwane odpowiedzi, respondenci w badaniach CATI są zwykle dobierani losowo spośród określonej grupy docelowej.

Narzędzia badawcze

Dla każdej metody badawczej opracowano adekwatne narzędzie badawcze. W przypadku kwerendy dokumentów – specyfikacja zakresu danych poszukiwanych w dokumentach; w przypadku internetowej ankiety do mieszkańców – kwestionariusz ankietowy; w przypadku badania telefonicznego z beneficjentami – kwestionariusz wywiadu telefonicznego; w przypadku wywiadów pogłębionych z przedstawicielami Zarządu, Rady i pracownikiem biura zastosowano kwestionariusz ankiety, natomiast dla przeprowadzenia zogniskowanego wywiadu grupowego został opracowany scenariusz wywiadu.

Dla poprawnego przeprowadzenia badania ewaluacyjnego zastosowano pięć technik badawczych, cztery o charakterze jakościowym i jedna o charakterze ilościowym..

Były to:

- a) kwerenda dokumentów zastanych, wytworzonych i/lub archiwizowanych w LGD, a także wytworzonych przez beneficjentów a archiwizowanych (przechowywanych) w LGD;

- b) wywiady pogłębione z przedstawicielami Zarządu, Rady i pracownikami biura;
- c) wywiady telefoniczne z beneficjentami;
- d) zogniskowany wywiad grupowy z przedstawicielami Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska;
- e) ankieta internetowa wśród mieszkańców obszaru objętego wdrażaniem LSR – na próbie przypadkowej 135 osób

6. Opis wyników badania wraz z ich interpretacją

6.1. Analiza zmian przeprowadzonych w LSR, kryteriach wyboru operacji i procedurach

Lokalna Strategia Rozwoju była aktualizowana 27 razy.

W 2016 roku zmiany przeprowadzono 3. razy. Zakres zmian dotyczył:

- Dostosowania procedur obejmujących tematycznie całość zadań związanych z oceną i wyborem operacji, w ramach LSR, poprzez dostosowanie do wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego PROW na lata 2014-2020.
- Kryteriów wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów.
- Uszczegółowienia treści opisu kryterium w związku z konsultacjami w zakresie interpretacji zapisów Rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach podziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014-2020 dotyczących wysokości pomocy przyznawanej dla jednostek sektora finansów publicznych.
- Aktualizacji struktury organizacyjnej biura LGD Gościnną Wielkopolska oraz wynikających z niej korekt części lub całości zapisów dotyczących opisu stanowisk, wymagań koniecznych i pożądaných oraz obniżonych wymagań w odniesieniu do kandydatów na poszczególne stanowiska pracy zaplanowane w strukturze organizacyjnej biura LGD.

W 2017 roku zmiany przeprowadzono 5. razy. Zakres zmian dotyczył:

- Kryteriów wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów.
- Uszczegółowienia treści opisu kryteriów w związku z koniecznością zastosowania kryteriów w przypadku ogłaszania naboru wyłącznie na jeden zakres tematyczny (zgodnie z zaleceniami UMWW i aktualnym harmonogramem naborów wniosków).
- Uszczegółowienie opisu stosowania kryterium oceny w przypadku ogłaszania naboru na dwa zakresy tematyczne łącznie.
- Uaktualnienia zapisów Planu komunikacji do zmian w Harmonogramie planowanych naborów wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie operacji w ramach LSR.

- Dostosowania struktury organizacyjnej do bieżących potrzeb wynikających z realizacji LSR LGD Gościnną Wielkopolska.
- Dostosowanie procedur obejmujących tematycznie całość zadań związanych z oceną i wyborem operacji w ramach LSR do zmian w Ustawie o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności z dnia 20 lutego 2015 r. i Ustawie o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

W 2018 roku zmiany przeprowadzono 5. razy. Zakres zmian dotyczył:

- Dostosowania procedur obejmujących tematycznie całość zadań związanych z oceną i wyborem operacji w ramach LSR do zmian wprowadzonych Wytycznymi nr 6/4/2017 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego PROW na lata 2014-2020, zgodnie z zapisem, że Wytyczne nr 6/4/2017 zastępują Wytyczne nr 2/1/2016.
- Planu szkoleń dla członków organu decyzyjnego i pracowników biura LGD,
- Dostosowania tematyki szkolenia dotyczącego oceny wniosku/operacji do Wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 6/4/2017 (określenie zakresu możliwości dokonywania przez pracowników biura LGD pomocniczej oceny zgodności operacji z LSR, pomocniczej oceny spełniania kryteriów wyboru operacji oraz propozycji ustalenia kwoty wsparcia, a nie tylko wstępnej oceny wniosku/operacji, w tym oceny zgodności operacji z LSR).
- Dostosowania zapisów LSR do wymagań określonych z Wytycznych nr 5/3/2017 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach PROW na lata 2014-2020.
- Wprowadzenia wskaźników LSR wskazanych w Wytycznych jako obowiązkowe oraz z konieczności dostosowania pozostałych wskaźników do logiki interwencji opisanej w Wytycznych.
- Korekty działań komunikacyjnych w celu logicznego powiązania ich z bieżącą realizacją LSR m.in. w związku ze zmianami harmonogramu naborów.
- Akceptacji zmian w LSR wprowadzonych przez Zarząd Województwa w związku z likwidacją kamieni milowych.
- Dostosowania procedur obejmujących tematycznie całość zadań związanych z oceną i wyborem operacji w ramach LSR do zmian w Ustawie o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności z dnia 20 lutego 2015 r.
- Korekty działań komunikacyjnych w celu logicznego powiązania ich z bieżącą realizacją LSR m.in. w związku ze zmianami harmonogramu naborów.

W 2019 roku zmiany przeprowadzono 6. razy. Zakres zmian dotyczył:

- Korekty zapisów w planie działania LSR LGD Gościnną Wielkopolska, w celu zwiększenia szans na pełną realizację celów i budżetu LSR, w tym m.in. uwzględnienie kolejnych

istotnych zmian w przepisach dotyczących handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej oraz prowadzenia działalności gospodarczej, jak również aby odpowiedzieć na zgłaszany wzrost zainteresowania mieszkańców obszaru objętego LSR poprawą jakości powietrza oraz odtworzeniem stawów/oczek wodnych i wykonaniem nasadzeń przydrożnych.

- Dostosowania kryteriów wyboru operacji do zaakceptowanej zmiany LSR w zakresie przedsięwzięcia 1.2.1.
- Dostosowania kryteriów wyboru operacji w zakresie dotyczącym efektywności ekonomicznej operacji.
- Dostosowania struktury organizacyjnej do bieżących potrzeb wynikających z realizacji LSR LGD Gościnną Wielkopolska.
- Korekty działań komunikacyjnych w celu logicznego powiązania ich z bieżącą realizacją LSR m.in. w związku ze zmianami harmonogramu naborów.
- Dostosowanie procedur obejmujących procedowanie protestu.

W 2020 roku zmiany przeprowadzono 3. razy. Zakres zmian dotyczył:

- Korekty działań komunikacyjnych w celu logicznego powiązania ich z bieżącą realizacją LSR w związku z panującym stanem zagrożenia epidemicznego i jego konsekwencjami m.in. dla funkcjonowania biura LGD i komunikacji ze społecznością lokalną oraz trudnych do określenia na obecnym etapie przesunięć terminów wynikających z realizacji kluczowych zadań związanych z realizacją LSR.
- Zmiany umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wprowadzając zmiany w zakresie: § 4 ust. 3 (usunięcie informacji o indykatywnym przeliczeniu na walutę PLN po kursie 4 PLN/EUR wysokości środków finansowych na wsparcie funkcjonowania LGD), § 8 (uchylenie ust 2 i 6 dotyczącego wykonania tzw. drugiego kamienia milowego) i § 10 (w ust. 3 uchylenie pkt. 4 i 6 dotyczących przesunięć środków).
- Korekty działań komunikacyjnych w celu logicznego powiązania ich z bieżącą realizacją LSR w związku z ograniczeniami wynikającymi ze stanu epidemii ogłoszonego na terenie Polski (dwa nabory zaplanowane na II połowę 2020 roku zostały przełożone na I połowę 2021 roku, tym samym działania komunikacyjne powiązane z planowanymi naborami również powinny zostać przeprowadzone w 2021 r.).

W 2021 roku zmiany przeprowadzono 3. razy. Zakres zmian dotyczył:

- Korekty zapisów w planie działania LSR LGD Gościnną Wielkopolska, w celu zwiększenia szans na pełną realizację celów i budżetu LSR, w tym m.in. uwzględnienie kolejnych istotnych zmian w przepisach dotyczących handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej oraz prowadzenia działalności gospodarczej oraz odpowiedzieć na zgłaszany wzrost zainteresowania mieszkańców obszaru objętego LSR poprawą jakości powietrza oraz odtworzeniem stawów/ oczek wodnych i wykonaniem nasadzeń przydrożnych.
- Dostosowania kryteriów wyboru operacji do zmian w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu

przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014-2020 wprowadzonych we wrześniu 2020 r. oraz do zapisów zawartych w Wytycznych nr 7/1/2020 w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, które obowiązują od 1 grudnia 2020 r.

- Zmian związanych z przewalutowaniem LSR i zwiększeniem budżetu LSR o dodatkowe środki.

W 2022 roku zmiany przeprowadzono 2. razy. Zakres zmian dotyczył:

- Dostosowania kryteriów wyboru operacji do zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej dla branży gastronomicznej, m.in. zmniejszenie minimalnej liczby punktów niezbędnych do wyboru operacji.
- Korekta zapisów w planie działania LSR LGD Gościnną Wielkopolska, w celu zwiększenia szans na pełną realizację celów i budżetu LSR, tzn. przesunięcie wolnych środków na zaplanowane ostatnie dwa nabory.

Aktualizacja LSR w zakresie **kryteriów wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów** została przeprowadzona 7. razy. Zmiany wynikały z konieczności dostosowania zapisów do treści rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dostosowania kryteriów do sytuacji gdy ogłaszany nabór jest na dwa lub wyłącznie na jeden zakres tematyczny, a także z konieczności dostosowania kryteriów wyboru operacji do zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej oraz w zakresie dotyczącym efektywności ekonomicznej operacji. Ponadto zmiany wynikały z potrzeby dostosowania ww. kryteriów wyboru operacji do zaakceptowanej zmiany LSR w zakresie przedsięwzięć.

Aktualizacja LSR w zakresie **planu komunikacji** została przeprowadzona 6. razy. Zmiany wynikały z konieczności logicznego powiązania działań komunikacyjnych z bieżącą realizacją LSR w związku z ograniczeniami wynikającymi ze stanu epidemii ogłoszonego na terenie Polski. Ponadto zmiany wynikały z potrzeby dostosowania zapisów planu do zmian w Harmonogramie planowanych naborów wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie operacji w ramach LSR.

Aktualizacja LSR – **dokument podstawowy** – została przeprowadzona 6. razy. Zmiany wynikały z konieczności dostosowania zapisów LSR do wymagań określonych z Wytycznych nr 5/3/2017 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii oraz wprowadzenia wskaźników LSR opisanych w Wytycznych jako obligatoryjne, a także z konieczności dostosowania pozostałych wskaźników do logiki interwencji opisanej w Wytycznych. Aktualizacja spowodowana była również akceptacją zmian w LSR wprowadzonych przez Zarząd Województwa w związku z likwidacją kamieni milowych oraz wynikały z przewalutowania i zwiększenia budżetu LSR o dodatkowe środki. Ponadto zmiany wynikały z konieczności zwiększenia szans na pełną realizację celów i budżetu LSR, w tym m.in. uwzględnienie kolejnych istotnych zmian w przepisach dotyczących handlu detalicznego

i sprzedaży bezpośredniej oraz prowadzenia działalności gospodarczej, jak również były odpowiedzią na zgłaszany wzrost zainteresowania mieszkańców obszaru objętego LSR poprawą jakości powietrza oraz odtworzeniem stawów/oczek wodnych i wykonaniem nasadzeń przydrożnych. Korekta zapisów w planie działania spowodowana była chęcią zwiększenia szans na pełną realizację celów i budżetu LSR, tzn. przesunięcie wolnych środków na zaplanowane ostatnie dwa nabory.

Aktualizacja LSR w zakresie **procedury wyboru i oceny operacji w ramach LSR** została przeprowadzona 5. razy. Zmiany wynikały z konieczności dostosowania procedur związanych z oceną i wyborem operacji w ramach LSR, do zmian w Wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii oraz zmian w Ustawie o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności z dnia 20 lutego 2015 r. i Ustawie o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, a także do zmian wprowadzonych Wytycznymi nr 6/4/2017 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego PROW na lata 2014-2020, zgodnie z zapisem, że Wytyczne nr 6/4/2017 zastępują Wytyczne nr 2/1/2016, jak również dostosowanym tematyki szkolenia dotyczącego oceny wniosku/operacji do tych wytycznych. Ponadto wynikały z konieczności dostosowanie procedur obejmujących tematycznie całość zadań związanych z oceną i wyborem operacji w ramach LSR do zmian w Ustawie o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności z dnia 20.02.2015 r., a także dostosowanie procedur obejmujących procedowanie protestu.

Aktualizacja LSR w zakresie **opisu stanowisk w biurze LGD** została przeprowadzona 3. razy. Zmiany wynikały z konieczności dostosowania struktury organizacyjnej do bieżących potrzeb wynikających z realizacji LSR, a także ze względu na aktualizację struktury organizacyjnej biura LGD oraz wynikających z niej korekt części lub całości zapisów dotyczących opisu stanowisk, wymagań koniecznych i pożądanых oraz obniżonych wymagań w odniesieniu do kandydatów na poszczególne stanowiska pracy zaplanowane w strukturze organizacyjnej biura LGD.

Ponadto miała miejsce **zmiana umowy o warunkach** i sposobie realizacji strategii w zakresie: § 4 ust. 3 (usunięcie informacji o indykatywnym przeliczeniu na walutę PLN po kursie 4 PLN/EUR wysokości środków finansowych na wsparcie funkcjonowania LGD), § 8 (uchylenie ust 2 i 6 dotyczącego wykonania tzw. drugiego kamienia milowego) i § 10 (w ust. 3 uchylenie pkt. 4 i 6 dotyczących przesunięć środków).

Wnioski:

Po pierwsze – analiza zmian w LSR wskazuje na takie, które były niezbędne i wynikały ze zmiany przepisów regulujących funkcjonowanie LGD i wdrażanie LSR oraz wywołanych aktualną sytuacją społeczno-gospodarczą w kraju.

Po drugie – należy zauważyć, że zmiany nie wynikały z błędnych zapisów strategii ani też z niewłaściwie prowadzonego procesu zarządzania wdrażaniem LSR.

Po trzecie – zmiany były konieczne i nie miały negatywnego wpływu na realizację celów i osiągnięcie wskaźników strategii.

6. 2. Sprawozdanie z przebiegu naborów wniosków o przyznanie pomocy

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Gościnną Wielkopolska” w analizowanym okresie przeprowadziła 31 naborów wniosków o przyznanie pomocy. w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju, na następujące przedsięwzięcia:

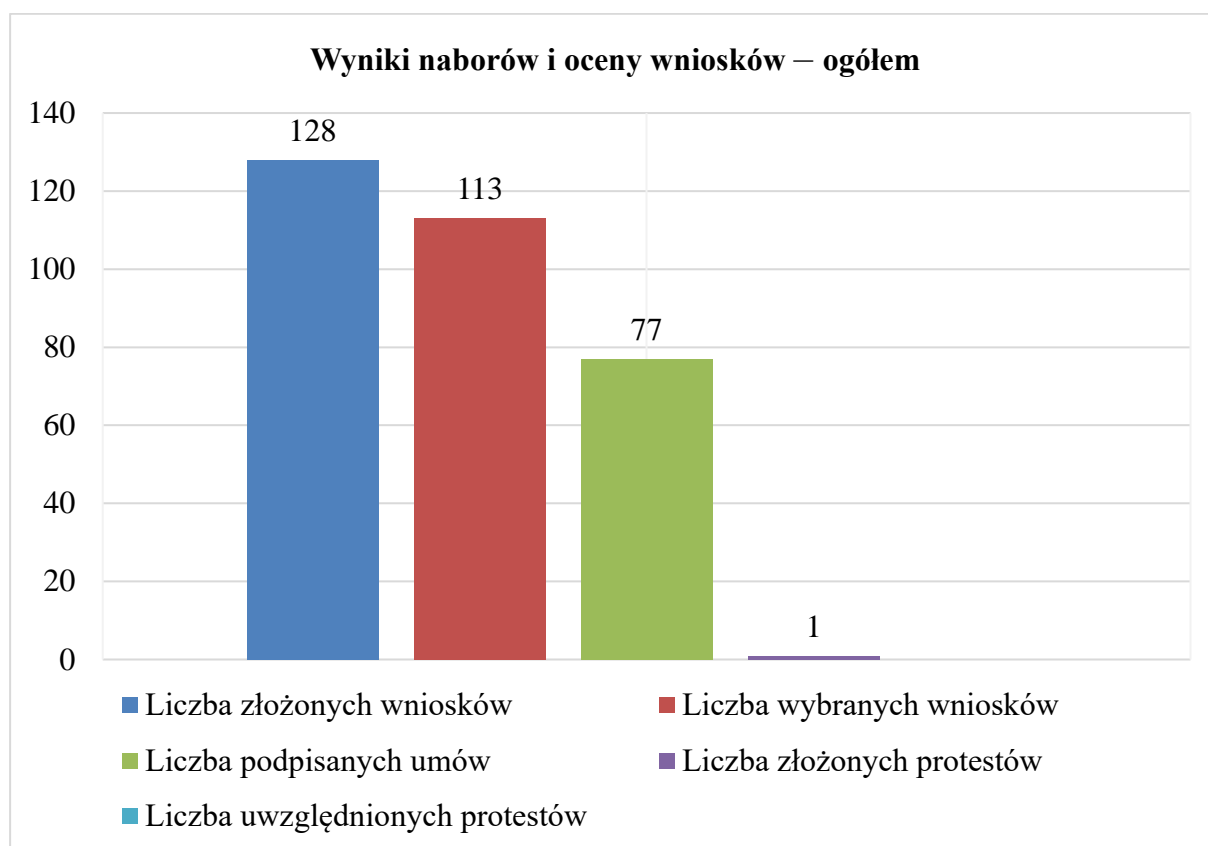
1. Zakładanie działalności gospodarczej związanej z produkcją i/ lub przetwarzaniem i/ lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych – 5. naborów.
2. Realizacja szkoleń w zakresie produkcji i/lub przetwarzania lokalnych produktów żywnościowych z wykorzystaniem innowacyjnych metod, technik lub narzędzi – 4. nabory.
3. Rozwijanie działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem lokalnych produktów żywnościowych – 4. nabory.
4. Odtworzenie, odnowa i/lub zagospodarowanie stawów, oczek wodnych i rowów melioracyjnych oraz Wykonanie nasadzeń śródpolnych i/lub przydrożnych – 3. nabory.
5. Tworzenie i wdrażanie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu – 3. nabory.
6. Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego lub w obiektach związanych z aktywnością społeczną mieszkańców – 2. nabory.
7. Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych narzędzi promowania walorów rekreacyjnych i turystycznych wykorzystujących lokalne dziedzictwo przyrodnicze – 2. nabory.
8. Uruchamianie działalności związanej z produkcją i/lub przetwarzaniem i/ lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych – 2. nabory.
9. Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z działalnością gospodarczą w zakresie rekreacji, turystyki lub sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych – 2. nabory.
10. Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych dotyczących lokalnych produktów żywnościowych, tradycyjnych potraw i zdrowego żywienia – 2. nabory.
11. Rozwijanie działalności związanej z produkcją i/lub przetwarzaniem i/ lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych – 1. nabór.
12. Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego – 1. nabór.

Na ogłoszone nabory zostało złożonych łącznie 128. wniosków, spośród których Rada wybrała 113, a z 77. wnioskodawcami zostały podpisane umowy na realizację operacji². Jeden wnioskodawca złożył protest, który nie został uwzględniony.

² Dwie osoby zrezygnowały z realizacji operacji po podpisaniu umowy. Cztery osoby zrezygnowały z podpisania umowy. Cztery osoby wycofały wnioski. Dwie osoby zrezygnowały ze składania uzupełnień. Ponadto, na dzień analizy dokumentacji z naborów, szesnaście jest rozpatrywanych przez Zarząd Województwa.

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 88,28%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 68,14%.

Wykres nr 1. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – ogółem.

Źródło: Opracowanie własne.

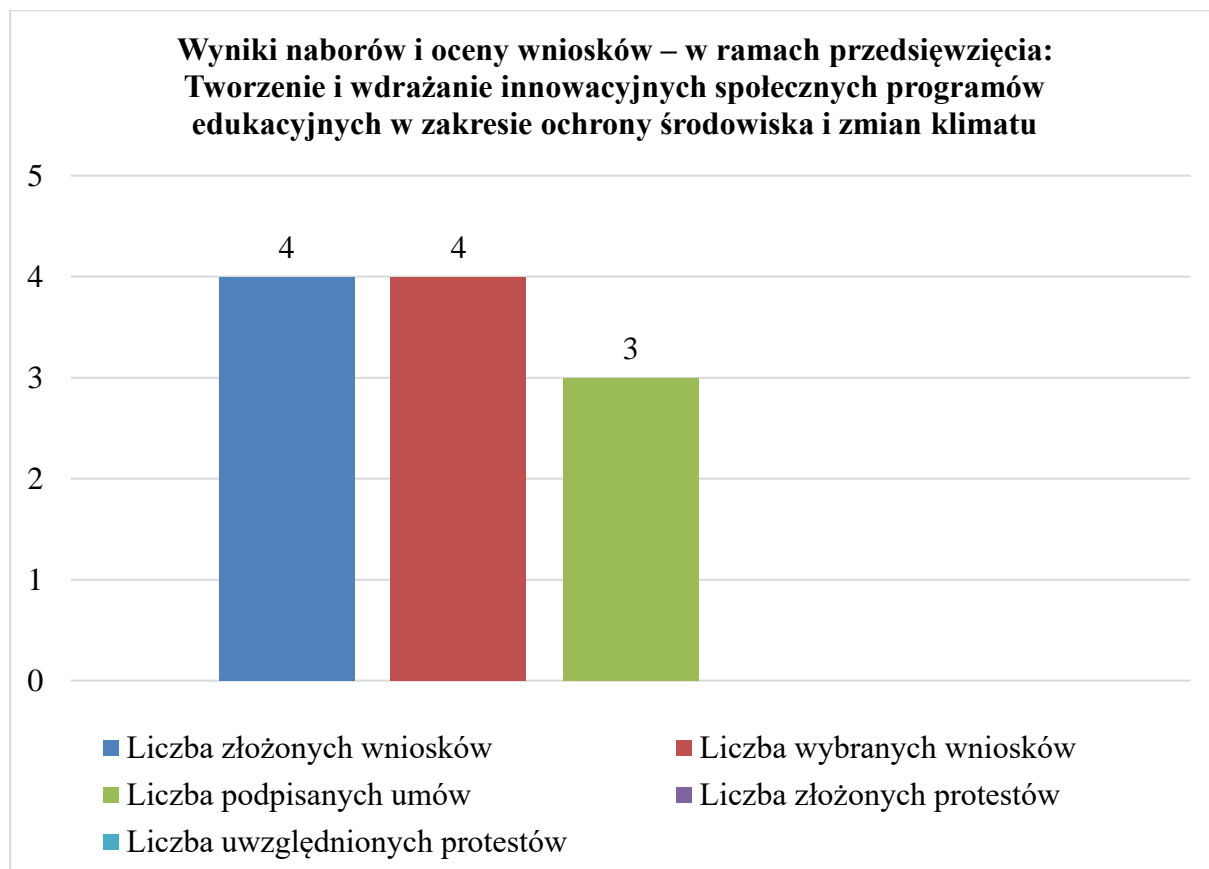
Uogólniając, należy podkreślić, że zgodnie z celami LSR, składane wnioski charakteryzowały się wysokim poziomem jakości, również skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucje Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była na wysokim poziomie mimo, że nieco niższym niż jakość w kontekście celów LSR. Świadczy to o dobrym przygotowaniu wnioskodawców do sprostania bardzo zaostrożonym rygorom formalnym przyznawania pomocy.

Wyniki naborów wniosków w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i wdrażanie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu. Złożono łącznie 4. wnioski, Rada pozytywnie oceniła wszystkie i wszystkie zostały wybrane do realizacji, a z 3. wnioskodawcami zostały podpisane umowy na realizację operacji³. Wnioskodawcy nie składali protestów.

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 100,00%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 75,00%.

³ Na pierwszy ogłoszony nabór nie został złożony ani jeden wniosek.

Wykres nr 2. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i wdrażanie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu.

Źródło: Opracowanie własne.

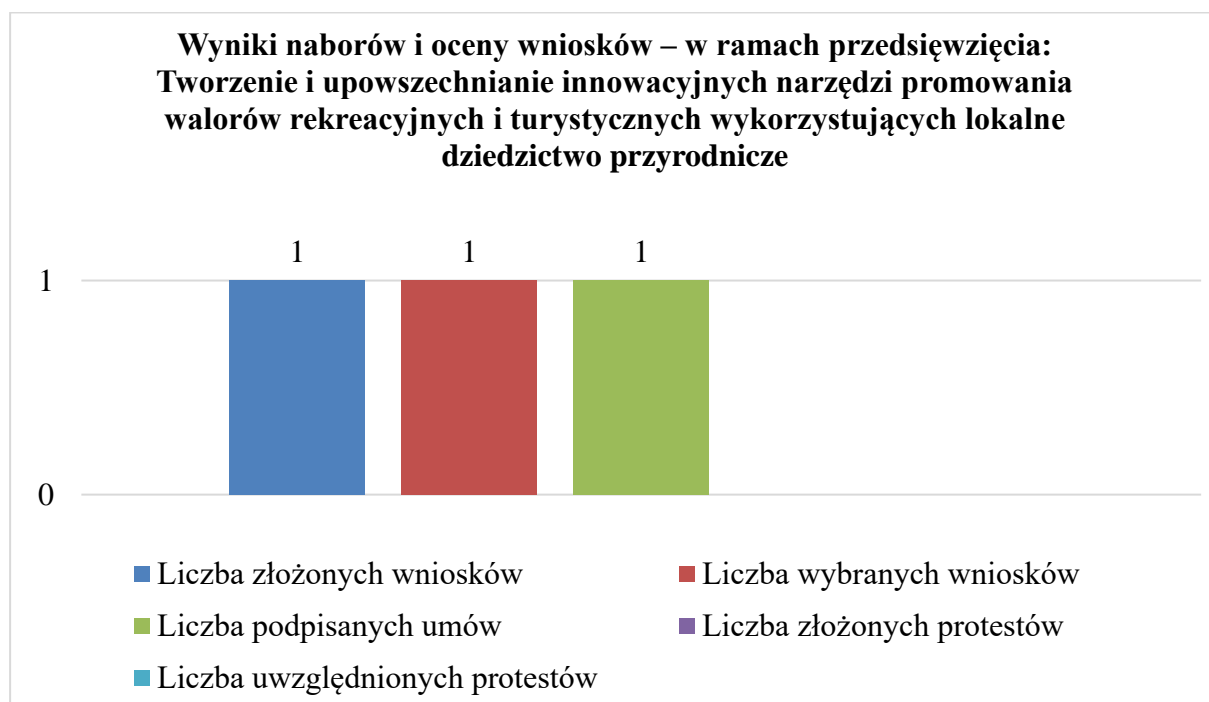
Uogólniając, należy podkreślić, że zgodnie z celami LSR, składane wnioski w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i wdrażanie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu charakteryzowały się bardzo wysokim poziomem jakości, również skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucję Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była na dobrym poziomie mimo, że nieco niższym niż jakość w kontekście celów LSR. Świadczy to o dobrym przygotowaniu wnioskodawców do sprostania bardzo zaostrożonym rygorom formalnym przyznawania pomocy.

Wyniki naborów wniosków w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych narzędzi promowania walorów rekreacyjnych i turystycznych wykorzystujących lokalne dziedzictwo przyrodnicze. Złożono 1. wniosek, Rada ten wniosek pozytywnie oceniła i został wybrany do realizacji, a z wnioskodawcą została podpisana umowy na realizację operacji⁴. Wnioskodawca nie składał protestów.

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 100,00%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów również wynosi 100,00%.

⁴ Na pierwszy ogłoszony nabór nie został złożony ani jeden wniosek.

Wykres nr 3. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych narzędzi promowania walorów rekreacyjnych i turystycznych wykorzystujących lokalne dziedzictwo przyrodnicze.

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając, należy uznać, że raczej trudno dokonywać oceny jakości i skuteczności wniosku, w sytuacji gdy na nabór został złożony jedynie 1. wniosek.

Wyniki naborów wniosków w ramach przedsięwzięcia: Realizacja szkoleń w zakresie produkcji i/ lub przetwarzania lokalnych produktów żywnościowych z wykorzystaniem innowacyjnych metod, technik lub narzędzi. Złożono 3. wnioski, Rada pozytywnie oceniła 2. wnioski a z 1. wnioskodawcą została podpisana umowa na realizację operacji⁵. Wnioskodawcy nie składali protestów.

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 66,67%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 50,00%.

Uogólniając, należy zauważyć, że zgodnie z celami LSR, składane wnioski w ramach przedsięwzięcia: Realizacja szkoleń w zakresie produkcji i/ lub przetwarzania lokalnych produktów żywnościowych z wykorzystaniem innowacyjnych metod, technik lub narzędzi, charakteryzowały się dobrym poziomem jakości, natomiast skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucję Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była na dobrym poziomie mimo, że nieco niższym niż jakość w kontekście celów LSR. Świadczy to o dobrym przygotowaniu wnioskodawców do sprostania bardzo zaostrożonym rygorom formalnym przyznawania pomocy.

⁵ Na pierwszy i drugi ogłoszone nabory nie został złożony ani jeden wniosek. Ponadto jeden wnioskodawca wycofał wniosek.

Wykres nr 4. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Realizacja szkoleń w zakresie produkcji i/lub przetwarzania lokalnych produktów żywnościowych z wykorzystaniem innowacyjnych metod, technik lub narzędzi.

Źródło: Opracowanie własne.

Wyniki naborów wniosków w ramach przedsięwzięcia: Uruchamianie działalności związanej z produkcją i/ lub przetwarzaniem i/ lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych. Złożono 5. wniosków, Rada pozytywnie oceniła wszystkie 5. wniosków a z 1. wnioskodawcą została podpisana umowa na realizację operacji⁶. 4. wnioskodawców złożyło protesty, z których żaden nie został pozytywnie rozpatrzony.

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 100,00%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 20,00%. W tym przypadku należy wziąć pod uwagę fakt, że 2. wnioskodawców już po ocenie wycofało swoje wnioski.

Uogólniając, należy zauważyć, że zgodnie z celami LSR, składane wnioski w ramach przedsięwzięcia: Uruchamianie działalności związanej z produkcją i/ lub przetwarzaniem i/ lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych, charakteryzowały się bardzo dobrym poziomem jakości, natomiast skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucje Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była na niskim poziomie, na taką ocenę ma wpływ fakt, że 2, wnioskodawców wycofało swoje wnioski po ocenie przez Radę, co wyraźnie zniżyło wskaźnik skuteczności. Można przyjąć, że wnioskodawcy nie byli dobrze przygotowani do realizacji operacji na które składali wnioski o przyznanie pomocy.

⁶ Dwóch wnioskodawców wycofało wnioski – po ocenie.

Wykres nr 5. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Uruchamianie działalności związanej z produkcją i/ lub przetwarzaniem i/ lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych.

Źródło: Opracowanie własne.

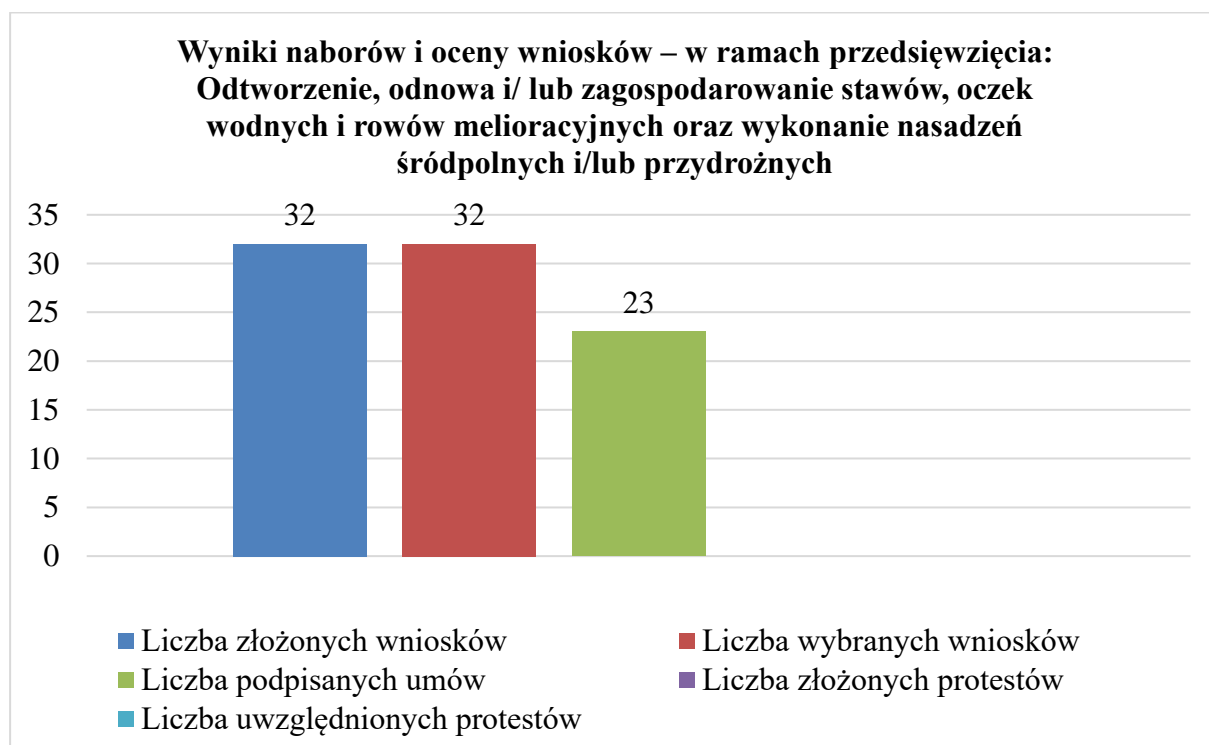
Wyniki naborów wniosków w ramach przedsięwzięcia: Odtworzenie, odnowa i/ lub zagospodarowanie stawów, oczek wodnych i rowów melioracyjnych oraz wykonanie nasadzeń śródpolnych i/lub przydrożnych. Złożono 32. wnioski, Rada pozytywnie oceniła wszystkie 32. wniosków a z 23. wnioskodawcą została podpisana umowa na realizację operacji⁷. Żaden wnioskodawca nie złożył protestu.

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 100,00%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 71,88%. W tym przypadku należy wziąć pod uwagę fakt, że 9. wniosków nie zostało jeszcze ocenionych przez Instytucję Wdrażającą.

Uogólniając, należy zauważyć, że zgodnie z celami LSR, składane wnioski w ramach przedsięwzięcia: Odtworzenie, odnowa i/ lub zagospodarowanie stawów, oczek wodnych i rowów melioracyjnych oraz wykonanie nasadzeń śródpolnych i/lub przydrożnych, charakteryzowały się bardzo dobrym poziomem jakości, natomiast skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucję Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była również na dobrym poziomie, mimo faktu, że 9 wniosków nie zostało jeszcze ocenionych przez Instytucję Wdrażającą, co wyraźnie zniekształca wskaźnik skuteczności. Można przyjąć, że wnioskodawcy byli dobrze przygotowani do sprostania bardzo zaostrozonym rygorom formalnym przyznawania pomocy.

⁷ Dziewięć wniosków z trzeciego naboru nie zostało jeszcze rozpatrzone przez Samorząd Wojewódzwa.

Wykres nr 6. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Odtworzenie, odnowa i/ lub zagospodarowanie stawów, oczek wodnych i rowów melioracyjnych oraz wykonanie nasadzeń śródpolnych i/lub przydrożnych.

Źródło: Opracowanie własne.

Wyniki naborów wniosków w ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z działalnością gospodarczą w zakresie rekreacji, turystyki lub sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych. Złożono 4. wnioski, Rada pozytywnie oceniła 3.wnioski, a z 2. wnioskodawcami zostały podpisane umowy na realizację operacji⁸. Żaden wnioskodawca nie złożył protestu.

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 75,00%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 66,67%. W tym przypadku należy wziąć pod uwagę fakt, że 1. Wnioskodawca, już po podpisaniu umowy zrezygnował z realizacji operacji.

Uogólniając, należy zauważyć, że zgodnie z celami LSR, składane wnioski w ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z działalnością gospodarczą w zakresie rekreacji, turystyki lub sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych, charakteryzowały się dobrym poziomem jakości, natomiast skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucje Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była również na dobrym poziomie. Można przyjąć, że wnioskodawcy byli dobrze przygotowani do sprostania bardzo zaostrożonym rygorom formalnym przyznawania pomocy.

⁸ Jeden wnioskodawca, już po podpisaniu umowy zrezygnował z jej realizacji.

Wykres nr 7. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z działalnością gospodarczą w zakresie rekreacji, turystyki lub sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych.

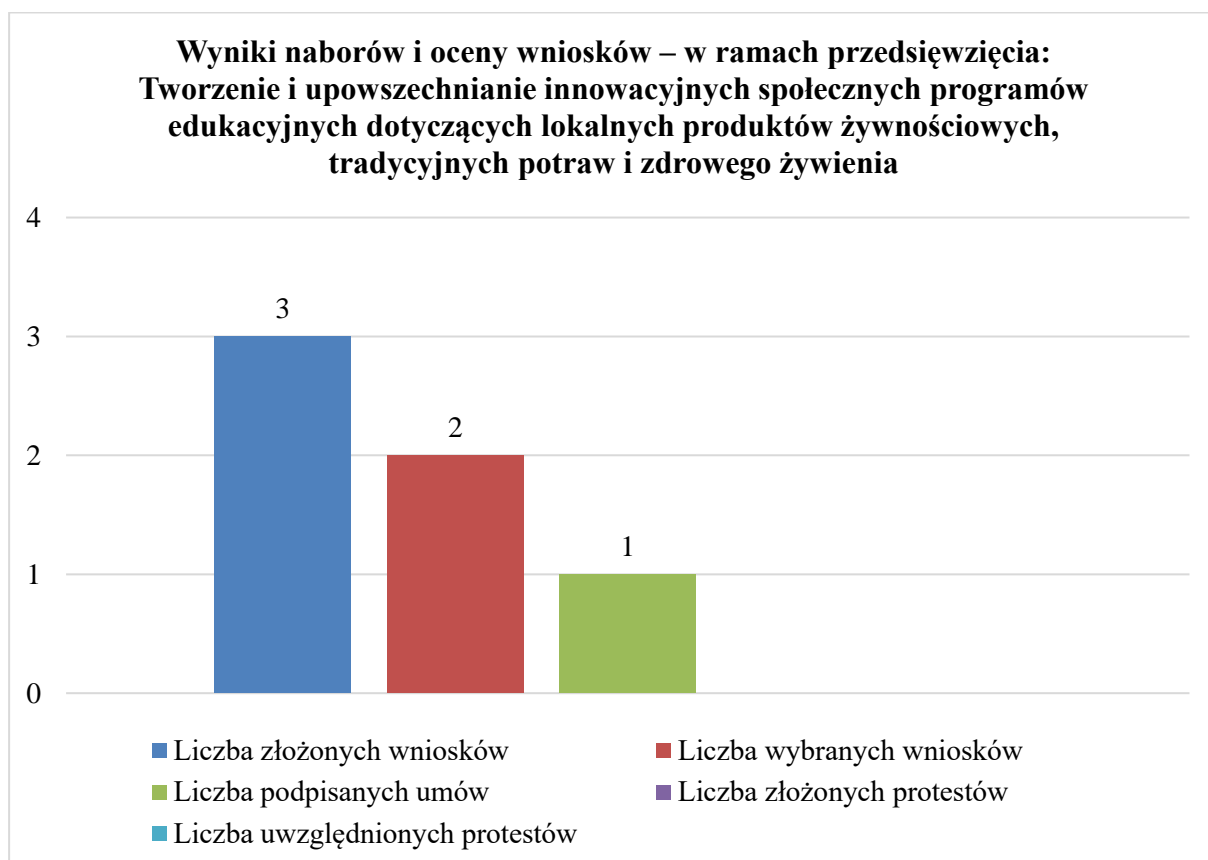
Źródło: Opracowanie własne.

Wyniki naborów wniosków w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych dotyczących lokalnych produktów żywnościowych, tradycyjnych potraw i zdrowego żywienia. Złożono 3. wnioski, Rada pozytywnie oceniła 2. wnioski, a z 1. wnioskodawcą została podpisana umowa na realizację operacji. Żaden wnioskodawca nie złożył protestu.

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 66,67%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 50,00%.

Uogólniając, należy odnotować fakt, że zgodnie z celami LSR, składane wnioski o przyznanie pomocy w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych dotyczących lokalnych produktów żywnościowych, tradycyjnych potraw i zdrowego żywienia, charakteryzowały się dobrym poziomem jakości, natomiast skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucje Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była na nieco niższym poziomie. Można przyjąć, że wnioskodawcy byli dobrze przygotowani do sprostania bardzo zaostrzonym rygorom formalnym przyznawania pomocy.

Wykres nr 8. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych dotyczących lokalnych produktów żywnościowych, tradycyjnych potraw i zdrowego żywienia.

Źródło: Opracowanie własne.

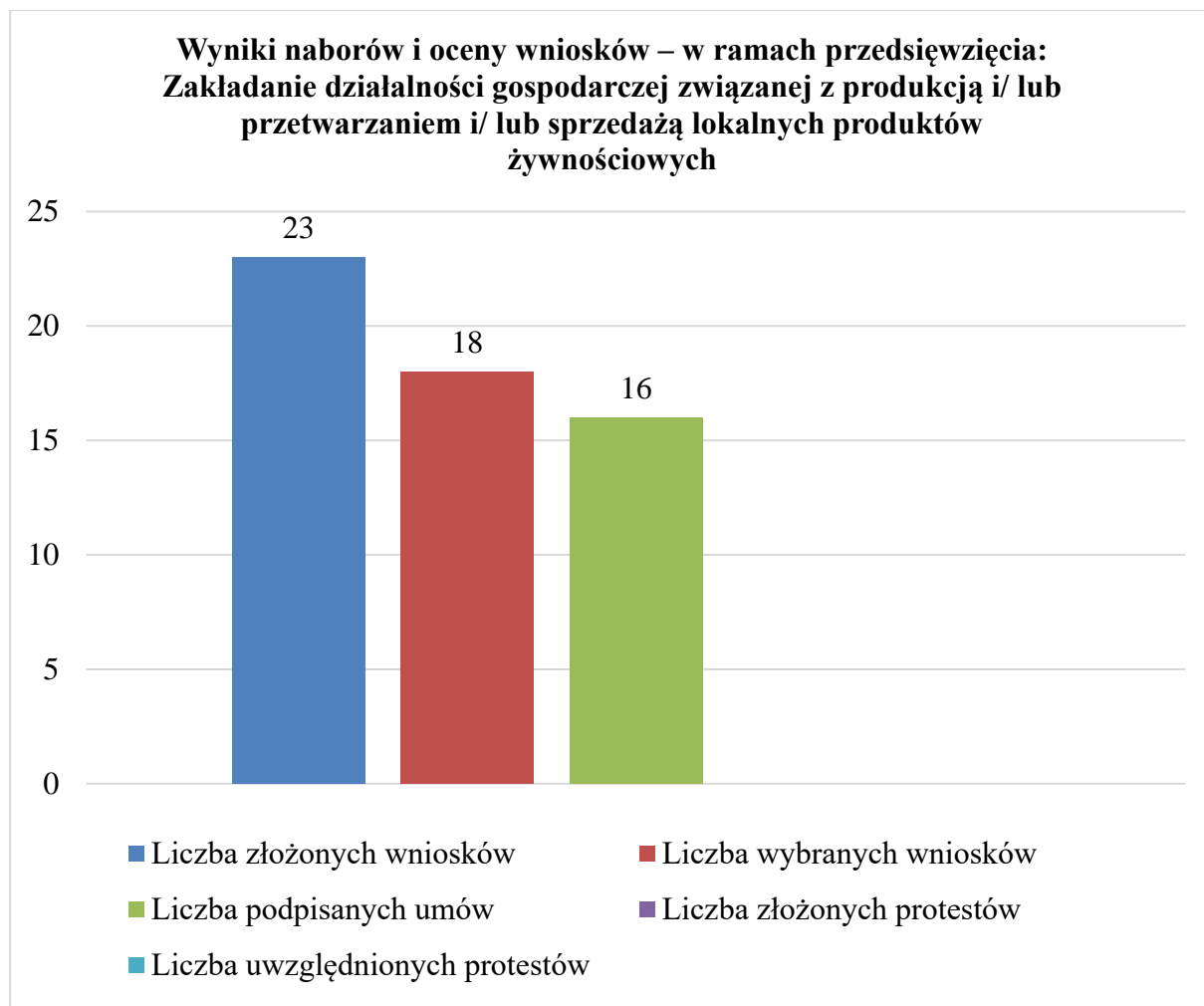
Wyniki naborów wniosków w ramach przedsięwzięcia: Zakładanie działalności gospodarczej związanej z produkcją i/lub przetwarzaniem i/lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych. Złożono 23. wnioski, Rada pozytywnie oceniła 18. wniosków, a z 16. wnioskodawcami zostały podpisane umowy na realizację operacji⁹. Żaden wnioskodawca nie złożył protestu.

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 78,26%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 88,89%.

Uogólniając, należy odnotować fakt, że zgodnie z celami LSR, składane wnioski o przyznanie pomocy w ramach przedsięwzięcia: Zakładanie działalności gospodarczej związanej z produkcją i/lub przetwarzaniem i/lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych, charakteryzowały się dobrym poziomem jakości, natomiast skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucję Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była również na dobrym poziomie. Można przyjąć, że wnioskodawcy byli bardzo dobrze przygotowani do sprostania bardzo zaostrozonym rygorom formalnym przyznawania pomocy.

⁹ Jeden wnioskodawca wycofał wniosek.

Wykres nr 9. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Zakładanie działalności gospodarczej związanej z produkcją i/lub przetwarzaniem i/lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych.

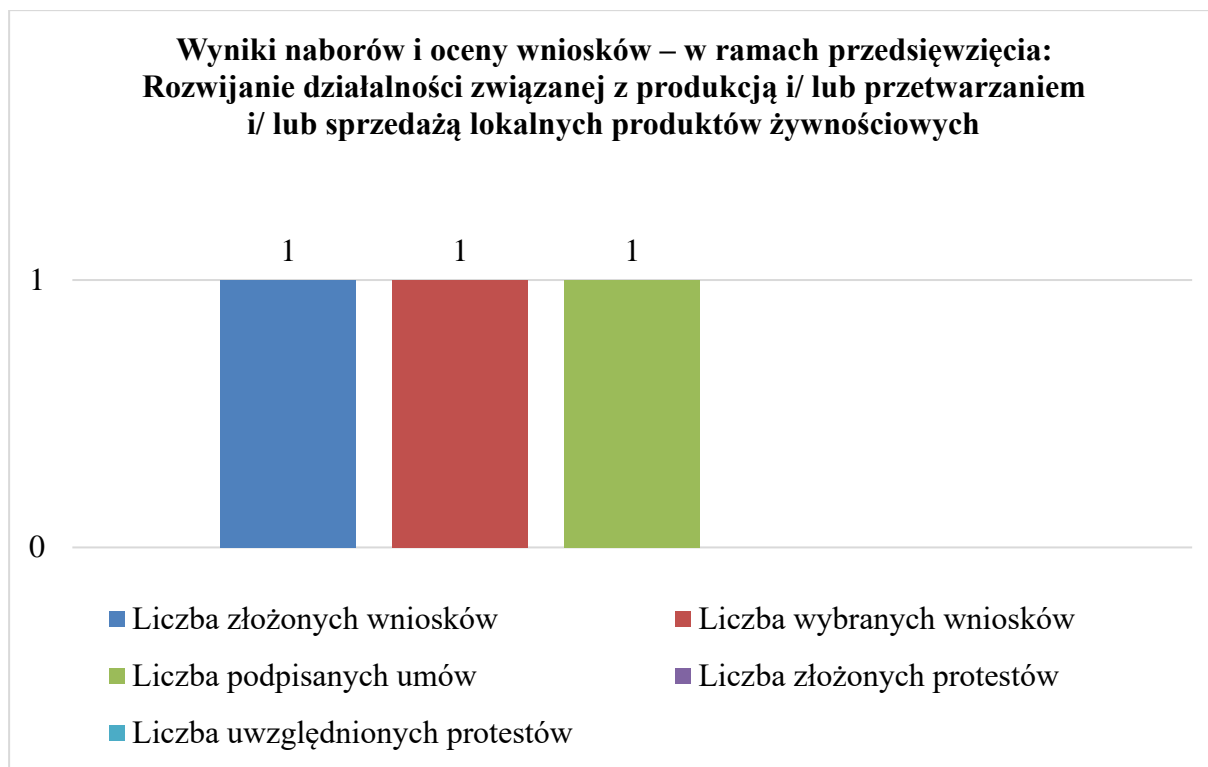
Źródło: Opracowanie własne.

Wynik naboru wniosków w ramach przedsięwzięcia: Rozwijanie działalności związanej z produkcją i/lub przetwarzaniem i/lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych. Złożono 1 wniosek, Rada ten wniosek pozytywnie oceniła oraz z tym wnioskodawcą została podpisana umowa na realizację operacji. Wnioskodawca nie złożył protestu.

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 100,00%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów również wynosi 100,00%.

Uogólniając, należy odnotować fakt, że zgodnie z celami LSR, złożony wniosek w ramach przedsięwzięcia: Rozwijanie działalności związanej z produkcją i/ lub przetwarzaniem i/ lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych charakteryzował się dobrym poziomem jakości, natomiast skuteczność tego wniosku, oceniana przez Instytucję Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była również na dobrym poziomie. Można przyjąć, że wnioskodawca był dobrze przygotowany do sprostania bardzo zaostrzonym rygorom formalnym przyznawania pomocy.

Wykres nr 10. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Rozwijanie działalności związanej z produkcją i/ lub przetwarzaniem i/ lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych.

Źródło: Opracowanie własne.

W ramach przedsięwzięcia: Rozwijanie działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem lokalnych produktów żywnościowych, przeprowadzono tylko jeden nabór wniosków. Złożono 32. wnioski, Rada pozytywnie oceniła 25. wniosków, a z 16. wnioskodawcami zostały podpisane umowy na realizację operacji¹⁰. 1. wnioskodawca złożył protest, który został negatywnie rozpatrzony.

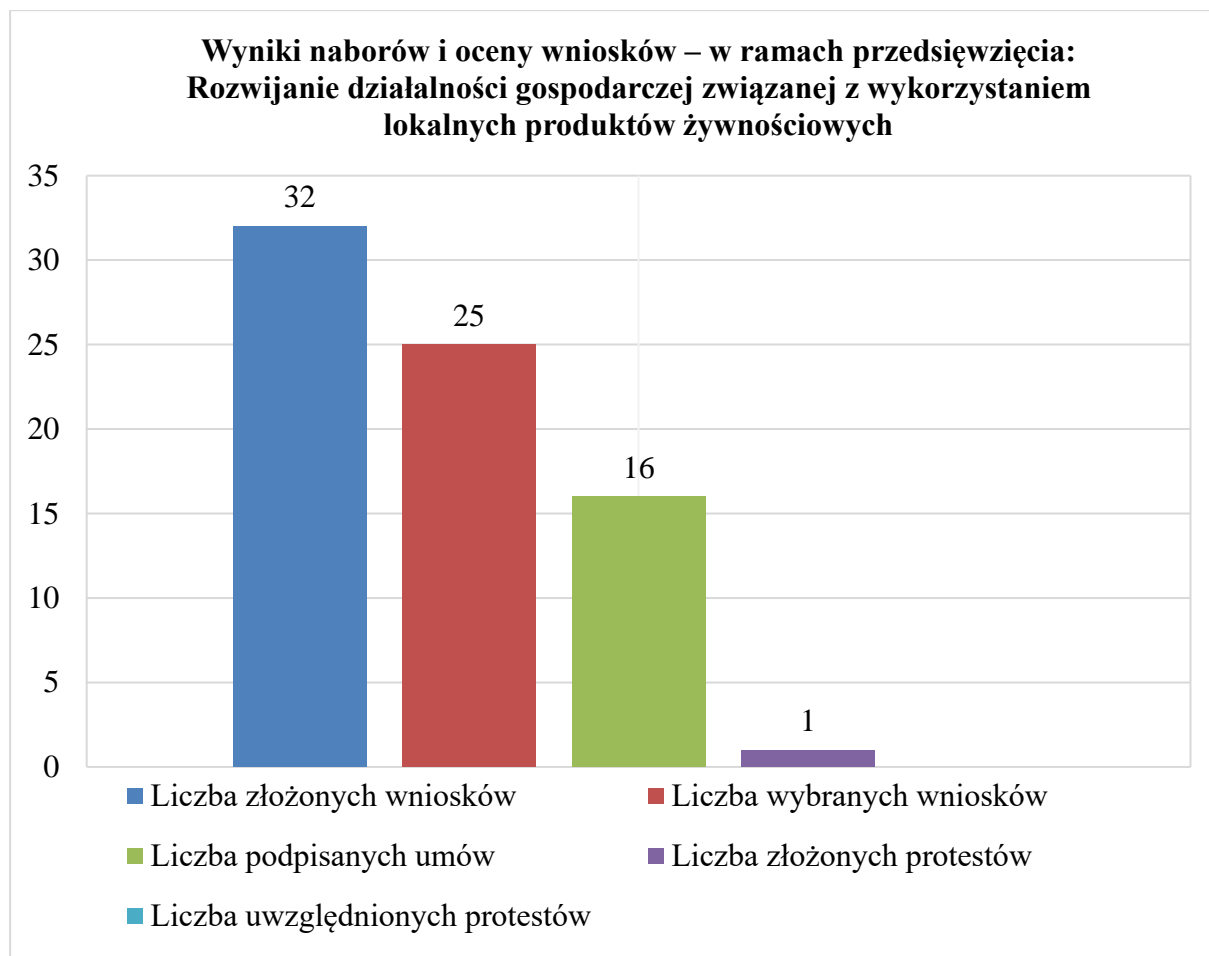
Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 78,13%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 64,00 %.

Uogólniając, należy odnotować fakt, że zgodnie z celami strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, składane wnioski w ramach przedsięwzięcia: Rozwijanie działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem lokalnych produktów żywnościowych charakteryzowały się dobrym poziomem jakości, natomiast skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucję Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była również na dobrym poziomie.

Można przyjąć, że wnioskodawcy byli dobrze przygotowani do sprostania bardzo zaostrożonym rygorom formalnym przyznawania pomocy. Ponadto należy odnotować fakt, że 7. wnioskodawców zrezygnowało z realizacji umowy, w tym 2. nie złożyło uzupełnień do wniosków.

¹⁰ Pięciu wnioskodawców zrezygnowało z realizacji umowy, natomiast 2 wnioskodawców zrezygnowało ze składania uzupełnień.

Wykres nr 11. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Rozwijanie działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem lokalnych produktów żywnościowych.

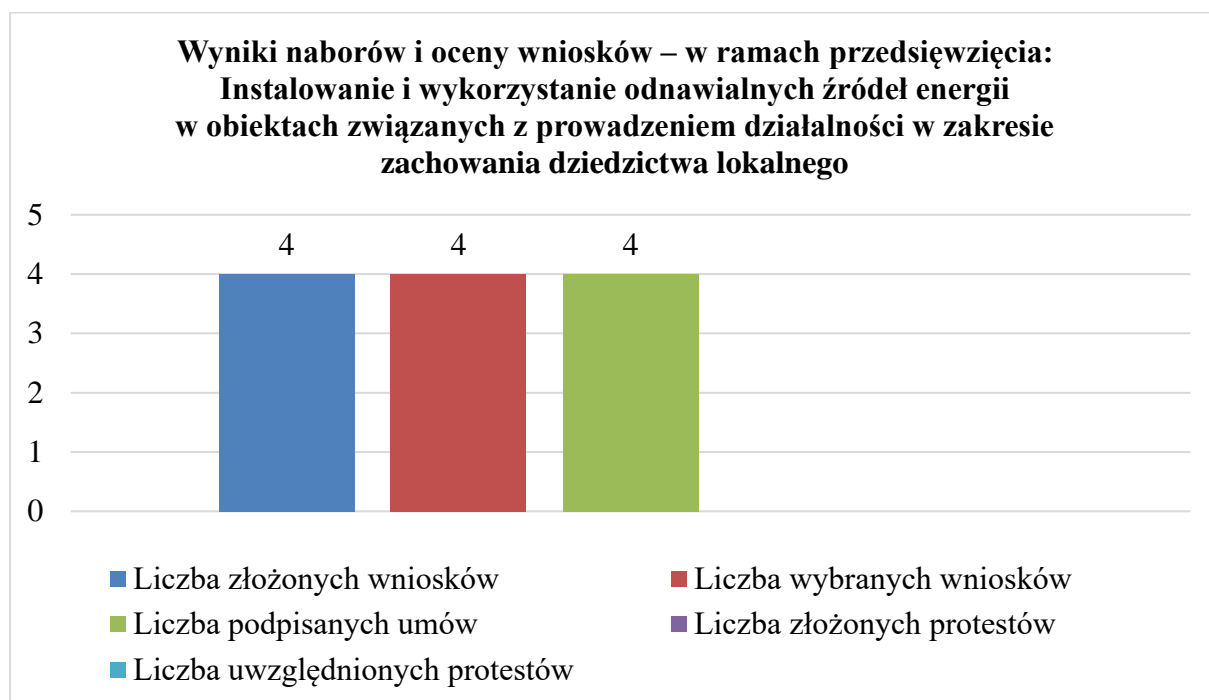
Źródło: Opracowanie własne.

W ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego, przeprowadzono tylko jeden nabór wniosków. Złożono 4. wnioski, Rada pozytywnie oceniła 4. wnioski oraz z 4. wnioskodawcami zostały podpisane umowy na realizację operacji. Żaden wnioskodawca nie złożył protestu,

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 100,00%. Również wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 100,00 %.

Uogólniając, należy odnotować fakt, że zgodnie z celami LSR, składane wnioski o przyznanie pomocy w ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego, charakteryzowały się bardzo dobrym poziomem jakości, natomiast skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucję Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była również na bardzo dobrym poziomie. Można przyjąć, że wnioskodawcy byli dobrze przygotowani do sprostania bardzo zaostrzonym rygorom formalnym przyznawania pomocy.

Wykres nr 12. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego.

Źródło: Opracowanie własne.

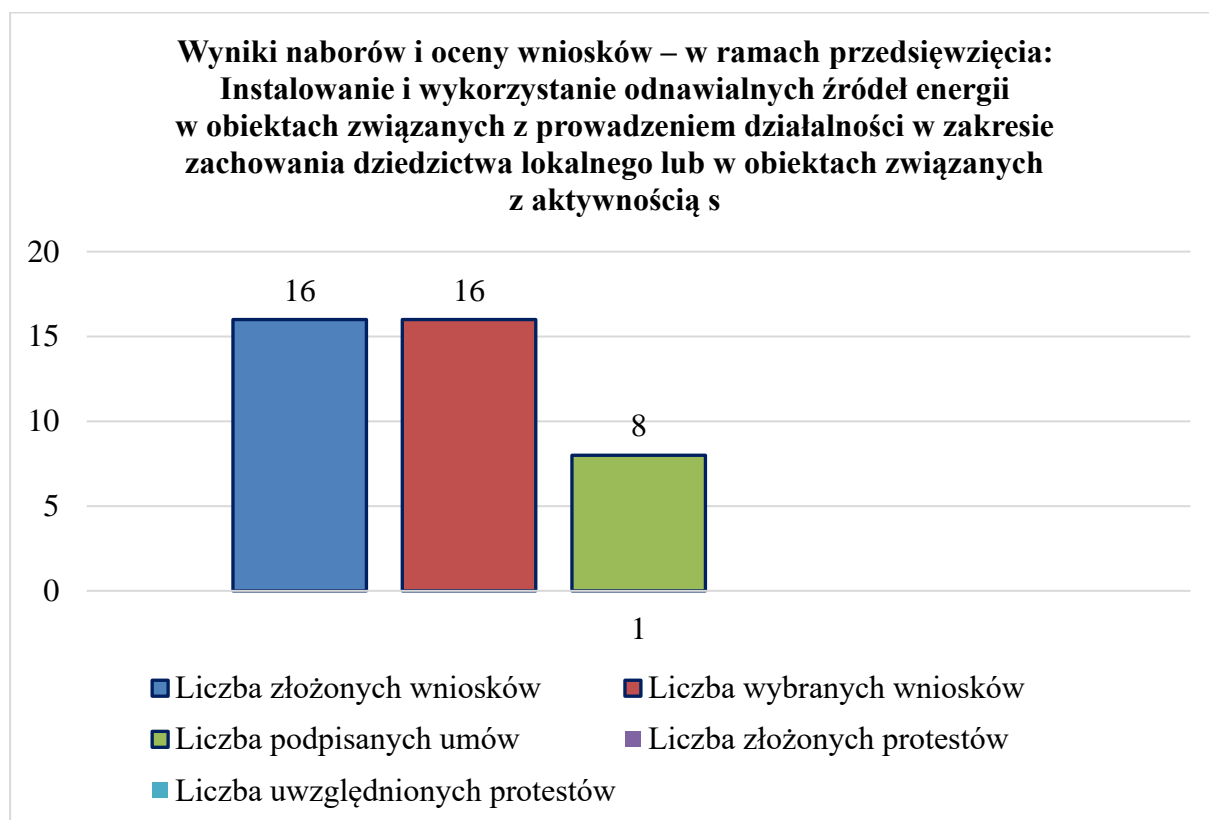
W ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego lub w obiektach związanych z aktywnością społeczną mieszkańców. Złożono 16 wniosków, Rada pozytywnie oceniła 16 wniosków, a z 8 wnioskodawcami zostały podpisane umowy na realizację operacji¹¹. Żaden wnioskodawca nie złożył protestu,

Wskaźnik jakości wniosków wyrażony stosunkiem liczby złożonych wniosków do wybranych wynosi 100,00%. Natomiast wskaźnik skuteczności wyrażony stosunkiem liczby wybranych wniosków do liczby podpisanych umów wynosi 50,00 %.

Uogólniając, należy odnotować fakt, że zgodnie z celami LSR, składane wnioski o przyznanie pomocy w ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego lub w obiektach związanych z aktywnością społeczną mieszkańców, charakteryzowały się bardzo dobrym poziomem jakości, natomiast skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucję Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była również na bardzo dobrym poziomie – uwzględniając fakt, że ocena ta odnosi się do wniosków już ocenionych przez Zarząd Województwa. Zatem można przyjąć, że wnioskodawcy byli bardzo dobrze przygotowani do sprostania bardzo zaostrozonym rygorom formalnym przyznawania pomocy.

¹¹ Siedem wniosków nie zostało jeszcze ocenionych przez Zarząd Województwa, natomiast jeden wnioskodawca zrezygnował z realizacji operacji.

Wykres nr 13. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego lub w obiektach związanych z aktywnością społeczną mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając można stwierdzić, że planowanie i realizacja naborów wniosków o przyznanie pomocy miała charakter systematyczny. Nabory były dobrze przygotowane, mieszkańcy, a także przedstawiciele podmiotów obszaru byli poinformowani o zakresie i formie wsparcia. Wszyscy zainteresowani mieli dostęp do świadczonego przez LGD doradztwa. Ponadto pracownicy LGD byli dobrze przygotowani do świadczenia usług doradczych, o czym świadczy dobra jakość wniosków i dobry poziom ich skuteczności.

6. 3. Postęp finansowy w realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Postęp finansowy w realizacji budżetu strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, w zakresie celu ogólnego: Zachowanie lokalnego dziedzictwa przyrodniczego na obszarze „Gościnnej Wielkopolski”, na dzień 15.11.2022 r. przedstawia się następująco: wysokość budżetu LSR w PLN/EUR wynosiła – 1 682 897,75; natomiast realizacja wyniosła – 1 081 746,16; co stanowi 64,28%.

Temu celowi ogólnemu przyporządkowane były trzy cele szczegółowego. Postęp finansowy w realizacji budżetu strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, w ramach celu szczegółowego: Ochrona zasobów i kształtowanie krajobrazu wiejskiego, przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 1 094 794,31; realizacja wyniosła – 703 716,43; co

stanowi 64,28%. Temu celowi szczegółowemu przyporządkowane było jedno przedsięwzięcie: Odtworzenie, odnowa i/lub zagospodarowanie stawów, oczek wodnych i rowów melioracyjnych oraz wykonanie nasadzeń śródpolnych i/lub przydrożnych – postęp finansowy przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 1 094 794,31; pomoc przyznana – 802 029,63 co stanowi 73,26%; natomiast pomoc wypłacona – 721 007,76 co stanowi – 65,86%. Należy odnotować fakt, że operacja wybrane stanowią 100% budżetu. Wnioski są w DPROW UMWW od 03.06.2022 roku i do dnia analizy nie zostały zawarte umowy.

W ramach celu szczegółowego: Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 508 149,42; realizacja wyniosła – 311 666,33; co stanowi 61,33%. Temu celowi szczegółowemu przyporządkowane były dwa przedsięwzięcia.

Pierwsze: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego lub w obiektach związanych z aktywnością społeczną mieszkańców – postęp finansowy przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 408 959,14; pomoc przyznana – 212 476,05 co stanowi 51,96%; natomiast pomoc wypłacona – 212 476,05 co stanowi – 51,96%. Należy odnotować fakt, że operacja wybrane stanowią 100% budżetu. Wnioski są w DPROW UMWW od 03.06.2022 roku i do dnia analizy nie zostały zawarte umowy.

Drugie: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z działalnością gospodarczą w zakresie rekreacji, turystyki lub sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych – postęp finansowy przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 99 190,28; pomoc przyznana – 99 190,28 co stanowi 100,00%; natomiast pomoc wypłacona – 99 190,28 co stanowi – 100,00%.

W ramach celu szczegółowego: Podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu, przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła 79 954,02; realizacja wyniosła 66 363,40 co stanowi 83,00%. Temu celowi szczegółowemu przyporządkowane były dwa przedsięwzięcia.

Pierwsze: Tworzenie i wdrażanie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu – postęp finansowy przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 45 054,00; pomoc przyznana – 45 054,00 co stanowi 100,00%; natomiast pomoc wypłacona – 41 463,38 co stanowi – 92,03%.

Drugie: Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych narzędzi promowania walorów rekreacyjnych i turystycznych wykorzystujących lokalne dziedzictwo przyrodnicze – postęp finansowy przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 34 900,02; pomoc przyznana – 34 900,02 co stanowi 100,00%; natomiast pomoc wypłacona – 34 900,02 co stanowi 100,00%.

Postęp finansowy w realizacji budżetu strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, w zakresie celu ogólnego: Rozwój produkcji i sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych, na dzień 15.11.2022 r. przedstawia się następująco: wysokość budżetu LSR w PLN/EUR wynosiła – 1 980 102,25; realizacja wyniosła – 515 947,88; co stanowi 26,06%.

Temu celowi ogólnemu przyporządkowane były trzy cele szczegółowe. Postęp finansowy w realizacji budżetu strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, w ramach celu szczegółowego: Zwiększenie wykorzystania lokalnych produktów żywnościowych w działalności gospodarczej, przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 1 891 234,98; realizacja wyniosła – 499 172,76; co stanowi 26,39%. Temu celowi szczegółowemu przyporządkowane były dwa przedsięwzięcia.

Pierwsze: Zakładanie działalności gospodarczej związanej z produkcją i/lub przetwarzaniem i/lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych – postęp finansowy przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 873 462,22; pomoc przyznana – 383 705,34 co stanowi 43,93%; natomiast pomoc wypłacona – 297 708,47 co stanowi – 34,08%.

Drugie: Rozwijanie działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem lokalnych produktów żywnościowych – postęp finansowy przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 1 017 772,76; pomoc przyznana – 695 029,34 co stanowi 68,29%; natomiast pomoc wypłacona – 201 464,29 co stanowi 19,80%.

W ramach celu szczegółowego: Podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej w zakresie tradycyjnej żywności, przetwarzania lokalnych produktów i organizacji rynków zbytu, przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 28 867,27; realizacja wyniosła – 16 775,12; co stanowi 58,11%. Temu celowi szczegółowemu przyporządkowane były dwa przedsięwzięcia.

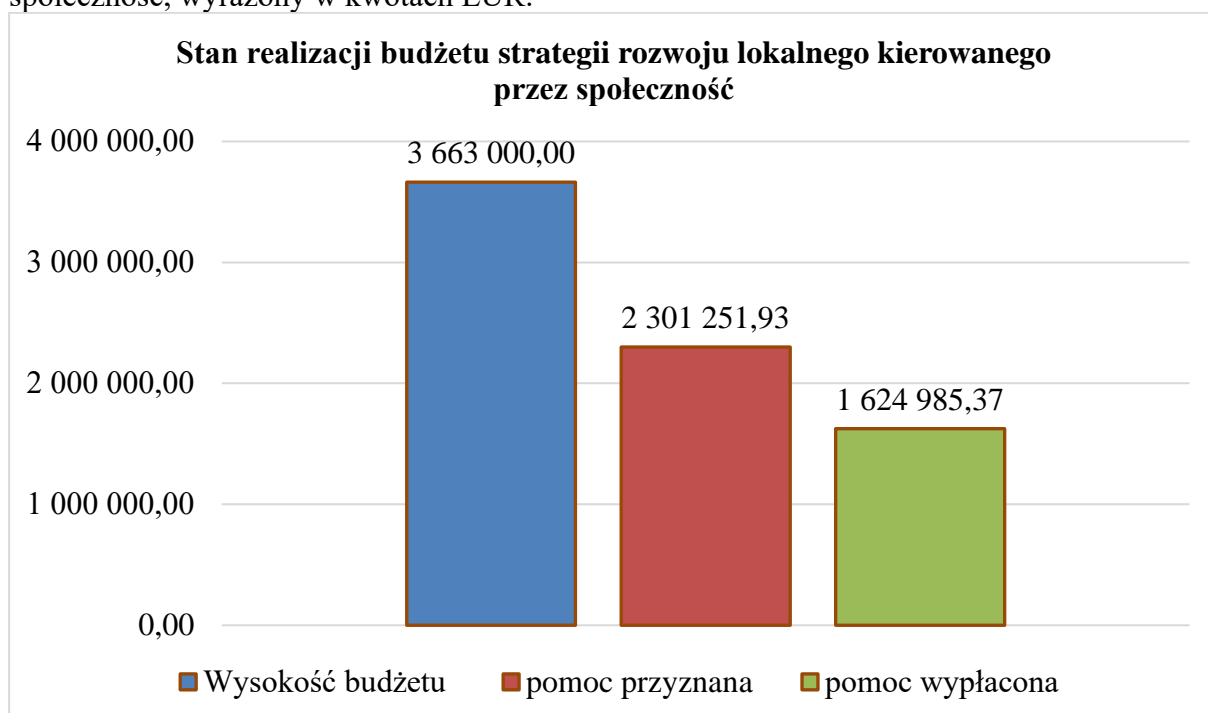
Pierwsze: Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych dotyczących lokalnych produktów żywnościowych, tradycyjnych potraw i zdrowego żywienia – postęp finansowy przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 16 775,12; pomoc przyznana – 16 775,12 co stanowi 100,00%; natomiast pomoc wypłacona – 16 775,12 co stanowi – 100,00%.

Drugie: Realizacja szkoleń w zakresie produkcji i/ lub przetwarzania lokalnych produktów żywnościowych z wykorzystaniem innowacyjnych metod, technik lub narzędzi – postęp finansowy przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 12 092,15; pomoc przyznana – 12 092,15 co stanowi 100,00%; natomiast pomoc wypłacona – 0,00 co stanowi 0,00%.

W ramach celu szczegółowego: Zwiększenie aktywności mieszkańców poprzez realizację projektu współpracy, przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 60 000,00; realizacja wyniosła – 0,00; co stanowi 0,00%. Temu celowi szczegółowemu przyporządkowane było jedno przedsięwzięcie: Realizacja projektu współpracy – postęp finansowy w zakresie realizacji tego przedsięwzięcia przedstawia się następująco: planowana wysokość budżetu wynosiła – 60 000,00; pomoc przyznana – 0,00 co stanowi 0,00%; natomiast pomoc wypłacona wyniosła – 0,00 co stanowi 0,00%.

Ogólnie stan realizacji budżetu strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność przedstawia się następująco: wysokość budżetu wynosiła – 3 663 000,00; pomoc przyznana – 2 301 251,93 co stanowi 62,82%; natomiast pomoc wypłacona – 1 624 985,37 co stanowi 70,61%.

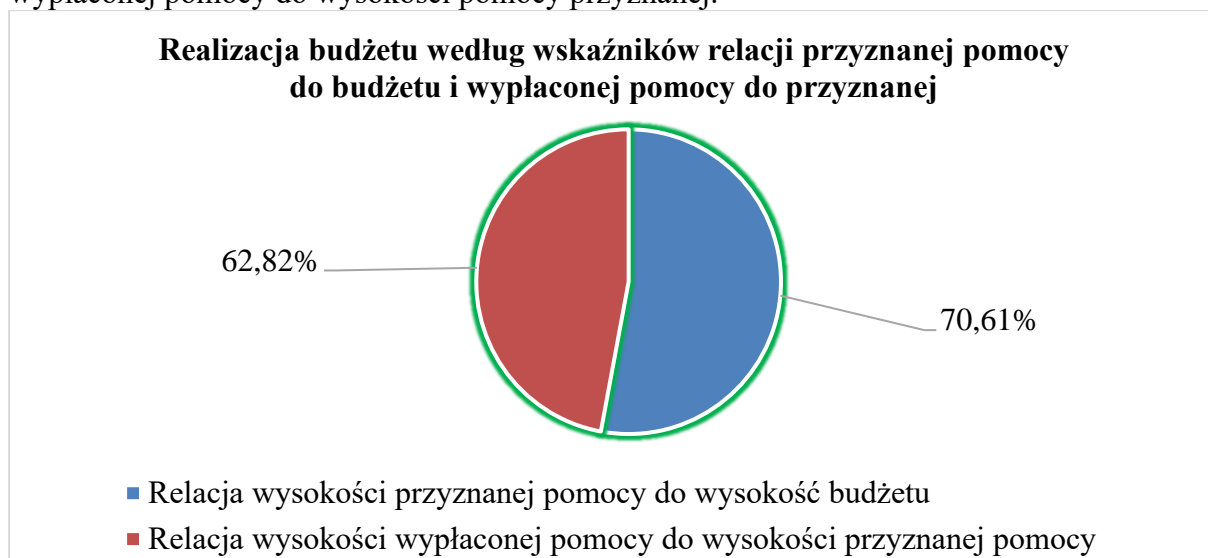
Wykres nr 14. Stan realizacji budżetu strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, wyrażony w kwotach EUR.

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając, można stwierdzić, że: realizacja budżetu przebiega na dobrym poziomie. Oceniając należy uwzględnić fakt, że w przypadku dwóch przedsięwzięć obniżenie wysokości wypłaconej pomocy wynika z faktu braku umów (a tym samym realizacji operacji) dla dwóch ostatnich naborów przekazanych do DPROW UMWW w dniu 3 czerwca 2022 roku. Wskaźnik wysokości przyznanej pomocy do wysokości budżetu jest na dobrym poziomie. Natomiast wskaźnik wypłaconej pomocy w stosunku do wysokości przyznanej pomocy, mimo braku oceny części wniosków, również jest na dobrym poziomie. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że proces wdrażania strategii jeszcze nie został zakończony.

Wykres nr 15. Relacje wysokości przyznanej pomocy do wysokości budżetu oraz wysokości wypłaconej pomocy do wysokości pomocy przyznanej.

Źródło: Opracowanie własne.

6.4. Postęp rzeczowy w realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Postęp rzeczowy w realizacji celów szczegółowych oraz przedsięwzięć strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność przedstawia się następująco:

W zakresie celu szczegółowego: Ochrona zasobów i kształtowanie krajobrazu wiejskiego, stan realizacji na dzień 15.11.2022 roku – wskaźnik rezultatu: liczba osób korzystających z odtworzonych /odnowionych/zagospodarowanych obiektów małej retencji i wykonanych nasadzeń; stan początkowy: 0, stan docelowy: 60 000 osób, został osiągnięty w 85,16%. Natomiast wskaźnik produktu w przedsięwzięciu przyporządkowanemu temu celowi: Odtworzenie, odnowa i/lub zagospodarowanie stawów, oczek wodnych i rowów melioracyjnych oraz wykonanie nasadzeń śródpolnych i/lub przydrożnych, mierzony liczbą zrealizowanych operacji dotyczących odtworzenia/odnowienia/zagospodarowania obiektów małej retencji i/lub wykonania nasadzeń śródpolnych/przydrożnych liczony w sztukach: stan planowany: 32 sztuki, został osiągnięty w 62,50%.¹²

W zakresie celu szczegółowego: Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, wyznaczono dwa wskaźniki rezultatu, stan realizacji na dzień 15.11.2022 roku przedstawia się następująco:

- Po pierwsze: Liczba osób korzystających z obiektów związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego lub związanych z aktywnością społeczną mieszkańców, w których funkcjonują nowe instalacje OZE: stan początkowy: 0, stan docelowy: 60 000 osób, został osiągnięty w 117,90%. Natomiast wskaźnik produktu w przedsięwzięciu: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego lub w obiektach związanych z aktywnością społeczną mieszkańców, mierzony liczbą zrealizowanych operacji obejmujących zainstalowanie OZE w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego lub w obiektach związanych z aktywnością społeczną mieszkańców, liczony w sztukach – stan planowany: 19 sztuk, został osiągnięty w 62,16%.¹³
- Po drugie: Liczba osób korzystających z obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie rekreacji/turystyki/sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych, w których funkcjonują nowe instalacje OZE: stan początkowy: 0, stan docelowy: 2 000 osób, został osiągnięty w 230,00%. Natomiast wskaźnik produktu w przedsięwzięciu: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z działalnością gospodarczą w zakresie rekreacji, turystyki lub sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych, mierzony liczbą zrealizowanych operacji obejmujących zainstalowanie OZE w obiektach związanych z działalnością gospodarczą w zakresie rekreacji/turystyki/sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych, liczony w sztukach – stan planowany: 2 sztuki, został osiągnięty w 100,00%.

¹² Operacja wybrane realizują 100% wskaźników. Wnioski są rozpatrywane przez Zarząd Województwa.

¹³ Operacja wybrane realizują 100% wskaźników. Wnioski są rozpatrywane przez Zarząd Województwa.

W ramach celu szczegółowego: Podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu, wyznaczono dwa wskaźniki rezultatu, stan realizacji na dzień 15.11.2022 roku przedstawia się następująco:

- Po pierwsze: Liczba osób korzystających z nowych społecznych programów edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu: stan początkowy: 0, stan docelowy: 3 000 osób, został osiągnięty w 100,00%. Natomiast wskaźnik produktu w przedsięwzięciu: Tworzenie i wdrażanie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu, mierzony liczbą zrealizowanych operacji obejmujących nowe społeczne programy edukacyjne w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu, liczony w sztukach – stan planowany: 3 sztuk, został osiągnięty w 100,00%, natomiast drugi wskaźnik produktu, zgodny z EFRROW: Liczba zrealizowanych operacji ukierunkowanych na innowacje, liczony w sztukach – stan planowany: 3 sztuk, został osiągnięty w 100,00%.
- Po drugie: Liczba osób korzystających z nowych narzędzi promowania walorów rekreacyjnych i turystycznych wykorzystujących lokalne dziedzictwo przyrodnicze: stan planowany: 1 sztuka, został osiągnięty w 100,00%, natomiast drugi wskaźnik produktu, zgodny z EFRROW: Liczba zrealizowanych operacji ukierunkowanych na innowacje, liczony w sztukach – stan planowany: 3 sztuk, został osiągnięty w 100,00%.

W ramach celu szczegółowego: Wzmocnienie kapitału społecznego „Gościnniej Wielkopolski” i wspieranie partycypacji społeczności lokalnej w realizacji LSR wyznaczono dwa wskaźniki rezultatu, stan realizacji na dzień 15.11.2022 roku przedstawia się następująco:

- Po pierwsze: Liczba odwiedzin strony internetowej LGD: stan początkowy: 0, stan docelowy: 10 000 osób, został osiągnięty w 131,69% – wskaźnik zgodny z EFRROW. Natomiast wskaźnik produktu, również zgodny z EFRROW, w przedsięwzięciu: Tworzenia warunków do aktywnego uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji LSR, mierzony liczbą zrealizowanych spotkań/wydarzeń adresowanych do mieszkańców, liczony w sztukach – stan planowany: 16 sztuk, został osiągnięty w 125,00%,
- Po drugie: Liczba złożonych wniosków o przyznanie pomocy w ramach prowadzonych naborów: stan początkowy: 0, stan docelowy: 50 sztuk, został osiągnięty w 122,00%. Natomiast wskaźnik produktu, zgodny z EFRROW, w przedsięwzięciu: Tworzenie warunków do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności osób zaangażowanych we wdrażanie LSR, mierzony liczbą osobodni szkoleń dla pracowników i organów LGD, liczony w osobodniach – stan planowany: 200 osobodni, został osiągnięty w 101,00%. Drugi wskaźnik produktu, zgodny z EFRROW: Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa, liczony w sztukach – stan planowany: 50 sztuk, został osiągnięty w 150,00%.

W ramach celu szczegółowego: Zwiększenie wykorzystania lokalnych produktów żywnościowych w działalności gospodarczej, wyznaczono trzy wskaźniki rezultatu, stan realizacji na dzień 15.11.2022 roku przedstawia się następująco:

- Po pierwsze: Liczba utworzonych miejsc pracy: stan początkowy: 0, stan docelowy: 26 etatów (ekwiwalent pełnego czasu pracy – EPC), został osiągnięty w 61,54% – wskaźnik zgodny z EFRROW. Natomiast wskaźnik produktu, również zgodny z EFRROW, w przedsięwzięciu:

Zakładanie działalności gospodarczej związanej z produkcją i/lub przetwarzaniem i/lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych, mierzony liczbą zrealizowanych działalności gospodarczych związanych z produkcją i/lub przetwarzaniem i/lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych, liczony w sztukach – stan planowany: 37 sztuk, został osiągnięty w 45,85%.

- Po drugie: Liczba utworzonych miejsc pracy: stan początkowy: 0, stan docelowy: 20 etatów (ekwiwalent pełnego czasu pracy – EPC), został osiągnięty w 30,00% – wskaźnik zgodny z EFRROW oraz wskaźnik rezultatu: Liczba utrzymanych miejsc pracy: stan początkowy: 0, stan docelowy: 16 etatów (ekwiwalent pełnego czasu pracy – EPC), został osiągnięty w 131,25% – wskaźnik zgodny z EFRROW. Natomiast wskaźnik produktu, również zgodny z EFRROW, w przedsięwzięciu: Rozwijanie działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem lokalnych produktów żywnościowych, mierzony liczbą zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa, liczony w sztukach – stan planowany: 16 sztuk, został osiągnięty w 80,00%.

W ramach celu szczegółowego: Podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej w zakresie tradycyjnej żywności, przetwarzania lokalnych produktów i organizacji rynków zbytu, wyznaczono trzy wskaźniki rezultatu, stan realizacji na dzień 15.11.2022 roku przedstawia się następująco:

- Po pierwsze: Liczba osób korzystających z nowych społecznych programów edukacyjnych dotyczących lokalnych produktów żywnościowych, tradycyjnych potraw i zdrowego żywienia: stan początkowy: 0, stan docelowy: 2 000, został osiągnięty w 102,00%. Natomiast jeden wskaźnik produktu, w przedsięwzięciu: Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych dotyczących lokalnych produktów żywnościowych, tradycyjnych potraw i zdrowego żywienia, mierzony liczbą zrealizowanych operacji obejmujących nowe społeczne programy edukacyjne dotyczące lokalnych produktów żywnościowych, tradycyjnych potraw i zdrowego żywienia, liczony w sztukach – stan planowany: 1 sztuka, został osiągnięty w 100,00%. Drugi wskaźnik produktu w powyższym przedsięwzięciu, mierzony: liczbą zrealizowanych operacji ukierunkowanych na innowacje, liczony w sztukach – stan planowany: 1 sztuka, został osiągnięty w 100,00% – wskaźnik zgodny z EFRROW.
- Po drugie: Liczba osób przeszkolonych: stan początkowy: 0, stan docelowy: 120, został osiągnięty w 0,00% – wskaźnik zgodny z EFRROW.
- Po trzecie: Liczba osób oceniających szkolenia jako adekwatne do oczekiwań: stan początkowy: 0, stan docelowy: 20, został osiągnięty w 0,00% – wskaźnik zgodny z EFRROW.
- Natomiast wskaźniki produktu dotyczące przedsięwzięcia: Realizacja szkoleń w zakresie produkcji i/ lub przetwarzania lokalnych produktów żywnościowych z wykorzystaniem innowacyjnych metod, technik lub narzędzi – jeden określony jako: liczba szkoleń, mierzony w sztukach: stan planowany: 1, został osiągnięty w 100,00% – wskaźnik zgodny z EFRROW, natomiast drugi określony jako: liczba zrealizowanych operacji ukierunkowanych na innowacje, mierzony w sztukach: stan planowany: 1, został osiągnięty w 100,00% – wskaźnik zgodny z EFRROW.

W ramach celu szczegółowego: Zwiększenie aktywności mieszkańców poprzez realizację projektu współpracy, wyznaczono jeden wskaźnik rezultatu: Liczba projektów współpracy wykorzystujących lokalne zasoby, mierzony w sztukach, stan realizacji na dzień 15.11.2022 roku przedstawia się następująco: stan początkowy: 0, stan docelowy: 1, został osiągnięty w 0,00%¹⁴ – wskaźnik zgodny z EFRROW. Natomiast wskaźniki produktu w przedsięwzięciu: Realizacja projektu współpracy – jeden określony jako: liczba zrealizowanych projektów współpracy, mierzony w sztukach: stan planowany: 1, został osiągnięty w 0,00% – wskaźnik zgodny z EFRROW, natomiast drugi określony jako: liczba zrealizowanych operacji ukierunkowanych na innowacje, mierzony w sztukach: stan planowany: 1, został osiągnięty w 0,00% – wskaźnik zgodny z EFRROW.

W ramach celu szczegółowego: Wzmocnienie kapitału społecznego „Gościnnej Wielkopolski” i wspieranie partycypacji społeczności lokalnej w realizacji LSR, wyznaczono dwa wskaźniki rezultatu, stan realizacji na dzień 15.11.2022 roku przedstawia się następująco:

- Po pierwsze: Liczba odwiedzin strony internetowej LGD, stan początkowy: 0, stan docelowy: 10, został osiągnięty w 131,69%. Natomiast jeden wskaźnik produktu, w przedsięwzięciu: Tworzenia warunków do aktywnego uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji LSR, mierzony liczbą spotkań/wydarzeń adresowanych do mieszkańców, liczonych w sztukach – stan planowany: 30 sztuk, został osiągnięty w 83,33%. Drugi wskaźnik produktu w powyższym przedsięwzięciu, mierzony: liczbą konferencji/targów/prezentacji (odbywających się poza terenem LGD) z udziałem przedstawicieli LGD, liczony w sztukach – stan planowany: 8 sztuk, został osiągnięty w 150,00% – obydwie wskaźniki zgodne z EFRROW.
- Po drugie: Liczba złożonych wniosków o przyznanie pomocy w ramach prowadzonych naborów, liczony w sztukach, stan początkowy: 0, stan docelowy: 40, został osiągnięty w 167,50%. Natomiast jeden wskaźnik produktu, w przedsięwzięciu: Tworzenie warunków do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności osób zaangażowanych we wdrażanie LSR, mierzony liczbą osobodni szkoleń dla pracowników i organów LGD, liczony w osobodniach – stan planowany: 250 osobodni, został osiągnięty w 97,20%. Drugi wskaźnik produktu w powyższym przedsięwzięciu, mierzony: liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa, liczony w sztukach – stan planowany: 100 sztuk, został osiągnięty w 125,00% – obydwie wskaźniki zgodne z EFRROW.

Uogólniając, można stwierdzić, że postęp rzeczowy w realizacji celów szczegółowych oraz przedsięwzięć strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność przebiega na dobrym poziomie. Oceniając należy uwzględnić fakt, że w przypadku dwóch przedsięwzięć obniżenie osiągnięcia zaplanowanych wartości wskaźników rezultatu i produktu wynika z braku umów (a tym samym realizacji operacji) dla dwóch ostatnich naborów przekazanych do DPROW UMWW w dniu 3 czerwca 2022 roku. Wskaźniki rezultatu i produktu w wielu celach i przedsięwzięciach zostały nie tylko osiągnięte ale ich pierwotnie planowana wartość została przekroczona. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że proces wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność jeszcze nie został zakończony.

¹⁴ Projekt współpracy jest w trakcie realizacji.

6.5. Realizacja zadań innych niż objęte podejściem LEADER

Stowarzyszenie LGD „Gościnną Wielkopolska” w analizowanym okresie zrealizowało jeden projekt pt. „Zatrzymaj deszcz”, o wartości całego budżetu wynoszącej 54 489,00 zł.

Realizacja projektu została przeprowadzona w okresie od 20.06.2021 roku do 25.10.2021 roku. Na realizację projektu złożyły się następujące działania oraz osiągnięto następujące wskaźniki:

- Przeprowadzenie jednego seminarium pn. »Błękitno-zielona infrastruktura dla łagodzenia zmian klimatu, wspierania bioróżnorodności i rozwoju lokalnego na obszarze Stowarzyszenia LGD „Gościnną Wielkopolska” – pozyskiwanie wiedzy, tworzenie dobrych praktyk i wymiana doświadczeń«. Osiągnięty wskaźnik, to zrealizowane jedno seminarium.
- Wykonanie projektu/koncepcji trzech ogrodów deszczowych wraz z kosztorysem szacunkowym na podstawie wskazanych lokalizacji. Osiągnięty wskaźnik, to wykonanie trzech projektów/koncepcji ogrodów deszczowych wraz z kosztorysami (w Krobi, w Racocie i Jutrosinie).
- Przeprowadzenie działań edukacyjnych i promocji polegającej na wykonaniu filmu instruktorzowego oraz broszury informacyjnej w wersji elektronicznej do upowszechniania w internecie. Osiągnięty wskaźnik, to zrealizowane działania polegające na wykonaniu filmu instruktorzowego oraz broszury informacyjnej w wersji elektronicznej do upowszechniania w Internecie.
- Przeprowadzenie trzech specjalistycznych szkoleń – warsztatów skierowanych do osób zajmujących się gospodarką wodną/ochroną środowiska w gminach członkowskich Stowarzyszenia LGD „Gościnną Wielkopolska”. Osiągnięty wskaźnik, to zrealizowane trzy szkolenia/warsztaty skierowane do osób zajmujących się gospodarką wodną /ochroną środowiska w gminach członkowskich Stowarzyszenia LGD „Gościnną Wielkopolska”.

Po zakończeniu realizacji projektu były kontynuowane następujące działania?

- Został ogłoszony konkurs dla organizacji pozarządowych, sołectw, Kół Gospodyń Wiejskich, przedsiębiorstw i grup nieformalnych z obszaru działania Stowarzyszenia LGD „Gościnną Wielkopolska” na opracowanie 10 koncepcji ogrodów (stawów) deszczowych w wybranych lokalizacji na obszarze „Gościnną Wielkopolski” (w konkursie bierze udział: Gmina Rawicz – podpisana umowa, Stowarzyszenie Centrum Rozwoju Gminy Kościan, Gmina Krobia oraz Sołtys i Rada Sołecka w piaskach).
- 24 lutego 2022 roku odbyło się spotkanie on-line, dla osób zainteresowanych tematyką ogrodów deszczowych podczas, którego uczestnicy mogli zadawać pytania ekspertom od projektowania ogrodów-stawów deszczowych i dowiedzieć się więcej o praktycznym zastosowaniu takich zbiorników wodnych (24.02.2022)

Uogólniając, można stwierdzić, że LGD pomimo dużej ilości zadań wynikających z wdrażania LSR podjęło się realizacji ciekawego projektu, który wzbogacił stosowane formy i treści aktywizacji lokalnych społeczności o ważny społecznie temat związany z łagodzeniem zmian klimatu oraz wspierania bioróżnorodności.

6.6. Realizacja Planu komunikacji

Plan komunikacji został opracowany w taki sposób aby wspierać proces wdrażania strategii rozwoju lokalnego zarządzanej przez społeczność i zawierał 10. różnych działań komunikacyjnych.

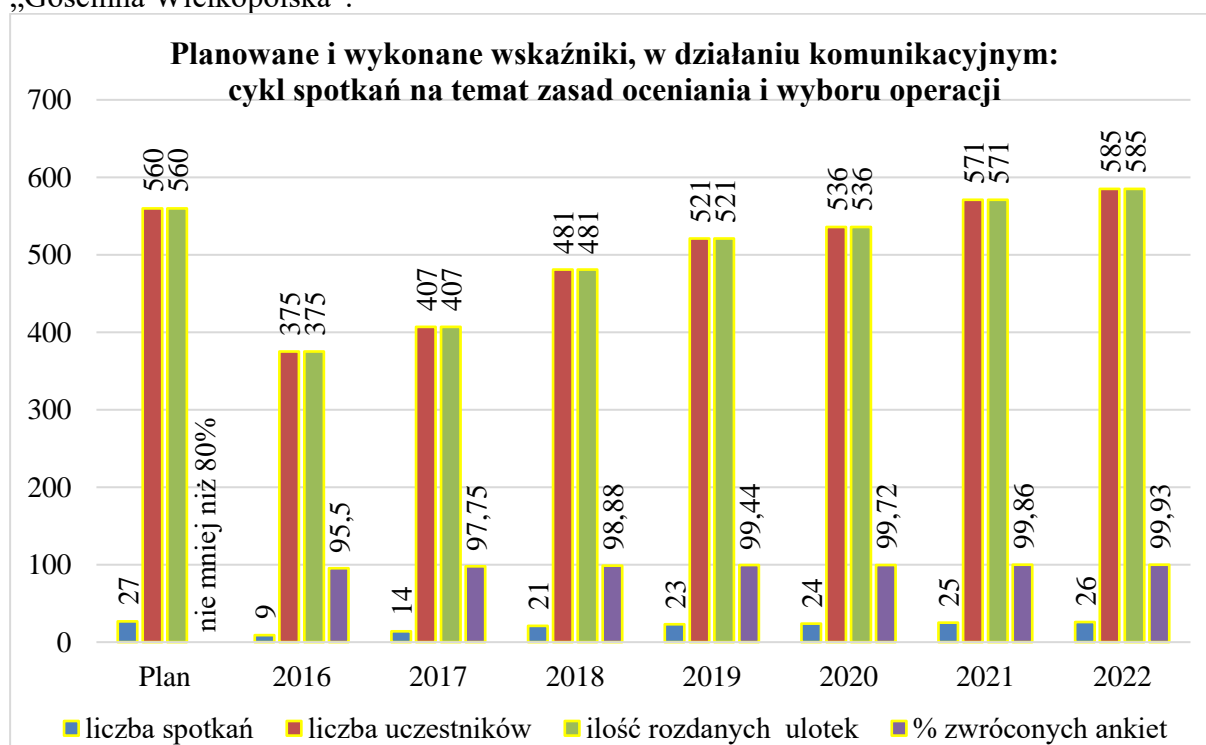
Po pierwsze, na rozpoczęcie procesu wdrażania strategii została zorganizowana Konferencja, w której uczestniczyło 196 osób, wobec planowanych 120. Uczestnicy zwrócili 88% ankiet, wobec planu nie mniej niż 80% w stosunku do planowanej liczby uczestników.

Po drugie, zaplanowano i zrealizowano kampanie informacyjną nt. głównych założeń LSR LGD Gościnnia Wielkopolska, na które złożyły się następujące formy komunikacji: Dwa artykuły w internecie. Cztery ogłoszenia w internecie. Dwa ogłoszenia w urzędach gmin członkowskich. Jeden artykuł w prasie lokalnej. 5.000 egz. ulotek. 500 egz. plakatów. Jeden komunikat w lokalnym radio i telewizji.

Po trzecie, zaplanowano i zrealizowano cykl spotkań na temat zasad oceniania i wyboru operacji w ramach LSR LGD „Gościnnia Wielkopolska”.

Wizualizacja planowanych i osiągniętych wskaźnik została przedstawiona na wykresie nr 16.

Wykres nr 16. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym cykl spotkań na temat zasad oceniania i wyboru operacji w ramach LSR LGD „Gościnnia Wielkopolska”.

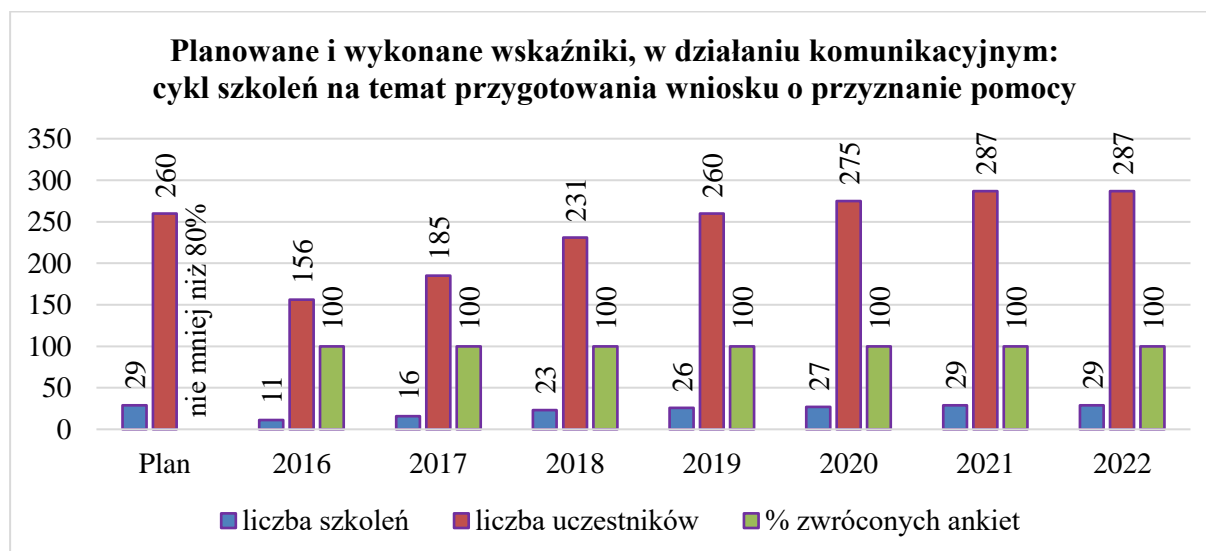
Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając, należy stwierdzić, że wszystkie z zaplanowanych wskaźników, w działaniu komunikacyjnym cykl spotkań na temat zasad oceniania i wyboru operacji w ramach LSR LGD „Gościnnia Wielkopolska” zostały w 2022 roku osiągnięte, a nawet przekroczone. Świadczy to o dobrym planowaniu i sprawnej realizacji tego zadania.

Po czwarte, zaplanowano i zrealizowano cykl szkoleń na temat przygotowania wniosku o przyznanie pomocy.

Wizualizacja planowanych i osiągniętych wskaźników w działaniu: cykl szkoleń na temat przygotowania wniosku o przyznanie pomocy, została przedstawiona na wykresie nr 17.

Wykres nr 17. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym: cykl szkoleń na temat przygotowania wniosku o przyznanie pomocy.

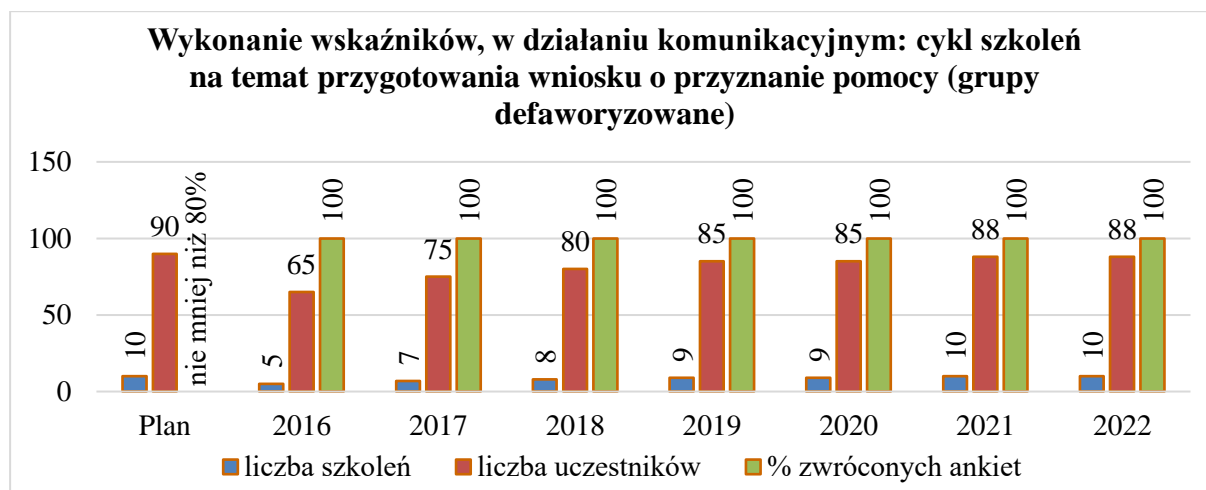
Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając, należy stwierdzić, że zaplanowane wskaźniki, w działaniu komunikacyjnym cykl szkoleń na temat przygotowania wniosku o przyznanie pomocy zostały w 2022 roku osiągnięte, a nawet przekroczone. Świadczy to o dobrym planowaniu i sprawnej realizacji tego zadania.

Po piąte, zaplanowano i zrealizowano cykl szkoleń na temat przygotowania wniosku o przyznanie pomocy (grupy defaworyzowane).

Wizualizacja planowanych i osiągniętych wskaźników w działaniu: cykl szkoleń na temat przygotowania wniosku o przyznanie pomocy (grupy defaworyzowane), została przedstawiona na wykresie nr 18.

Wykres nr 18. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym cykl szkoleń na temat przygotowania wniosku o przyznanie pomocy (grupy defaworyzowane).

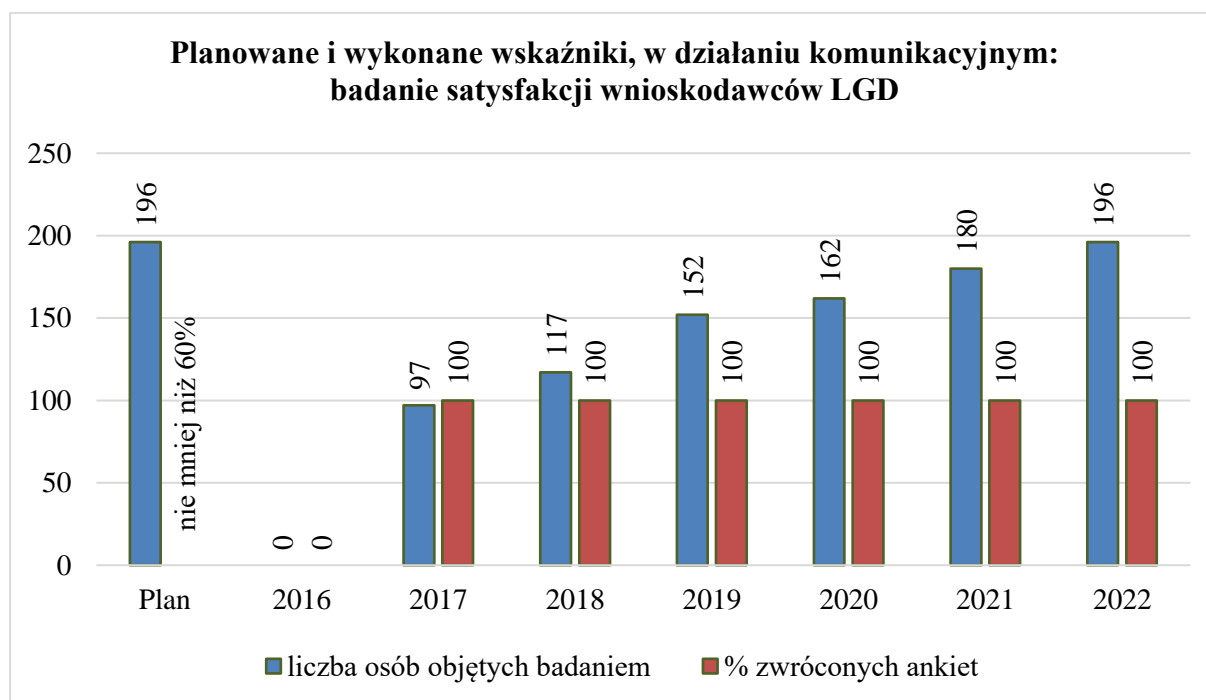
Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając, należy stwierdzić, że zaplanowane wskaźniki: liczba szkoleń oraz procent zwróconych ankiet, w działaniu komunikacyjnym cykl szkoleń na temat przygotowania wniosku o przyznanie pomocy (grupy defaworyzowane), zostały w 2022 roku osiągnięte, natomiast wskaźnik: liczba uczestników, nie został w pełni osiągnięty, nie mniej nie miało to znaczenia w uzyskaniu wysokiej jakości realizowanego działania komunikacyjnego. Potwierdza to opinię o dobrym planowaniu i sprawnej realizacji planu komunikacji.

Po szóste, zaplanowano i zrealizowano badanie satysfakcji wnioskodawców LGD dotyczące jakości doradztwa świadczonego przez pracowników LGD w zakresie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy.

Wizualizacja planowanych i osiągniętych wartości wskaźników w działaniu: badanie satysfakcji wnioskodawców LGD dotyczące jakości doradztwa świadczonego przez pracowników LGD w zakresie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy, została przedstawiona na wykresie nr 19.

Wykres nr 19. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym badanie satysfakcji wnioskodawców LGD dotyczące jakości doradztwa świadczonego przez pracowników LGD w zakresie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy.

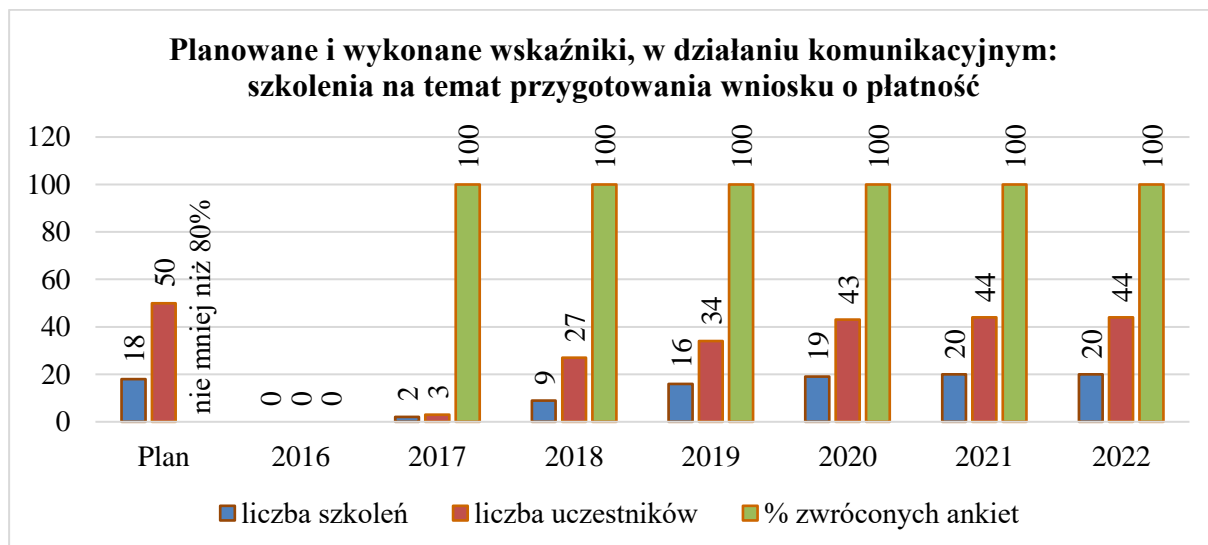
Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając, należy stwierdzić, że zaplanowane wskaźniki w działaniu komunikacyjnym: badanie satysfakcji wnioskodawców LGD dotyczące jakości doradztwa świadczonego przez pracowników LGD w zakresie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy, zostały w 2022 roku osiągnięte.

Po siódme, zaplanowano i zrealizowano szkolenia na temat przygotowania wniosku o płatność.

Wizualizacja planowanych i osiągniętych wskaźników w działaniu: szkolenia na temat przygotowania wniosku o płatność, została przedstawiona na wykresie nr 20.

Wykres nr 20. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym szkolenia na temat przygotowania wniosku o płatność.

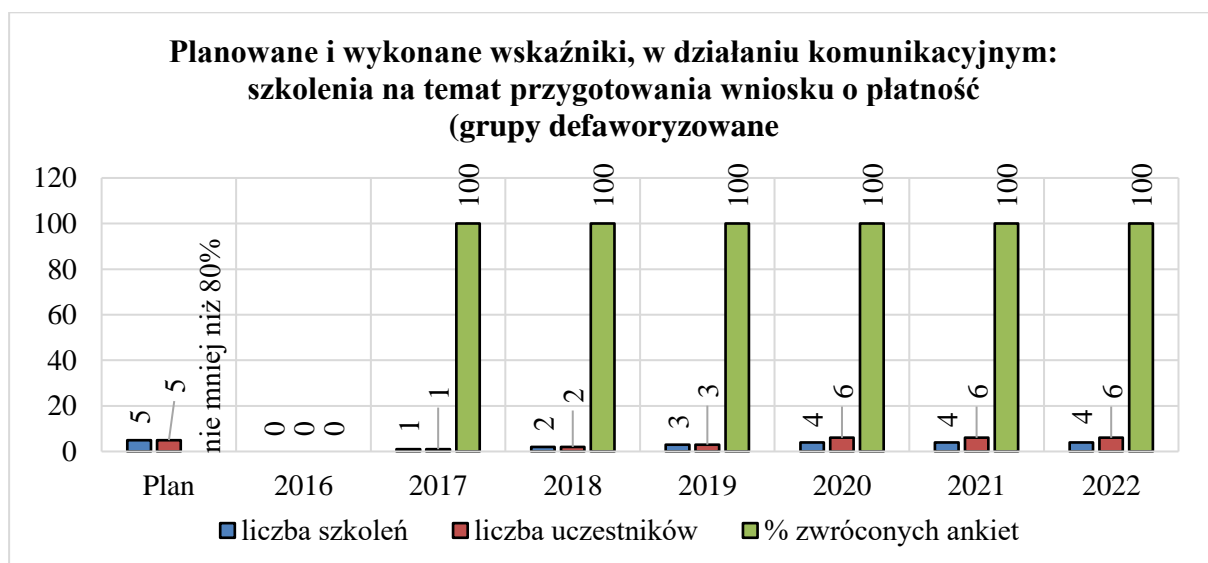
Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając, należy stwierdzić, że zaplanowane wskaźniki w działaniu komunikacyjnym: szkolenia na temat przygotowania wniosku o płatność, zostały w 2022 roku osiągnięte, co prawda wskaźnik liczba uczestników szkoleń nie został w pełni osiągnięty ale nie miało to wpływu na jakość realizowanego działania komunikacyjnego.

Po ósme, zaplanowano i zrealizowano szkolenia na temat przygotowania wniosku o płatność (grupy defaworyzowane).

Wizualizacja planowanych i osiągniętych wskaźników w działaniu komunikacyjnym: szkolenia na temat przygotowania wniosku o płatność (grupy defaworyzowane), została przedstawiona na wykresie nr 21.

Wykres nr 21. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym szkolenia na temat przygotowania wniosku o płatność (grupy defaworyzowane).

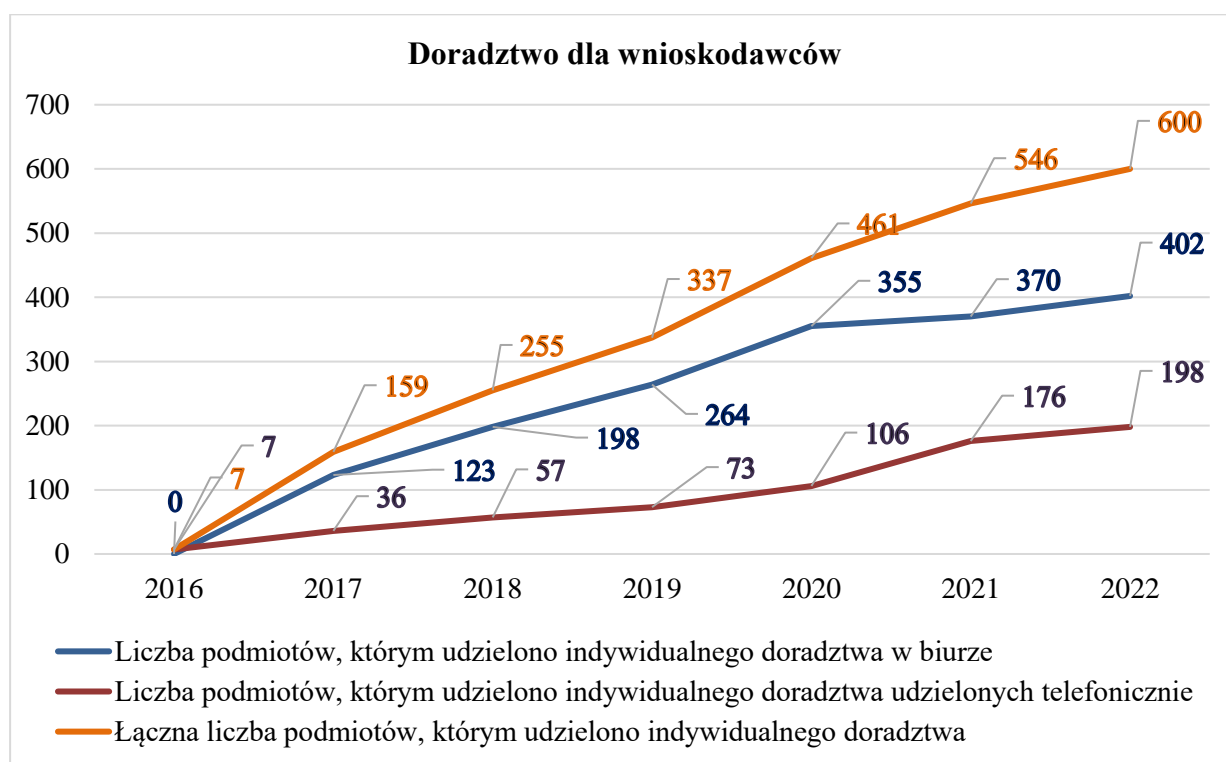
Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając, należy stwierdzić, że zaplanowane wskaźniki w działaniu komunikacyjnym: szkolenia na temat przygotowania wniosku o płatność (grupy defaworyzowane), zostały w 2022 roku osiągnięte, co prawda wskaźnik liczba szkoleń nie został w pełni osiągnięty ale nie miało to wpływu na jakość realizowanego działania komunikacyjnego.

6.7. Doradztwo i szkolenia

Stowarzyszenie LGD „Gościnną Wielkopolska” prowadziła doradztwo dla wnioskodawców w biurze oraz telefonicznie. Łącznie w analizowanym okresie udzielono 402 podmiotom porady w biurze oraz 198 telefonicznie. W sumie udzielono 600 porad. Na wykresie nr 22. Przedstawiono, narastająco, liczbę podmiotów, którym udzielono porad w biurze, telefonicznie i łącznie, w poszczególnych latach.

Wykres nr 22. Liczba podmiotów, którym udzielono porad – narastająco.

Źródło: Opracowanie własne.

Doradztwo ewidencjonowanie jest w odniesieniu do konkretnych naborów wniosków o przyznanie pomocy (od dnia zamieszczenia ogłoszenia o naborze). Ponadto pracownicy biura LGD świadczą usługi konsultacyjne skierowane do mieszkańców obszaru. Są to najczęściej odpowiedzi na pytania dotyczące naborów wniosków o przyznanie pomocy lub dotyczące realizacji LSR. Od 2016 do 15.11.2022 r. z konsultacji skorzystało 225. osób i trwały one łącznie 93. godziny.

Uogólniając, należy stwierdzić, że liczba 128. złożonych wniosków, na wszystkie nabory przeprowadzone, w analizowanym okresie, w stosunku do liczby 600. podmiotów, którym udzielono porad, świadczy o wysokiej skuteczności świadczonego doradztwa. Ponadto należy ocenić, że pracownicy LGD wykonali bardzo dużą pracę, dzięki której wskaźnik jakości wniosków był znaczący i wyniósł 88,28%.

W analizowanym okresie zostało przeprowadzone 101. szkoleń realizowanych przez Dyrektora ds. administracyjnych i wdrożeniowych (pracownik biura LGD w ramach obowiązków wynikających z zakresu czynności), dla pracowników LGD. W 12. szkoleniach realizowanych przez podmioty zewnętrzne 26. razy uczestniczyli pracownicy LGD. W 12. szkoleniach dla członków Zarządu i Rady LGD 12 razy uczestniczyli członkowie Zarządu oraz 128. razy członkowie Rady.

Szkolenia dla pracowników LGD były organizowane systematycznie, a ich terminy i tematyka były ściśle powiązane z terminami i obszarami tematycznymi naborów wniosków o przyznanie pomocy. W analizowanym okresie 356. razy pracownicy uczestniczyli w szkoleniach.

Zakres problemowy szkoleń obejmowała następujące tematy:

1. Ocena operacji w zakresie zgodności operacji z LSR i na podstawie kryteriów wyboru określonych w LSR oraz ustalenia kwoty wsparcia – zorganizowano 6. szkoleń, w których 45. razy uczestniczyli pracownicy LGD.
2. Organizacja i zasady świadczenia bezpłatnego doradztwa potencjalnym wnioskodawcom w ramach realizacji LSR LGD „Gościnna Wielkopolska” – zorganizowano 1. szkolenie dla 4. pracowników LGD.
3. Podstawy i zasady funkcjonowania biura LGD w ramach realizacji LSR LGD „Gościnna Wielkopolska” – zorganizowano 1. szkolenie dla 6. pracowników LGD.
4. Przygotowanie, ogłoszenie i przeprowadzenie naboru wniosków w ramach realizacji LSR LGD „Gościnna Wielkopolska” – zorganizowano 2. szkolenia, w których 10. razy uczestniczyli pracownicy LGD.
5. Realizacja Planu komunikacji – zorganizowano 3. szkolenia, w których 16. razy uczestniczyli pracownicy LGD.
6. Realizacja zadań w zakresie animacji lokalnej i współpracy – zorganizowano 1. szkolenie dla 4. pracowników LGD.
7. Rola biura LGD w prawidłowym funkcjonowaniu organów Stowarzyszenia, szczególnie Rady – zorganizowano 1. szkolenie dla 6. pracowników LGD.
8. Świadczenia doradztwa w zakresie przygotowania wniosku o płatność na operację realizującą LSR LGD „Gościnna Wielkopolska” – zorganizowano 14. szkoleń, w których 113. razy uczestniczyli pracownicy LGD.
9. Świadczenia doradztwa w zakresie przygotowania wniosku o przyznania pomocy (wniosku o udzielenie wsparcia) na operację realizującą LSR LGD „Gościnna Wielkopolska” – zorganizowano 14. szkoleń, w których 113. razy uczestniczyli pracownicy LGD.
10. Wstępna ocena wniosku/ operacji w zakresie zgodności z kluczowymi warunkami naboru oraz ocena zgodności operacji z LSR – zorganizowano 7. szkoleń, w których 39. razy uczestniczyli pracownicy LGD.

Uogólniając, należy odnotować wysoką sprawność biura LGD w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników i bieżącego ich przygotowania do wypełniania zadań niezbędnych

dla utrzymania wysokiej jakości procesu zarządzania strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Szkolenia dla członków Zarządu i Rady LGD prowadził Dyrektor ds. administracyjnych i wdrożeniowych (pracownik biura LGD w ramach obowiązków wynikających z zakresu czynności), Zakres problemowy szkoleń obejmowała następujące tematy:

1. Analiza formalna i ekonomiczna operacji, dokumentacja operacji, ustalanie kwoty wsparcia – 3. Szkolenia.
2. Kryteria oceny i wyboru operacji w ramach realizacji LSR LGD „Gościnna Wielkopolska” – 2. szkolenia.
3. Podstawy i zasady funkcjonowania Rady LGD „Gościnna Wielkopolska” – 2. szkolenia.
4. Wybór operacji na podstawie kryteriów określonych w LSR LGD „Gościnna Wielkopolska” oraz ustalanie kwoty wsparcia – 2. szkolenia.
5. Ocena i wybór operacji w ramach LSR – zmiany wynikające z modyfikacji zakresu tematycznego przedsięwzięcia 1.2.1 oraz kryteriów wyboru operacji realizujących ww. przedsięwzięcie. Rozpatrywanie protestu wnioskodawcy – 1. szkolenie.
6. Ocena i wybór operacji w ramach LSR – zmiany wynikające z Wytycznych nr 6/4/2017 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – 1. szkolenie.
7. Ocena i wybór operacji w ramach LSR – zmiany wynikające ze zmian w ustawach oraz interpretacji MRiRW i UMWW – 1. szkolenie

Szkolenia organizowane przez podmioty zewnętrzne, w których uczestniczyli pracownicy LGD dotyczyły następujących tematów:

1. Dostępność w NGO dla osób ze szczególnymi potrzebami – organizator: Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej – 5. uczestników.
2. Rejestr beneficjentów rzeczywistych – organizator: Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej – 5. uczestników.
3. Bieżące sprawy związane z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – organizator: DPROW Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – 1. uczestnik.
4. Koncepcja SMART VILLAGE w ramach działania LEADER – organizator: KSOW – 4. uczestników.
5. Monitoring i ewaluacja strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – organizator: Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich na zlecenie MRiRW – 2. uczestników.
6. Stan realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – organizator: DPROW Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – 1. uczestnik.
7. Stan realizacji umowy ramowej oraz wdrażania poddziałania 19.2 – wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – organizator: DPROW Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – 2. uczestników.

8. Wdrażanie przez LGD poddziałania 19.2 – wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – organizator: DPROW Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (dwa szkolenia) – 2. uczestników.
9. Sprzedaż bezpośrednia w gospodarstwach agroturystycznych. Inkubatory przetwórstwa lokalnego – organizator: CDR Kraków – 2. uczestników.
10. Ochrona danych osobowych w Lokalnych Grupach Działania – organizator: prawnicy z SZS Partners Radcy Prawni – 1. uczestnik.
11. Ochrona danych osobowych w Lokalnych Grupach Działania (RODO w NGO) – organizator: Wielkopolska” Sieć LGD – 1. uczestnik.

Uogólniając, należy odnotować wysoką sprawność biura LGD w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników i bieżącego ich przygotowania do wypełniania zadań niezbędnych dla utrzymania wysokiej jakości procesu zarządzania strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

6.8. Realizacja projektu współpracy

LGD realizuje jeden krajowy Projekt Współpracy pt. „Odrębność kulturowa łączy obszary Wielkopolski i Kujaw” (OKŁOWIK). Projekt angażuje mieszkańców 4. Obszarów, w tym kobiety, które są zdefiniowane w LSR jako grupa defaworyzowana, co dodatkowo podnosi jego wartość. W realizację projektu są zaangażowane 4. Stowarzyszenia LGD, to jest: „Gościnna Wielkopolska”; „Dolina Welny”; „Krajna Złotowska” oraz „Czarnoziem na Soli”. Projekt został zaplanowany od czerwca 2022 roku do czerwca 2024 roku. Oznacza to, że projekt jest w fazie wstępnej realizacji, a wiele działań wydarzy się po okresie objętym badaniem ewaluacyjnym. Niemniej warto przeanalizować to co już zostało zrealizowane oraz to co zostało zaplanowane do realizacji.

Całkowity budżet projektu wynosi 538 731,00 zł, w tym udział finansowy Stowarzyszenia LGD „Gościnna Wielkopolska” określa kwota 239 973,00 zł.

Przewidywane korzyści zdefiniowane w takich zakresach jak: wzmocnienia kapitału społecznego, zachowania dziedzictwa lokalnego, rozwoju lokalnego oraz turystyki, zaplanowane w dwóch nurtach.

Pierwszy – dla uczestników projektu, i są to:

- Uczestnictwo, bez opłat, w różnych formach dokształcania: warsztatach, szkoleniach, spotkaniach szkoleniowo-warsztatowych, wyjazdach studyjnych.
- Znaczne zasoby wiedzy i informacji przekazywane podczas wyżej wymienionych form szkoleniowych, związanych z tematami kulturowymi, historycznymi, regionalnymi. Do tego dochodzą również konferencje promujące działania związane z projektem współpracy.
- Budowanie relacji między ludźmi, co jest ważne tak w rzeczywistości covidowej, jak i po okresie pandemii.
- Łączenie pokoleń. Projekt o tematyce kulturowej wymaga współpracy różnych generacji: starszej, posiadającej wiedzę i doświadczenie z młodymi.

- Dzięki działaniom wiele tematów otrzymuje tzw. nowe życie, jest ocalone od zapomnienia. (np. pierwszy słownik gwary hazackiej).
- Wymiana doświadczeń między regionami, dobre praktyki – podglądanie, co robią inni i co można by przenieść na nasz grunt. Szukanie tego, co łączy w obszarze kulturowym.

Drugi – dla osób poza projektem, i są to:

- Korzystanie z bezpłatnych publikacji wydanych w ramach projektu – w wersji papierowej i elektronicznej (słownik gwary, instrukcje szycia strojów i wykroje dla tych strojów: hazackiego i biskupiańskiego, publikacja nt. stroju hazackiego pt. „Strój Hazów Właściwych”).
- Korzystanie z Kujawskiej Sali Tradycji i Animacji (KuSTA).
- Poznanie strojów: biskupiańskiego i hazackiego. Najpierw w siedzibie LGD „Gościenna Wielkopolska”, w przyszłości w instytucjach kultury Hazy i Biskupizny, którym stroje zostaną przekazane po zakończeniu trwałości projektu.
- Poznanie wybranych zagadnień kulturowych różnych obszarów dzięki filmom, które powstaną w ramach projektu.

Projekt wykorzystuje następujące zasoby:

- Historyczne, w tym historia Pałuk oraz historia Hazów i Biskupizny. W ramach projektu zostanie zorganizowana mobilna wystawa pt. „Pałuki – historia, kultura, folklor”, która obejmie uporządkowany zbiór wiedzy nt. historii, kultury, obyczajów i obrzędów Pałuk, w formie czytelnych plakatów wraz z obszernymi opisami i bogatym materiałem zdjęciowym. Wystawę tę można będzie eksponować w dowolnych miejscach obszaru LGD Dolina Wełny. Zostanie zorganizowana wizyta w Muzeum Ziemi Rawickiej w Rawiczu i w Muzeum Stolarstwa i Biskupizny w Krobi. Podczas wizyty studyjnej na obszarze LGD Gościenna Wielkopolska, warsztaty zrealizują: LGD Dolina Wełny, LGD Krajna Żłotowska, LGD Czarnoziem na Soli.
- Produkty lokalne, w ramach zadania zatytułowanego: Podniesienie jakości usług związanych ze stołem Gościenną Wielkopolski, na realizację którego złożą się cztery różne spotkania, warsztaty, szkolenia, realizowanego przez LGD „Gościenna Wielkopolska”. Spotkanie szkoleniowo-warsztatowe zatytułowane: savoir „Wiwat z łyżką i widelcem”. Warsztaty kulinarne zatytułowane: „Regionalna kuchnia dziś” oraz warsztaty dotyczące dekoracji stołu zatytułowane: „Stoliczku nakryj się”. Ponadto zostanie zorganizowane szkolenie zatytułowane: „Nasz folklor szansą na biznes – jak zwiększyć sprzedaż produktów żywnościowych w oparciu o folklor mikroregionów: Hazów i Biskupizny”.

Produkty lokalne będą też ważnym elementem dwóch konferencji podsumowujących działania własne związane z Hazami i Biskupizną. Jednym z elementów tych konferencji będzie stoisko „Stół Gościenną Wielkopolski” z degustacją lokalnych produktów żywnościowych.

- Kulturowe dotyczące stroju, w ramach projektu wykonane zostaną dwa komplety strojów męzkatki i mężczyzny żonatego, będą to stroje biskupiański i hazacki z I połowy XX wieku – wykonanie kompletnych strojów, przygotowanie instrukcji szycia tych strojów wraz

z wykrojami krawieckimi, wykonanie wzornika tkanin, z których obecnie mogą być wykonywane te stroje – LGD „Gościńska Wielkopolska”. Przeprowadzenie czterech warsztatów poświęconych strojowi pałuckiemu, podczas których uczestnicy poznają jego historię i skupią się na hafcie zdobiącym ten strój – LGD „Dolina Wełny”. Ponadto zostanie utworzona Kujawska Sala Tradycji i Animacji (KuSTA) z przeznaczeniem na spotkania edukacyjno-integracyjne dla mieszkańców obszaru i obszarów partnerskich. Sala nawiązywać będzie do elementów gwary, haftu, stroju i tradycji ludowych Kujaw – LGD „Czarnoziem na Soli”.

- Kulturowe dotyczące gwary, w ramach projektu zostanie przygotowana i wydana publikacja o gwarze składająca się z czterech części. LGD Gościńska Wielkopolska przygotowuje swoją część, w skład której wchodzi gwarę hazacka i biskupiańska, pozostałe LGD uczestniczące w projekcie przygotowują swoje części.
- Kulturowe dotyczące haftu, w ramach projektu zostaną przeprowadzone warsztaty nt. stroju pałuckiego, uczestnicy poznają technikę wykonywania haftu, przenoszenia haftu na przedmioty użytkowe – LGD „Dolina Wełny”. Zostaną również przeprowadzone warsztaty z malowania motywu haftu krajeńskiego, które będą miały miejsce podczas wizyty studyjnej na obszarze LGD „Krajna Złotowska”. Warsztaty te zrealizują LGD: „Dolina Wełny”, „Gościńska Wielkopolska” oraz „Czarnoziem na Soli”. Zostaną także zorganizowane warsztaty z haftu pałuckiego dla uczestników wizyt studyjnych na obszarze LGD „Dolina Wełny”, warsztaty te zrealizują LGD: „Krajna Złotowska”, „Gościńska Wielkopolska” i „Czarnoziem na Soli”.

W zakresie haftu biskupiańskiego i hazackiego zostaną przeprowadzone warsztaty dotyczące malowania desek do krojenia z motywem haftu biskupiańskiego/hazackiego podczas wizyty studyjnej na obszarze LGD „Gościńska Wielkopolska”. Warsztaty te zrealizują LGD: „Dolina Wełny”, „Krajna Złotowska” oraz „Czarnoziem na Soli”.

- Kulturowe dotyczące obyczajów i obrzędów, w ramach projektu zostanie zorganizowana przez LGD „Dolina Wełny”, mobilna wystawa pt. „Pałuki – historia, kultura, folklor”. Wystawa będzie obejmować uporządkowany zbiór wiedzy nt. historii, kultury, obyczajów i obrzędów Pałuk, w formie czytelnych plakatów wraz z obszernymi opisami i bogatym materiałem zdjęciowym. Wystawę będzie można eksponować w dowolnych miejscach obszaru LGD „Dolina Wełny”. Zostanie również zorganizowany warsztat: Darcie pierza – Gęsi Białej Kołodzkiej zorganizowane dla uczestników wizyt studyjnych na obszarze LGD „Czarnoziem na Soli”, organizatorzy to LGD: „Dolina Wełny”, „Gościńska Wielkopolska” oraz „Krajna Złotowska”).
- Kulturowe dotyczące dawnych wnętrz, w ramach projektu zostaną zorganizowane wizyty studyjne na obszarze LGD „Dolina Wełny”, w ramach których przeprowadzone zostaną warsztaty ze zdobnictwa dawnych wnętrz pałuckich – uczestnicy wykonają własnoręcznie proste elementy z bogatego zbioru zdobnictwa wnętrz pałuckich – warsztaty te zrealizują LGD: „Krajna Złotowska”, „Gościńska Wielkopolska” oraz „Czarnoziem na Soli”.
- Kulturowe dotyczące muzyki, w ramach projektu zostaną zorganizowane warsztaty tradycyjnych pieśni kujawskich „Oj świeci miesiąc, świeci” – dla uczestników wizyt studyjnych na obszarze LGD „Czarnoziem na Soli” – warsztaty te zrealizują LGD: „Dolina Wełny”, „Gościńska Wielkopolska” oraz „Krajna Złotowska”.

- Ponadto, projekt wykorzystuje zasoby turystyczne, poprzez opracowanie i wydanie mapy obszaru LGD „Krajna Złotowska” prezentującej dziedzictwo kulturowe Krajny Złotowskiej – wykonawca LGD „Krajna Złotowska”.

Projekt współpracy posiada charakter innowacyjny z uwagi na zaplanowane w nim działania, takie jak:

- Opracowanie i druk publikacji o gwarze – w ramach realizacji projektu przewiduje się wydanie pozycji na temat gwary. Każda z partnerskich LGD opracuje i wyda słownik. Innowacja tego zadania polega na tym, że publikacje mimo różnorodnej treści utrzymane będą w takim samym klimacie. Pozwoli to zachować tożsamy charakter oraz spójność działań podejmowanych przez poszczególnych partnerów projektu. Taki sposób wydania słownika gwary stanowić będzie nowe podejście do wykorzystania lokalnych zasobów historycznych, kulturowych i społecznych. Na obszarze każdego ze współpracujących LGD występuje odrębny odłam gwary, co pozwala na tworzenie publikacji promującej dziedzictwo, jakim jest gwara – zadanie realizowane przez wszystkie LGD partnerskie.
- Planowany sposób realizacji spotkań animacyjno-edukacyjnych w KuSTA – jest to rozwiązanie korzystne zwłaszcza z uwagi na ograniczenie kontaktów między różnymi grupami społecznymi (grupa rówieśnicza lub seniorska odbywająca zajęcia w KuSTA nie ma kontaktu z osobami „z zewnątrz”, zaś niezbędne do realizacji zajęć materiały informacyjne oraz przedmioty znajdują się w sali). Animacje „bezobsługowe” stanowią nowy rodzaj oferty dostępnej na obszarze realizacji projektu. W ramach oferty integracyjno-edukacyjnej przygotowany zostanie scenariusz zajęć pozwalających samodzielnie (bez udziału instruktora) wykonanie zadań animacyjnych przez osoby odwiedzające salę. Oznacza to, że poszczególne grupy będą mogły realizować zajęcia samodzielnie, zależnie od potrzeb wg. scenariusza własnego lub dostępnego w KuSTA, pod opieką nauczyciela lub innego opiekuna czy organizatora spotkania, z którym przybyły – zadanie realizowane przez LGD „Czarnoziem na Soli”.

Projekt współpracy znajduje się obecnie w realizacji, poniżej ważniejsze wskaźniki do osiągnięcia:

- Liczba przygotowanych i zrealizowanych projektów współpracy – 1;
- Liczba szkoleń – 2;
- Liczba wydarzeń/imprez – 3;
- Liczba przeprowadzonych wydarzeń promocyjnych – 3;
- Liczba utworzonych partnerstw lokalnych – 1;
- Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy – 4.

Uogólniając, należy stwierdzić, że zaplanowany i rozpoczęty projekt współpracy jest niezwykle interesujący, wypełniony ciekawymi przedsięwzięciami dotyczącymi lokalnej kultury regionalnej, którą dokumentuje, promuje i wykorzystuje do edukacji mieszkańców, co zapewne wzmocni identyfikację lokalnych społeczności ze swoim miejscem życia.

6.9. Realizacja projektów w zakresie ochrony zasobów i kształtowania krajobrazu wiejskiego¹⁵

LGD systematycznie realizuje nabory operacji w ramach przedsięwzięcia *Odtworzenie, odnowa i/ lub zagospodarowanie stawów, oczek wodnych i rowów melioracyjnych oraz wykonanie nasadzeń śródpolnych i/lub przydrożnych*, których celem jest ochrona zasobów przyrodniczych i kształtowanie krajobrazu wiejskiego zgodnie z historyczną tradycją regionu.

Projekty te są ważne dla obszaru objętego LSR LGD Gościnną Wielkopolska ze względu na uwarunkowania przyrodnicze obszaru (niekorzystne stosunki wodne, erozje wietrzne, małe możliwości retencjonowania wody). Projekty te wyprzedzają czas i są realizacją europejskiego zielonego ładu, zanim został on ogłoszony.

W wyniku realizacji operacji przez JST do końca 2022 roku osiągnięto następujące wskaźniki:

- Liczba zrealizowanych operacji - 20;
- Liczba odtworzonych/ odnowionych i/lub zagospodarowanych oczek wodnych – 44 szt.;
- Pojemność odtworzonych/ odnowionych i/lub zagospodarowanych oczek wodnych – 184 000 m³;
- Długość odtworzonych/ odnowionych/ zagospodarowanych rowów melioracyjnych – 22 km;
- Długość wykonanych nasadzeń śródpolnych i/lub przydrożnych – 14 km;
- Liczba posadzonych drzew w ramach zrealizowanych operacji – 985 szt.;
- Liczba osób korzystających z rezultatów operacji – 51 070 osób.

Do końca realizacji LSR zostanie jeszcze zrealizowanych przez JST 12 operacji, które w znaczący sposób przyczynią się do zwiększenia wartości ww. wskaźników.

Badanie terenowe pięciu projektów potwierdza realizację następującego zakresu prac:

- Renowacja. odnowienie, oczyszczanie, a także przebudowa stawu. Montaż elementów małej architektury, odmulanie dna, kształtowanie brzegów, mechaniczne usuwanie trzciny i spontanicznej roślinności, wzmacnianie brzegów faszyną, kształtowanie brzegów nasypem z piasku, wywóz namułu na wysypisko oraz usunięcie krzewów, prace ziemne, zarurowanie przepustu, odbudowa pomostu, formowanie skarp.
- Posadzenie drzew liściastych (np. lip drobnolistnych, dębów szypułkowych, lip szerokolistnych, klonów zwyczajnych, brzoź brodawkowatych z zastosowaniem palików i ściółki (zrębki) oraz krzewów.
- Czyszczenie rowów i przepustów, odmulanie, ścinanie ręczne krzewów.
- Przebudowa dwóch zbiorników wodnych (renowacja zjazdu przeciwpożarowego do wodowania sprzętu pływającego, wypompowanie wody i plantowanie dna, renowacja skarp: wykonanie nasypów, zapór z palisady drewnianej, darniowanie krawędzi skarp. ułożenie materaców siatkowo-kamiennych,).

¹⁵ Na podstawie badania terenowego pięciu projektów zrealizowanych przez gminy w ramach celu LSR *Ochrona zasobów i kształtowanie krajobrazu wiejskiego*.

Pozytywne przyrodniczo efekty badanych projektów to:

- Wzbogacenie krajobrazu w drzewa gatunków rodzimych o docelowo dużych rozmiarach, nektarodajne.
- Sadzenie drzew w alejach i szpalerach, będących zaczątkami korytarzy ekologicznych.
- Dążenie do zachowania i utrzymania zbiorników wodnych.

Najważniejsze działania służące adaptacji do zmiany klimatu i zapobiegające utracie różnorodności biologicznej możliwe do wdrożenia podczas realizacji podobnych projektów to:

- Zachowanie dojrzałych i sędziwych drzew, sadzenie młodych drzew.
- Utrzymanie i odtwarzanie zadrzewień śródpolnych.
- Utrzymanie rowów melioracyjnych i zbiorników wodnych (stawów) jako elementów systemu retencji wody w krajobrazie, części korytarzy ekologicznych i enklaw różnorodności biologicznej w krajobrazie rolniczym.

6.10. Analiza wyników wywiadów pogłębiony (IDI)

Badanie metodą jakościową z zastosowaniem techniki – wywiadów pogłębionych (IDI) zostało przeprowadzone w dniu 12 grudnia 2022 roku w siedzibie LGD Gościnną Wielkopolska. Wzięło w nich udział 3. respondentów: przedstawiciele Zarządu oraz Rady, a także pracownik biura LGD Gościnną Wielkopolska. Wywiad prowadził dr Andrzej Hałasiewicz RURBAN Wieś-Miasto-Region.

Charakterystyka respondentów

Wśród 3. uczestników wywiadów pogłębionych była 1. kobieta i 2. mężczyzn. Wiek respondentów przedstawia się następująco: 40-60 lat – 2 respondentów oraz 1. respondent w wieku 60 lat i więcej. Wszyscy respondenci posiadają wyższe wykształcenie.

Sprawozdanie z badania

Wywiady zostały zrealizowane w oparciu o kwestionariusz składający się z czterech sekcji tematycznych zawierających 33. pytania szczegółowe oraz 3. pytań wprowadzających.

Pierwsze pytanie wprowadzające brzmiało: *Czy jest Pani/Pan zadowolona/y, że mieszka /pracuje na tym obszarze?* Wszyscy respondenci udzielili akceptującej odpowiedzi – Tak, jestem zadowolona/y, w tym jeden podkreślił, zdecydowanie tak.

Drugie pytanie wprowadzające brzmiało: *Jak Pani/Pan ocenia jakość życia na tym obszarze?* Jeden respondent stwierdził krótko: *dobrze*, pozostałych dwoje rozwinęło swoją ocenę;

- *Pierwszy aspekt to materialny. Dobry dostęp do edukacji, kultury, kina, służby zdrowia. Dobrze zagospodarowany obszar. Minusem jest mała ilość zbiorników wodnych – brak jezior. Drugi aspekt to zasoby kulturowe, tradycja, dziedzictwo kulturalne i kulinarne.*
- *Jakość życia na tym obszarze jest na wysokim poziomie. Wynika to z dostępności podstawowych usług, które gwarantują dobre życie. Warunki związane z dostępem do infrastruktury, też są na dobrym poziomie. Warto jednak zwrócić uwagę na transport*

publiczny, na szeroko rozumianą komunikację, która wymaga rozwoju. Należy poszerzyć ofertę tych usług i zwiększyć dostępność.

Trzecie pytanie wprowadzające brzmiało: *Jak w Pani/Pana odczuciu oceniają mieszkańcy jakość życia na tym obszarze?* Respondenci tak zdefiniowali odczucia mieszkańców:

- *Mieszkańcy podzielają opinie, że tutaj jest fajnie. Zadowoleni są z zaspokojenia podstawowych potrzeb tj. dostęp do żłobka, przedszkola, szkoły, domu kultury. Czują się tutaj także bezpiecznie.*
- *Mieszkańcy podzielają opinie, że jest tutaj dobrze. Zawsze można znaleźć jakieś powody do narzekania, ale ogólnie nie ma do tego powodów.*
- *Mieszkańcy podzielają opinie i wysoko oceniają jakość życia na tym obszarze. Takim wskaźnikiem jest wysokość cen za działki pod budowę mieszkaniową. Ceny są bardzo wysokie, a mimo to jest duże zainteresowanie.*

Uogólniając można stwierdzić, że w opinii respondentów, którzy są zadowoleni z faktu zamieszkania na obszarze, jakość życia jest na wysokim poziomie, co przejawia się w dostępności do podstawowych usług i infrastruktury mających znaczenie dla poziomu życia. Co istotne respondenci widzą potrzebę dalszego rozwijania usług i podnoszenia poziomu ich jakości. Podobnie ocenili – kierując się swoją wiedzą i odczuciami – w imieniu mieszkańców, jakość życia na obszarze.

Sekcja pierwsza – **ocena stanu realizacji LSR** – zawierała 9. pytań. Na każde z nich odpowiedzi udzielili wszyscy uczestnicy badania. Pierwsze brzmiało: *Jak ocenia Pani/Pan ogólny stan realizacji LSR?* Respondenci ocenili bardzo pozytywnie lub pozytywnie stan realizacji LSR, uzasadniając swoje oceny w następujący sposób:

- *Ważne jest to co zostało zrobione w zakresie zachowania dziedzictwa przyrodniczego, kulinarnego. Działania ekologiczne miały duże znaczenia. Wiele ważnych procesów zostało rozpoczętych dzięki realizacji LSR.*
- *Wiele rzeczy z planu działania zostało zrobionych bardzo dobrze np. są to działania w zakresie zachowania dziedzictwa przyrodniczego. W zakresie działalności gospodarczej nie ma pełnego zadowolenia, ponieważ jest jeszcze sporo środków finansowych do wykorzystania.*
- *W szczególności w realizacji jednego z celów jakim jest ochrona dziedzictwa przyrodniczego. Pod tym kryją się zadania związane z retencją wody. Jest to bardzo istotna kwestia w dzisiejszym czasie. Bardzo zadawalający jest postęp, który został wykonany w ostatnim czasie w tym zakresie. Udało się zrealizować więcej przedsięwzięć niż było zaplanowane. Dobrze wygląda kwestia związana z zadrzewieniem, które zostało wykonane. Trochę lepiej mogła wyglądać kwestia odtworzenia rowów melioracyjnych. Jeżeli chodzi o realizację zadań związanych z OZE to ocena też jest dobra. Pozytywny jest też fakt powstania nowych przedsiębiorstw związanych z produkcją lokalnych produktów żywnościowych. Powstały wyjątkowe, innowacyjne i wysokiej jakości produkty np. sery. Rozwinęły się obiekty gastronomiczne co bardzo cieszy. Powstały też w ramach tych*

przedsięwzięć nowe miejsca pracy. Minusem jest liczba projektów w tym zakresie. Zostało jeszcze sporo środków finansowych na realizację tych zadań.

Drugie pytania brzmiało: *Jaki jest stopień osiągnięcia celów ogólnych i przypisanych do nich wskaźników LSR i co wpłynęło na taki stan?* Respondenci uznali, że stopień realizacji celów ogólnych i osiągnięcia przypisanych do nich wskaźników jest zadowalający, a nawet bardzo zadowalający. Uzasadniając swoje oceny stwierdzili:

- *Poprzez realizację wszystkich projektów sukcesywnie realizowano wskaźniki zawarte w LSR. Można być zadowolonym z efektów.*
- *W aspekcie zachowania dziedzictwa przyrodniczego stopień osiągnięcia celów ogólnych jest bardzo zadowalający. Duże zainteresowanie naborami. Osiągnięto zakładane wskaźniki. Jeżeli chodzi o produkcję, przetwarzanie czy sprzedaż lokalnych produktów żywnościowych ten stopień osiągnięcia celów i wskaźników mógłby być wyższy. Ma na to wpływ zmiana przepisów dotyczących branży żywnościowej w trakcie realizacji LSR a także pandemia, która miała miejsce.*
- *W aspekcie zachowania dziedzictwa przyrodniczego stopień osiągnięcia celów ogólnych jest bardzo zadowalający. Duże zainteresowanie naborami i realizacja większej liczby projektów niż zakładano początkowo. Jeżeli chodzi o produkcję, przetwarzanie czy sprzedaż lokalnych produktów żywnościowych ten stopień osiągnięcia celów i wskaźników mógłby być wyższy.*

Trzecie pytania brzmiało: *Czy obserwowany poziom można uznać za zadowalający?* Badani powtórzyli swoje oceny dotyczące stopnia realizacji celów ogólnych i osiągnięcia przypisanych do nich wskaźników, zgodnie stwierdzając: *Tak, można uznać za zadowalający.*

Uogólniając można stwierdzić, że ocena przez respondentów ogólnego stanu realizacji LSR jest pozytywna. Wiele kierunków działania rozwija się dobrze na przykład w zakresie zachowania dziedzictwa przyrodniczego, kulinarnego, a także w zakresie działań proekologicznych, w tym dotyczących OZE. Pozytywnie oceniany jest fakt powstania nowych przedsiębiorstw związanych z produkcją lokalnych produktów żywnościowych. W opinii respondentów jest jeszcze wiele do zrobienia w zakresie działalności gospodarczej, pozostały środki do wykorzystania. Natomiast ogólny poziom realizacji celów i osiągnięcia wskaźników respondenci ocenili pozytywnie.

Czwarte pytania brzmiało: *Jaki był wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy obszaru objętego LSR?* Respondenci uznali, że wpływ był znaczący i uzasadnili taką ocenę w następujący sposób:

- *Dobra i konsekwentna realizacja strategii miała znaczący wpływ na lokalny rozwój gospodarczy. Powstały nowe firmy i nowe miejsca pracy. Strategia była impulsem do działania.*
- *Powstały nowe firmy i nowe miejsca pracy. Wiele firm pozyskało środki na rozwój swoich działalności.*
- *Bardzo ważny jest element rozwoju gospodarczego w zakresie produkcji wysokiej jakości produktów.*

Piąte pytanie brzmiało: *Co należało zrobić by wpływ ten był bardziej znaczący?* Respondenci wskazali na różne rozwiązania oraz aktywności samej LGD, których wprowadzenie pomogłoby na zwiększenie tego wpływu, takie jak:

- *W dokumentach programowych powinna być dopuszczona możliwość zmiany np. co 2 lata powinna odbyć się ewaluacja tego co udało się zrobić a czego nie. W obszarach, w których jest problem powinna być dopuszczalna zmiana np. w 20% całego zakresu. Często sytuacja na rynku pracy i geopolityczna powoduje to, że zapotrzebowanie na dany produkt, usługę się zmienia.*
- *Należy wzmocnić działania promocyjne i doradcze. Bardzo istotna jest tutaj promocja działania, kontakt z mieszkańcami.*
- *Należy kontynuować realizację celów strategicznych, które były określone w tej strategii. Jest to proces długoletni. Trzeba zadbać o dobre działania promocyjne tego co udało się zrobić. Należy pokazać osiągnięcia a zarazem przybliżyć jednocześnie mieszkańcom istotne problemy na naszym obszarze (problem szeroko rozumianej gospodarki wodnej).*

Uogólniając należy odnotować ocenę respondentów, w zakresie wpływu realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy jako znaczący. Powstały nowe firmy i nowe miejsca pracy, wiele podmiotów gospodarczych pozyskało środki na rozwój wysokiej jakości produktów. Aby ten wpływ zwiększyć należy rozważyć większą elastyczność w zakresie wsparcia -0 dostosowując je do aktualnej sytuacji rynkowej, a także mocniej wspierać wnioskodawców w zakresie informowania i doradztwa.

Szóste pytanie brzmiało: *Jakie potrzeby lokalne z obszaru LSR powinny być wspierane w ramach kolejnych edycji LSR?* Respondenci zgłosili różne propozycje:

- *Powinno się zwrócić uwagę na zasoby wodne. Podjąć działania polegające na kumulacji i zatrzymaniu wody. Dofinansowania do zbiorników retencyjnych. Należy realizować projekty edukacyjne w szkołach. Niezbędne jest wsparcie w zakresie rozwoju OZE oraz pielęgnowanie tradycji i kultury na obszarze LGD.*
- *Powinno wyciągnąć się wnioski z konsultacji przeprowadzanych w ramach przygotowania LSR oraz ewaluacji.*
- *Powinno wspierać się działania tzw. miękkie. Należy włączyć w nie przedsiębiorców, młodzież w szkołach, mieszkańców. Działania te powinny być w zakresie zagadnień związanych z klimatem, wodą, bioróżnorodnością, rolnictwem regeneracyjnym.*

Uogólniając można zauważyć, że respondenci zgłosili różne pomysły na temat tego, co powinno być wspierane w następnych edycjach LSR. Zwrócili uwagę na potrzebę większego zaangażowania mieszkańców w sprawy ekologii ochrony gruntów i gospodarki wodą, podkreślili konieczność kontynuacji działań w zakresie rozwoju OZE oraz pielęgnowanie tradycji i kultury, a także kontynuacji działań edukacyjnych związanych z klimatem, wodą, bioróżnorodnością oraz rolnictwem regeneracyjnym.

Siądme pytanie brzmiało: *Jaki był wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne oraz jakie czynniki zewnętrzne*

i wewnętrzne oddziaływały na skalę tego wpływu? Respondenci zgłosili różne oceny w zakresie wpływu realizacji LSR na kapitał społeczny poprzez wyrażenie następujących opinii:

- *Bardzo duża aktywność, zaangażowanie w procesie odnowy zbiorników wodnych. Mieszkańcy chętnie włączali się w ten proces i korzystają z tego co zostało zrobione np. wędkarze, rowerzyści odwiedzający te miejsca. Wzrosło zaangażowanie społeczności lokalnej wokół realizowanych przedsięwzięć.*
- *Wpływ miały na pewno realizowane tzw. miękkie projekty adresowane do mieszkańców obszaru LGD. Zaangażowanie w działania sportowe, kulturalne na obszarze LGD. Wsparcie nowych form aktywności lokalnej.*
- *Poprzednia strategia miała większy wpływ na budowanie kapitału niż ta która jest w trakcie realizacji. Inne założenia w tym LSR. Działania nakierowane na rozwój gospodarczy. Jest to inny charakter wspierania kapitału społecznego. Budowanie wspólnot związanych z produkcją, sprzedażą lokalnych produktów. Wpływ miały na pewno realizowane tzw. miękkie projekty adresowane do mieszkańców obszaru LGD. Zaangażowanie w działania sportowe, kulturalne na obszarze LGD. Wsparcie nowych form aktywności lokalnej.*

Ósme pytanie brzmiało: *Czy utworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany?* Respondenci nie mieli w tej kwestii jednoznacznej oceny. Poniżej opinie w tej sprawie:

- *Realizacja projektów w ramach LSR niesie za sobą wiele pozytywnych aspektów. Z każdym zrealizowanym projektem wzrasta u mieszkańców chęć realizacji kolejnych. Mieszkańcy zaczynają się czuć potrzebni, dostrzegani i mają chęć dalszego rozwijania tego co udało się zrealizować.*
- *Potencjał wykorzystany był prawidłowo i w dostateczny sposób ponieważ LGD była aktywna i starała się dotrzeć do jak największej ilości mieszkańców poprzez udział w różnych wydarzeniach na terenie LGD.*
- *Potencjał ten nie został dostatecznie wykorzystany. Za mało społeczność lokalna (samorządy, NGO, rolnicy) czerpią z doświadczeń LGD. Potrzeba więcej działań ponieważ jest zapotrzebowanie na produkty wysokiej jakości. Brakuje na obszarze organizacji zajmującej się wprost ochroną środowiska, klimatu.*

Uogólniając można zauważyć, że respondenci zgłosili różne oceny w zakresie wpływu realizacji LSR na kapitał społeczny, a także w zakresie wykorzystywania i promowania wytworzonego kapitału. Ocenili, że wzrosło zaangażowanie społeczne w wielu dziedzinach, zwiększył się udział mieszkańców w przedsięwzięciach organizowanych na obszarze ale jednocześnie zauważyli, że społeczność lokalna za mało czerpie z doświadczeń LGD.

Dziewiąte pytanie brzmiało: *Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje mogą stać się podwaliną dla nowych inicjatyw?* Na to pytanie odpowiedź była zgodna, że: *Jak najbardziej tak.* Ponadto respondenci dodali uzasadnienia:

- *Posiadamy zasoby, które należy wykorzystać do dalszego rozwoju. Zdobyte doświadczenie podczas realizacji obecnej LSR ma ogromne znaczenie w przyszłości. Ogromną szansą na*

pojawienie się nowych inicjatyw jest tzw. wielofunduszowość czyli większe środki na realizację projektów.

- *Pojawiły się nowe firmy, które zrealizowały swoje projekty i już są zainteresowane dalszym rozwojem. Projekty, które zakończyły się sukcesem wzbudzają zainteresowanie innych.*
- *Realizowany kierunek zapisany w obecnej LSR powinien być kontynuowany.*

Uogólniając należy podkreślić zgodną ocenę respondentów uważających, że zrealizowane przedsięwzięcia dobrze służą lokalnym społeczności i w oparciu o nie i uzyskane doświadczenie należy kontynuować proces rozwoju obszaru.

Sekcja druga – **ocena aktywności sektorów tworzących LGD i samej LGD** – zawierała 7. pytań. Na każde z nich odpowiedzi udzielili wszyscy uczestnicy badania. Pierwsze brzmiało: *Czy sposób działania partnerstwa, w tym aktywność poszczególnych partnerów (sektorów wchodzących w skład partnerstwa) pozwalał na efektywną i skuteczną realizację działań?* Respondenci ocenili pozytywnie sposób funkcjonowania partnerstwa, w tym poszczególnych partnerów, dzięki czemu LGD może efektywnie i skutecznie realizować LSR. Poniżej szersze opinie respondentów w tym zakresie:

- *Przedsiębiorcy na obszarze LGD działają w sposób prawidłowy. Szukają tego co spójne z ich działalnością i szukają możliwości rozwoju. Samorządy powinny wspierać sektor gospodarczy poprzez stwarzanie i pokazywanie możliwości jego rozwoju. Sektor publiczny ma największe możliwości i może doprowadzić do początku wielu procesów. Organizacje społeczne realizują szereg bardzo ważnych projektów.*
- *Duży potencjał w JST, przedsiębiorcach i NGO który jest prawidłowo wykorzystywany. Współpraca między sektorowa wygląda bardzo dobrze, co ma przełożenie na realizację i osiągnięte efekty.*
- *Współpraca między sektorowa wygląda bardzo dobrze, co ma przełożenie na realizację i osiągnięte efekty. Powstała aktywna grupa przedsiębiorców co jest bardzo ważne. Dużym walorem są aktywne samorządy na naszym obszarze. NGO na naszym obszarze mają potencjał. Są konkretne i potrafią zrealizować ciekawe projekty.*

Uogólniając należy podkreślić zgodną ocenę respondentów uważających, że współpraca między sektorami, w ramach partnerstwa jest bardzo dobra, co przekłada się na dobrą realizację LSR i osiągnięte efekty. Potencjał wszystkich sektorów jest prawidłowo wykorzystywany przez LGD do realizacji przedsięwzięć oraz skutecznego wdrażania LSR.

Drugie pytanie brzmiało: *Czy procedury postępowania i podejmowania decyzji przez Radę LGD są efektywne, przejrzyste, a Radni w swoich działaniach i decyzjach (w tym przede wszystkim ocenie wniosków) wykazywali się kompetencjami i bezstronnością?* Respondenci zgodnie ocenili, że zdecydowanie tak, a procedury są bardzo przejrzyste i czytelne. Ocenę uzupełnili komentarzami:

- *Dzięki temu można obiektywnie i bez problemu wybrać najlepsze projekty. Członkowie rady wykazywali się kompetencją i bezstronnością.*
- *Członkowie Rady wykazywali się kompetencją i bezstronnością. Członkowie rady brali udział w szkoleniach i byli bardzo dobrze przygotowani do oceny wniosków.*

- *Procedury są skomplikowane, bez dużego wsparcia pracowników biura LGD ciężko byłoby realizować zadania w radzie. Członkowie rady wykazywali się zawsze bezstronnością.*

Trzecie pytanie brzmiało: *Czy w działaniach i decyzjach Rady kierowano się obowiązującymi procedurami? Respondenci zgodnie odpowiedzieli: oczywiście, że tak.*

Uogólniając należy podkreślić zgodną ocenę respondentów dotyczącą procedur postępowania i podejmowania decyzji przez Radę. Procedury są przejrzyste i czytelne, a członkowie Rady ich przestrzegają.

Czwarte pytanie brzmiało: *Jaka jest skuteczność i efektywność działania biura LGD? Ocena uczestników badania była zgodna – wysoka. W opinii wszystkich badanych Biuro LGD działa bardzo skutecznie i efektywnie.*

Piąte pytanie brzmiało: *Jaka była skuteczność działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych oraz doradczych LGD? Ocena tych działań również była pozytywna, respondenci podkreślili, że:*

- *Działania organizacyjne, animacyjne przeprowadzane były w prawidłowy sposób. Działania promocyjne można trochę wzmocnić. Natomiast działania doradcze ocenione zostały wysoko.*
- *Działania doradcze prowadzone w szeroki sposób. Zarówno indywidualnie, bezpośrednio w biurze jak i telefonicznie. Działania organizacyjne, animacyjne i promocyjne przeprowadzane były w prawidłowy sposób.*
- *Działania doradcze prowadzone w szeroki sposób i należy ocenić je wysoko. Działania animacyjne i promocyjne przeprowadzane były w prawidłowy sposób.*

Szóste pytanie brzmiało: *Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR? Respondenci zwrócili uwagę na różne aspekty funkcjonowania LGD, które można poprawić, udoskonalić:*

- *Należy popracować nad promocją – szukanie nowych sposobów dotarcia do mieszkańców.*
- *Należy próbować poszukać nowych sposobów dotarcia do mieszkańców i promocji. Ważnym czynnikiem są spotkania informacyjne.*
- *Należy szukać nowych sposobów dotarcia do mieszkańców i promocji. Przeanalizować działania animacyjne i wyciągnąć wnioski. Zbyt skomplikowane procedury przy realizacji LSR, naborów, nie pozwalają pracownikom biura na większe włączenie się w działania promocyjne i animacyjne.*

Uogólniając należy odnotować zgodną, bardzo wysoką ocenę wystawioną pracownikom LGD przez respondentów. Ocena ta dotyczyła działań animacyjnych, informacyjnych i doradczych. Jeden z respondentów zwrócił uwagę na możliwość wzmocnienia działań promocyjnych oraz poszukiwania nowych, bardziej skutecznych sposobów dotarcia z informacjami do mieszkańców obszaru. Pewnym utrudnieniem w tym zakresie są zbyt skomplikowane procedury realizacji LSR, które nie pozwalają pracownikom biura na większe włączenie się w działania promocyjne i animacyjne.

Siódme pytanie brzmiało: *Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR odbywała się zgodnie z planem, jeżeli nie to jakie były tego przyczyny i jak sobie z nimi radzono oraz jaki to miało*

wpływ na ostateczne efekty LSR? Respondenci nie byli zgodni w ocenie realizacji założeń finansowych i rzeczowych LSR:

- *Zgodnie z planem.*
- *Nie wszystkie działania zaplanowane w LSR udało się zrealizować zgodnie z planem. Miały na to wpływ zmieniające się przepisy prawa oraz pandemia. Długi czas procedowania wniosków przez Urząd Marszałkowski też miał negatywny wpływ na realizację.*
- *Nastąpiło dużo zmian w harmonogramie działań LSR. Nie wszystkie działania zaplanowane w LSR udało się zrealizować zgodnie z planem. Duży wpływ miała na to pandemia.*

Uogólniając należy zauważyć niewielkie różnice w ocenie respondentów zgodności realizacji LSR z zaplanowanymi wskaźnikami finansowymi i rzeczowymi. Wpływ na te odchylenia miały głównie zmiany przepisów oraz pandemia.

Sekcja trzecia – **ocena wpływu wdrażanej LSR na procesy społeczne i gospodarcze obszaru** – zawierała 10. pytań. W przypadku 1. pytania jednemu z respondentów moderator go nie zadał, na 2. pytania jeden z respondentów nie udzielił odpowiedzi, na pozostałe 7. pytań odpowiedzi udzielili wszyscy uczestnicy badania. Pierwsze brzmiało: *W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?* Respondenci zwrócili uwagę na różne aspekty wspierania rozwoju kapitału społecznego:

- *Należałoby kontynuować pracę z lokalnymi liderami. Poszukać nowych sposobów dotarcia do aktywnych osób.*
- *Ogłaszanie konkursów na tzw. miękkie projekty. Dalsza praca nad promocją. Należałoby kontynuować pracę z lokalnymi liderami. Należy poszukać nowych sposobów dotarcia do aktywnych osób.*
- *Należy przeanalizować możliwe formy wsparcia społeczności lokalnej. Wpływ na to ma też dostępność i wysokość środków finansowych i czas który możemy przeznaczyć w zaangażowanie się w te działania. Należy poszukać form współdziałania, promocji i możliwości wsparcia.*

Drugie pytanie brzmiało: *W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie zatrudnienia i czy wpływ ten jest zadowalający oraz jakie czynniki zewnętrzne i wewnętrzne oddziaływały na skalę tego wpływu?* Respondenci byli zgodni co do tego, że wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy był znaczący, zadowalający i prawidłowy, co poparli następującymi opiniami:

- *Wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy był znaczący. Powstały nowe firmy i nowe miejsca pracy. Pandemia miała także znaczący wpływ, tym bardziej, że w strategii realizowano projekty związane z żywnością (zamykanie restauracji, ograniczanie możliwości).*
- *Wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy był zadowalający i prawidłowy. Powstało kilkanaście nowych firm i kilkadziesiąt nowych miejsc pracy. Zmiana przepisów, pandemia, wysoka inflacja miały negatywny wpływ.*

- *Powstało kilkanaście nowych firm i kilkadziesiąt nowych miejsc pracy, ale nie miało to zasadniczo kluczowego znaczenia ponieważ na naszym obszarze stopień bezrobocia jest bardzo niski. Kluczowe jest to do kogo udało się dotrzeć i co w ramach projektów powstało np. wysokiej jakości lokalne produkty. Zmiana przepisów, pandemia miały negatywny wpływ na realizację LSR.*

Trzecie pytanie brzmiało: *Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?* W tym przypadku respondenci również byli zgodni, że należy kontynuować proces wspierania podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, co uzasadnili w następujący sposób:

- *Należy kontynuować rozpoczęty proces czyli przeznaczać środki na ogłaszanie konkursów na podejmowanie jak i na rozwijanie działalności gospodarczej.*
- *Należy kontynuować rozpoczęty proces czyli rozwój przedsiębiorczości poprzez zabezpieczenie środków finansowych na ten cel, które powinny być dostępne w ramach otwartych konkursów.*
- *Należy kontynuować rozpoczęty proces czyli rozwój przedsiębiorczości w zakresie produkcji, przetwarzania i sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych. Poprzez realizację zagadnień związanych z ochroną klimatu, małą retencją, OZE nastąpić musi rozwój działalności gospodarczej w tym zakresie. Jest to proces bardzo złożony i wiele czynników jest ze sobą powiązanych.*

Uogólniając należy odnotować wysoką ocenę procesu oddziaływania wdrażanej LSR na rozwój społeczny i gospodarczy obszaru. Respondenci uważają, że należy kontynuować ten proces wspierania przedsięwzięć gospodarczych w nowej perspektywie finansowej. Zauważyli, że większej uwagi wymagają zagadnienia związane z ochroną klimatu, małą retencją oraz OZE. To w tych zakresach nastąpić musi rozwój działalności gospodarczej. Jest to proces bardzo złożony i wiele czynników jest ze sobą powiązanych – dodali.

Czwarte pytanie brzmiało: *W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego i czy wpływ ten jest zadowalający oraz jakie czynniki zewnętrzne i wewnętrzne oddziaływały na skalę tego wpływu?* Oceny respondentów nie były jednoznaczne. Rozbieżności dotyczyły zakresów, form wsparcia oraz stopnia zaangażowania LGD we wspieranie rozwoju różnorodności turystycznej. Poniżej opinie w tych kwestiach:

- *Znacząco w zakresie zasobów przyrodniczych poprzez realizację projektów, takich jak odnowienie stawów, rowów i zbiorników wodnych. Bardzo duży nacisk na ekologię. Bezpośrednio turystyka nie była wspierana. Zaangażowanie w lokalną kulturę tj. Hazy, Biskupizna.*
- *Bezpośrednio turystyka nie była wspierana, ale pośrednio poprzez realizację projektów już tak. Realizacja projektów finansowanych z własnych środków. Zaangażowanie w działania sportowe, kulturalne na obszarze LGD. Współorganizacja wielu wydarzeń. Realizacja projektu współpracy ma także pozytywny wpływ na rozwój turystyki i dziedzictwa kulturalnego.*

- *W niewystarczający sposób. Bezpośrednio turystyka nie była wspierana, ale pośrednio poprzez realizację projektów już tak. Zaangażowanie w działania sportowe, kulturalne na obszarze LGD. Współorganizacja wielu wydarzeń.*

Piąte pytanie brzmiało: *W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?* Na to pytanie jeden respondent nie udzielił odpowiedzi, pozostałych dwóch oceniło:

- *Niezbędna i kluczowa jest promocja regionu, miejsca i zasobów na obszarze LGD.*
- *Należy budować markę ponieważ jest to w turystyce niezbędne. Certyfikacja produktów. Wzmacnianie potencjału poprzez wspieranie istniejących zasobów i działania edukacyjne i szkoleniowe.*

Uogólniając należy zauważyć brak zgodności wśród respondentów w ocenie procesu wsparcia dla rozwoju turystyki na obszarze. Rozbieżności dotyczyły zakresów, form wsparcia oraz stopnia zaangażowania LGD we wspieranie rozwoju różnorodności turystycznej. Należy zwiększyć nacisk na ekologię. *Bezpośrednio turystyka nie była wspierana, ale pośrednio poprzez realizację projektów finansowanych z własnych środków już tak. Niezbędna i kluczowa jest promocja regionu, miejsca i zasobów na obszarze LGD. Należy budować markę ponieważ jest to w turystyce niezbędne.*

Szóste pytanie brzmiało: *Czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były kierowane oraz czy trwale poprawiły sytuacje tych grup osób i w jaki sposób?* W ocenie respondentów podejmowane przez LGD działania odpowiadały na potrzeby grup do których były adresowane. Poniżej uzasadnienia tej oceny:

- *Odpowiadały w prawidłowy sposób. Było zainteresowanie ogłaszaniem konkursami i chętnych nie brakowało. Poprawiły sytuację ponieważ firmy zyskały np. nowe wyposażenie. Powstały też nowe miejsca pracy.*
- *Przeprowadzane badania satysfakcji po naborach oraz ankiety po spotkaniach pokazują, że LGD odpowiada na potrzeby grup, do których adresuje swoje działania.*
- *Widoczne było zainteresowanie poszczególnych grup, do których adresowane były nabory wniosków. Dzięki realizacji projektów przedsiębiorcy pozyskali nowe maszyny, wyposażenie niezbędne w ich działalności, co ma wpływ na poprawę ich sytuacji i możliwości rozwoju. Samorządy brały aktywny udział w realizacji LSR.*

Uogólniając należy odnotować zgodną ocenę respondentów mówiącą o tym, że podejmowane przez LGD działania odpowiadały na potrzeby grup do których były adresowane, było zainteresowanie ogłaszaniem konkursami i chętnych nie brakowało. Taką ocenę potwierdzają wyniki ankiet badających satysfakcję po naborach oraz ankiety po spotkaniach, które pokazują, że LGD odpowiada na potrzeby grup, do których adresuje swoje działania

Siódme pytanie brzmiało: *Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?* Jeden z respondentów nie udzielił na to pytanie odpowiedzi. Pozostałych dwoje stwierdziło:

- *Znaczący. Dzięki nowym miejscom pracy zwiększyła się aktywizacja osób z obszaru. Należy docierać do nowych osób, do szkół średnich. Prowadzić działania edukacyjne.*
- *Na naszym obszarze problem ubóstwa jest problemem marginalnym. Nie było potrzeba specjalnych działań w tym zakresie. Podejmowane były działania mające na celu zwalczanie wykluczenia kobiet.*

Uogólniając można stwierdzić, że w kwestii wpływu LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego respondenci nie mieli zgodnych poglądów. Jeden respondent twierdził, że ten wpływ był znaczący a drugi ocenił, że na obszarze problem ubóstwa ma marginalne znaczenie.

Ósme pytanie brzmiało: *W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne oraz jakie można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?* Ocena respondentów innowacyjności była pozytywna, wyraża się to w następujących opiniach:

- *Innowacyjny sposób produkcji lokalnych produktów żywnościowych np. produkcja serów.*
- *Innowacyjność tzw. miękkich projektów.*
- *Innowacyjność produktowa, np. innowacja w procesie zarządzania całym procesem – mała retencja. Innowacją było zaproponowanie nowych rozwiązań zasilenia w energię obiektów użyteczności publicznej (OZE), a także szeroki wachlarz oferowanych produktów żywnościowych. Płaszczyzna współdziałania jaką jest „Stół Gościnniej Wielkopolski”.*

Dziewiąte pytanie brzmiało: *Czy koncentrowanie się na kwestii innowacyjności w przypadku projektów LSR jest zasadne?* Respondenci byli zgodni w ocenie, że jest zasadne, ponieważ powstają wyjątkowe produkty, a także ze względu na fakt że innowacyjność zapewnia rozwój danego obszaru.

Uogólniając należy zauważyć, że respondenci przywiązują wagę do kwestii innowacyjności. Uważają, że projekty miękkie, a także inwestycyjne oraz te związane z ochroną środowiska mają charakter innowacyjny, który powinien być przedmiotem zainteresowania LGD i beneficjentów, bowiem innowacyjność przyczynia się do rozwoju obszaru.

Dziesiąte pytanie brzmiało: *Jaka była skuteczność i efekty wdrażania projektów współpracy, jakie były bariery w realizacji tych projektów oraz jaka była skuteczność procesu przygotowania i realizacji projektów współpracy?* Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 2. respondentów nie wyrażając jednoznacznej opinii, między innymi ze względu na fakt, że projekt współpracy jeszcze się nie zakończył. Poniżej opinie na ten temat:

- *Ciężko ocenić efekty ponieważ projekt jest w trakcie realizacji. Projekt jest bardzo ciekawy i rozbudowany i warto realizować takie przedsięwzięcia.*
- *Istotną kwestią było znalezienie odpowiedniego partnera który byłby w stanie realizować cele, które zawarte są w LSR. Trudnością była koordynacja przy większej liczbie partnerów. Trudne jest przygotowanie projektów ze względu na skomplikowany proces tworzenia projektu, budżetu.*

Uogólniając należy odnotować fakt, że projekt jeszcze nie został zakończony i to utrudnia jednoznaczną ocenę, nie mniej odnotowano opinię, że trudności w realizacji tych projektów

wynikają z dużej liczby partnerów, a także ze względu na skomplikowany proces tworzenia projektu, budżetu.

Sekcja czwarta – **ocena procedur, w tym lokalnych kryteriów wyboru** – zawierała 7. pytań. W przypadku 1. pytania jeden z respondentów nie udzielił odpowiedzi, na pozostałe 6. pytań odpowiedzi udzielili wszyscy uczestnicy badania. Pierwsze brzmiało: *Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów oraz co można zmienić, uprościć w procedurach w przyszłych edycjach LSR?* Respondenci ocenili, że procedury były wystarczająco przejrzyste choć nie były łatwe. Ocenę uzupełniły poniższe opinie:

- *Świetnie wykonana praca biur LGD ma też na to wpływ.*
- *Procedury nie są łatwe. Beneficjenci (przedsiębiorcy i osoby fizyczne rozpoczynające działalność) często korzystali z firm doradczych. JST radziły sobie dobrze z realizacją i przygotowaniem wniosków.*

Drugie pytanie brzmiało: *Czy kryteria pozwalały na wybór najlepszych projektów (spójnych z celami LSR)?* Respondenci zgodnie ocenili, że tak oraz, że pozwalały na wybór najlepszych projektów. Jeden z respondentów dodał, że *kryteria zawsze były dokładnie omawiane.*

Trzecie pytanie brzmiało: *Czy kryteria były jednoznaczne (zrozumiałe dla wszystkich uczestników procesu) i obiektywne (nie pozwalające na subiektywne osądy)?* Wszyscy respondenci zgodnie stwierdzili, że tak oraz ocenili, że kryteria były jednoznaczne (zrozumiałe dla wszystkich uczestników procesu) i obiektywne.

Czwarte pytanie brzmiało: *Czy z treści kryteriów i skali punktacji jednoznacznie wynika, za co można otrzymać ile punktów, a także czy oceniający dysponują wystarczającymi informacjami do rzetelnej oceny według wszystkich kryteriów?* Wszyscy respondenci zgodnie stwierdzili, że tak oraz ocenili, że wszystko jest przejrzyste i właściwie przekazane.

Piąte pytanie brzmiało: *Co należy poprawić w zakresie kryteriów w kolejnej edycji LSR?* Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 2. respondentów stwierdzając, że kryteria nie wymagają poprawy, nie mniej należy dbać o to by były dostępne w wielu miejscach. Należy informować przy każdej okazji o tym jakie kryteria trzeba spełnić by otrzymać dofinansowanie, a także, że należy dalej pracować nad tym by kryteria były przejrzyste tak jak do tej pory.

Szóste pytanie brzmiało: *Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach?* Wszyscy respondenci zgodnie stwierdzili, że tak.

Siódme pytanie brzmiało: *Co należy poprawić w zakresie kryteriów w kolejnej edycji LSR?* 2. respondentów stwierdziło, że nic nie wymaga poprawy. Należy dbać o to by były tak przejrzyste jak do tej pory. 1. respondent stwierdził, że należy dalej pracować nad tym by kryteria były przejrzyste tak jak do tej pory.

Uogólniając należy podkreślić, że respondenci oceniając procedury uznali je za wystarczająco przejrzyste choć nie łatwe, ale pozwalające na wybór najlepszych projektów. Kryteria były jednoznaczne, zrozumiałe dla wszystkich uczestników procesu i obiektywne, nie wymagają poprawy, nie mniej należy dbać o to by były dostępne w wielu miejscach, a także, że należy dalej pracować nad tym by kryteria były przejrzyste tak jak do tej pory. Natomiast system

wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach

6.11. Analiza wyników zogniskowanego wywiadu grupowego (FGI)

W dniu 13 grudnia 2022 roku w siedzibie Stowarzyszenia LGD Gościnną Wielkopolska przeprowadzono zogniskowany wywiad grupowy, w którym udział wzięło 6. beneficjentów oraz Prezes Zarządu LGD Gościnną Wielkopolska. Uczestnicy spotkania reprezentowali trzy sektory, w rozumieniu podejścia LEADER. Moderatorem spotkania był dr Andrzej Hałasiewicz RURBAN Wieś-Miasto-Region.

Badanie fokusowe składało się z pytań wprowadzających, zasadniczych i zamykających. W pierwszej części wprowadzającej, uczestnicy spotkania dokonali własnej prezentacji, a następnie w szerszej formie wyrazili opinie i refleksje na temat efektów realizacji LSR oraz na temat aktywności LGD. Wprowadzenie do spotkania polegało na przedstawieniu się moderatora oraz wszystkich uczestników spotkania.

Opinie uczestników badania na temat efektów realizowanej LSR, a także na temat tego co, zdaniem uczestników badania, zauważają mieszkańcy w zakresie efektów wdrażania LSR były zbliżone. Uważali oni, że efektem realizacji LSR było pojawienie się wielu nowych firm, a realizowane przez samorządy przedsięwzięcia miały znaczący wpływ na poprawę estetyki krajobrazu obszaru. W ich ocenie zauważalna jest wymiana praktyk i doświadczeń.

Zdaniem badanych, mieszkańcy zauważają nowe lokalne firmy i poznają ich lokalne produkty. Beneficjenci starają się promować własne produkty, biorą udział w wielu wydarzeniach w celu promocji i przedstawienia swojej oferty, co zostaje zauważone. Zwrócono uwagę na problem z promocją tego, co zostało zrobione i zbyt małe zaangażowanie w promocję. Badani uważają, że należy popracować nad sposobem promocji.

Natomiast ocena, przez uczestników badania, aktywności samej LGD jest pozytywna, uważają, że jest aktywna. Sprawnie ogłasza nabory wniosków, organizuje spotkania i szkolenia. Aktywnie włącza się w organizacje imprez lokalnych i festynów. Dbą o to aby ukazywały się artykuły prasowe. LGD jest również aktywna w mediach społecznościowych, promuje organizowane przedsięwzięcia.

Uogólniając można stwierdzić – uczestnicy wywiadu uznali pojawienie się wielu nowych firm, a realizowane przez samorządy przedsięwzięcia miały znaczący wpływ na poprawę estetyki krajobrazu obszaru, było efektem realizacji LSR, natomiast aktywności samej LGD jest pozytywna.

W drugiej części zasadniczej badania, uczestnicy skoncentrowali się na kwestiach związanych z wpływem realizacji LSR na zachowanie dziedzictwa przyrodniczego, na lokalny rozwój gospodarczy, w tym budowanie lokalnego potencjału w zakresie zatrudnienia, wpływem na kapitał społeczny, przyczynieniem się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego, a także wspierania przedsiębiorczości w kolejnych edycjach LSR. Dyskusja w zogniskowanym wywiadzie grupowym objęła również takie tematy jak: zgodność działań w ramach LSR z potrzebami grup, do których były kierowane, wpływ LSR na dostępność nowych lokalnych produktów żywnościowych, wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz ocenę stopnia innowacyjności projektów realizowanych

w ramach LSR, jak również sposobów działania partnerstwa, w tym aktywność poszczególnych partnerów, a także skuteczności działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych oraz doradczych LGD. Ponadto omówione zmiany jakie należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR.

Uczestnicy wywiadu, oceniając wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy obszaru objętego LSR uznali, że był znaczący – powstały nowe firmy i nowe miejsca pracy, wiele firm pozyskało środki na rozwój swoich działalności. Zdaniem badanych strategia była impulsem do działania wielu podmiotów.

Uogólniając uczestnicy badania ocenili jako znaczący, wpływ realizowanej LSR na zachowanie dziedzictwa przyrodniczego, na lokalny rozwój gospodarczy, w tym budowanie lokalnego potencjału w zakresie zatrudnienia, wpływ na kapitał społeczny, a także na budowanie lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego.

Dobrze – zdaniem uczestników wywiadu – prezentują się wskaźniki rezultatu projektów na całym obszarze LGD. Podjęto szereg działań, które miały miejsce na terenie gmin członkowskich należących do LGD Gościnną Wielkopolska. Wystąpiła prawidłowa korelacja działań realizowanych w ramach LSR z rozwojem gospodarczym regionu. Zastanawiając się co należałoby zrobić by wpływ ten był bardziej znaczący, stwierdzono, że należałoby poszukać jeszcze większych środków finansowych i zrealizować jeszcze większą liczbę projektów, zwrócono uwagę na zbyt niskie środki dostępne na realizację LSR.

Oceniając oddziaływanie LGD, w ramach środków, na realizację LSR uznano, że jest możliwość wpływania na rozwój gospodarczy obszaru, poprzez realizację projektów mających znaczenie dla tego rozwoju, w tym poprzez wspieranie tworzenia nowych firmy i nowych miejsc pracy.

Analizując wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne, zwrócono uwagę na zbyt małą liczbę projektów skierowanych na rozwój aktywności społecznej. Środki w ramach LSR nie były skierowane na działania oddolne tzw. miękkie projekty. Natomiast w ramach realizacji projektów przez JST nastąpiło włączenie ludzi w proces odnowy stawów, zbiorników wodnych. Odnotowano wzrost zaangażowania społeczności lokalnej wokół realizowanych przedsięwzięć. Konsultowano pomysły projektów z mieszkańcami, co automatycznie zachęcało do aktywnego uczestnictwa w ich realizacji. Realizacja poprzedniej LSR, w której było realizowanych wiele przedsięwzięć aktywizujących mieszkańców, miała też pozytywny wpływ na wdrażanie obecnej LSR. Zauważono bardzo duży wpływ LSR w zakresie małej retencji. Bodziec i narzędzia zaoferowane ze strony LGD były tutaj kluczowe, to tworzy dobre podstawy pod kontynuację tego procesu w kolejnych latach.

Zwrócono uwagę na czynniki zewnętrzne, które oddziaływały na skalę tego wpływu. Pojawiły się negatywne polityczne uwarunkowania. W niektórych sytuacjach zabrakło współpracy i odnotowano przypadki niezdrowej rywalizacji, chęć pokazania kto jest autorem projektu. Pandemia miała także znaczący negatywny wpływ tym bardziej, że w strategii realizowano projekty związane z żywnością (zamykanie restauracji, ograniczanie możliwości funkcjonowania podmiotów z bezpośrednim uczestnictwem mieszkańców jako klientów).

Natomiast analiza czynników wewnętrznych, które oddziaływały na skalę tego wpływu pozwoliła na sformułowanie oceny, że realizacja projektów finansowanych z własnych środków została bardzo dobrze odebrana. Wzrosło zaangażowanie w działania sportowe, kulturalne na obszarze LGD. Wsparcie nowych form aktywności lokalnej np. biegi przeszkodowe Runaway zyskały większe grono zwolenników.

W przyszłości należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego poprzez zabezpieczenie środków na działania i realizację odpowiednich projektów. Regularne ogłaszanie naborów wniosków. Należy dokonać dokładnej analizy tego, co się udało zrealizować i należy kontynuować to co jest dobrze odbierane, a także rozbudować systemu wsparcia poprzez spójną realizację działań.

Uogólniając można uznać za dobre wskaźniki rezultatu projektów na całym obszarze LGD oraz odnotować prawidłową korelację działań realizowanych w ramach LSR z rozwojem gospodarczym regionu. W przyszłości należałoby poszukać jeszcze większych środków finansowych i zrealizować jeszcze większą liczbę projektów. Zwiększyłyby to wpływ na rozwój gospodarczy obszaru, zwłaszcza poprzez wspieranie tworzenia nowych firmy i nowych miejsc pracy. Natomiast wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne, odnotowano zbyt małą liczbę projektów skierowanych na rozwój aktywności społecznej. W przyszłości należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego poprzez zapewnienie środków na działania i realizację odpowiednich projektów. Należy kontynuować to co jest dobrze odbierane, a także rozbudować systemu wsparcia poprzez spójną realizację działań.

Uczestnicy badania oceniając, w jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie zatrudnienia i czy wpływ ten jest zadowalający uznali, że dzięki realizacji LSR nastąpił wzrost zatrudnienia w lokalnych firmach. Powstały nowe miejsca pracy. Widoczny jest rozwój firm. Zidentyfikowali również czynniki zewnętrzne i wewnętrzne, które oddziaływały na skalę tego wpływu – były to: wysokość dostępnych środków i możliwość ich pozyskania. Natomiast oceniając w jakim stopniu uzyskane efekty w zakresie zatrudnienia są trwałe stwierdzili, że są trwałe – powstały nowe miejsca pracy, które się utrzymują i wpływają na dalszy rozwój firm.

Analizując sposoby wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR uznali, że należy kontynuować rozpoczęty proces, czyli przeznaczać środki na ogłaszanie naborów wniosków na podejmowanie jak i na rozwijanie działalności gospodarczej.

Wsparcie powinno być adresowane do wszystkich grup. Do lokalnych rolników którzy produkują zdrową żywność, przedsiębiorców, samorządów oraz NGO.

Uczestnicy wywiadu ocenili wpływ LSR na budowanie lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego podkreślając, że wpływ ten był znaczący w zakresie zasobów przyrodniczych poprzez realizacje projektów, takich jak odnowienie stawów, rowów i zbiorników wodnych. Zauważyli, że bezpośrednio turystyka nie była wspierana, ale pośrednio poprzez realizacje projektów już tak. Podkreślili zaangażowanie LGD w lokalną kulturę tj. Hazy, Biskupizna, co całościowo buduje potencjał kulturalny i ma wpływ na rozwój turystyki. Ocenili, że wpływ ten jest zadowalający. Natomiast dokonując analizy czynników zewnętrznych

i wewnętrznych, które oddziaływały na skalę tego wpływu wskazali na covid, jako czynnik zewnętrzny, który spowodował zaburzenie w realizacji LSR, wystąpiły problemy z naborami. Czynnikiem wewnętrznym była zbyt słaba promocja działań realizowanych przez LGD.

Uogólniając wskazano na znaczący wpływ LSR w zakresie rozwoju lokalnego potencjału gospodarczego, zwiększenie zatrudnienia oraz potrzebę dalszego wsparcia podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej. Zauważono wpływ LSR na budowanie potencjału turystycznego i w zakresie dziedzictwa kulturowego – nie mniej należy jeszcze mocniej wspierać te procesy w ramach LSR.

Zdaniem uczestników wywiadu grupowego, realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były kierowane. Samorządy i przedsiębiorcy brali aktywny udział w realizacji tych działań. W ocenie uczestników badania, dobrze skrojone działania i czas ich realizacji decydowały o ich skuteczności. Należy ten proces kontynuować, między innymi ze względu na to, że te działania trwale poprawiły sytuacje tych grup. Przedsiębiorcy pozyskali nowe maszyny, wyposażenie niezbędne w ich działalności, co ma wpływ na poprawę ich sytuacji i możliwości rozwoju. Samorządy zrealizowały projekty ekologiczne które doprowadzą do oszczędności w kolejnych latach np. obniżenie kosztów pozyskania energii.

Oceniając wpływ LSR na zachowanie dziedzictwa przyrodniczego uczestnicy wywiadu uznali, że realizacja LSR trwale przyczyniła się do ochrony zasobów i kształtowania krajobrazu wiejskiego i był to wpływ bardzo znaczący. Wykonano zadrzewienia śródpolne, odnowiono rowy melioracyjne, stawy i oczka wodne. Nastąpiła znacząca poprawa małej retencji. Zdaniem badanych, w przyszłości należy podjąć działania na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego na obszarze objętym LSR. Kontynuacja tych działań polegałaby na gospodarowaniu wodą, monitorowaniu i dbaniu o wodę pitną, a także podejmowaniu i kontynuacji działań polegających na realizacji projektów takich jak w obecnej strategii. Potrzeba rewitalizacji szeroko rozumianego krajobrazu i gleby (rewitalizacji rolniczej). Natomiast w zakresie działań związanych z ochroną klimatu i bioróżnorodności należy kontynuować te działania, które mają wpływ na ochronę klimatu i bioróżnorodność, poprzez ogłaszanie naborów wniosków na projekty związane z OZE i małą retencją.

Uczestnicy wywiadu grupowego ocenili stopień wpływu LSR na dostępność nowych lokalnych produktów żywnościowych oraz na rozwój produkcji i sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych. Podkreślili, że zakup nowych, nowoczesnych maszyn wpłynął na jakość tych produktów i na szybkość produkcji. Powstało to, co najważniejsze, czyli nowe zdrowe produkty żywnościowe. Zwiększyła się dostępność nowych produktów i powstała nowa atrakcyjna oferta dla mieszkańców. Powstało wiele lokalnych produktów, co przyczyniło się do zainteresowania regionem. Stwierdzili też, że wpływ LSR przyczynił się do trwałego zwiększenia oraz wykorzystania lokalnych produktów żywnościowych w działalności gospodarczej.

Zdaniem uczestników badania należy podjąć w przyszłości działania na rzecz zwiększenia dostępności lokalnych produktów żywnościowych na obszarze objętym LSR, należy dalej wspierać przedsiębiorców i osoby, chcące zakładać nowe działalności gospodarcze. Należy kontynuować ogłaszanie naborów wniosków. Należy postawić większy nacisk na promocję.

Badani ocenili również wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego uznając, że był znaczący, między innymi poprzez powstanie nowych miejsc pracy, co wpłynęło na zwiększenie się aktywizacji mieszkańców. Wskazali również na działania, które należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego, na przykład należy podjąć działania w zakresie energetyki, w celu zwalczania wykluczenia energetycznego. Zwalczanie wykluczenia komunikacyjnego. Rozbudowa dróg rowerowych, ponieważ często to jest jedyny środek dla osób starszych. Zwalczanie wykluczenia cyfrowego, poprzez większy dostęp do informacji.

Uogólniając należy zwrócić uwagę na fakt, że realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były kierowane. Na podkreślenie zasługuje ocena realizacji LSR dotycząca znaczącego wpływu na proces ochrony zasobów przyrodniczych i kształtowanie krajobrazu wiejskiego. Jako ważny należy uznać wpływ LSR na zmniejszenie się poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, między innymi poprzez powstanie nowych miejsc pracy, co wpłynęło na wzrost aktywizacji mieszkańców.

Uczestnicy wywiadu ocenili stopień innowacyjności projektów realizowanych w ramach LSR, stwierdzając, że wiele projektów realizowanych w ramach LSR było innowacyjnych. Powstały nowe produkty żywnościowe. Innowacyjny sposób produkcji oraz działalność edukacyjna w procesie tworzenia tych lokalnych produktów żywnościowych. Innowacyjność wykorzystania lokalnych zasobów przyrodniczych np. innowacja w procesie zarządzania całym procesem – mała retencja. Wskazali również na typy/rodzaje tych innowacji powstałych w ramach LSR, np.:

- wdrażanie nowych lub znacząco udoskonalonych produktów, usług, procesów lub organizacji,
- wdrażanie nowego sposobu wykorzystania lub promocji lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych,
- wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań technicznych, technologicznych lub społecznych,
- nowy sposób rozwiązywanie problemów społecznych lub w nowy sposób angażowanie społeczności lokalnej.

Uznali, że koncentrowanie się na kwestii innowacyjności w przypadku projektów LSR jest ważne, szczególnie w kontekście, z jednej strony konieczności stosowania kryterium innowacyjności w ocenie projektów, a z drugiej trudności zrozumienia zastosowanych rozwiązań i akceptacji kosztów projektów (często wyższych niż koszty projektów pozbawionych innowacji).

Uogólniając w kwestii innowacyjności można odnotować wiele przykładów projektów zawierających nowe rozwiązania produktowe na przykład dotyczące żywności. Innowacyjne procesy zarządzania i działania edukacyjne – mimo, że nie są to łatwe kwestie we wprowadzaniu do projektów oraz w ich ocenie.

Oceniając sposób działania partnerstwa, w tym aktywność poszczególnych partnerów/sektorów wchodzących w skład partnerstwa – uczestnicy wywiadu – uznali, że pozwalała na efektywną i skuteczną realizację działań. Natomiast największy wpływ na aktywność LGD ma – zdaniem uczestników badania – sektor publiczny, który dysponuje największymi możliwościami i może

doprowadzić do skutku wiele procesów. Ponadto zachowany jest parytet, w którym każdy ma swoją przestrzeń do działania i wszystko się ze sobą zająbia.

Oceniając skuteczność działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych oraz doradczych LGD, uczestnicy wywiadu uznali, że działania doradcze są na wysokim poziomie, natomiast działania promocyjne należy wzmocnić. Nie mniej działania te przyczyniały się do liczby i jakości składanych wniosków o wsparcie. Liczba wniosków była właściwa – należy jednak mieć na uwadze wąską tematykę ogłaszanych naborów wniosków o przyznanie pomocy. Działania animacyjne, informacyjno-promocyjne oraz doradcze, obok pracowników LGD realizowali również samorządowcy reprezentujący lokalne gminy, a także eksperci prowadzący różne szkolenia i spotkania oraz wizyty studyjne.

Uczestnicy badania uznali, że warto wprowadzić w działaniach LGD pewne zmiany by skuteczniej wdrażać LSR. Należy popracować nad promocją – szukanie nowych sposobów, wykorzystywanie dobrych praktyk. Próba zaangażowania osób z samorządów, radnych, sołtysów, przedstawicieli rad sołeckich.

Uogólniając należy podkreślić zgodną współpracę sektorów w ramach LGD, a także odnotować wysoką ocenę partnerstwa w zakresie działań animacyjnych i informacyjnych, a także wspierających wnioskodawców w prośbie opracowania projektów i ich realizacji.

W trzeciej części zamykającej badanie, uczestnicy odnieśli się do takich kwestii, jak satysfakcja z uczestniczenia we wdrażaniu LSR – która ich zdaniem była duża, odczucie, że dzięki zaangażowaniu we wdrażanie LSR wzrósł ich prestiż w środowisku, na przykład poprzez fakt, że wzrosła ilość sprzedawanych produktów, a także, że powstały nowe produkty. Zadeklarowali również zdecydowaną gotowość zaangażowania się w budowę i wdrażanie nowej LSR. Zastanawiając się nad tym, czy w nowym okresie programowania aktywność lokalnych społeczności wzrośnie uznali, że jest na to szansa ale należy wykonać ogromną pracę, by zaangażować młode osoby. Ocenili również, że można wpłynąć na poprawę aktywności społeczności lokalnej, poza oddziaływaniem za pomocą podejścia LEADER, na przykład poprzez rozwijanie przedsiębiorczości nowego typu, w tym wprowadzanie nowych zawodów.

Uogólniając warto podkreślić, deklarowaną przez uczestników badania, dużą satysfakcję oraz wzrost prestiżu, związane z uczestniczeniem we wdrażaniu LSR.

Na tym zogniskowany wywiad grupowy został zakończony, a moderator podziękował uczestnikom za aktywny udział w dyskusji.

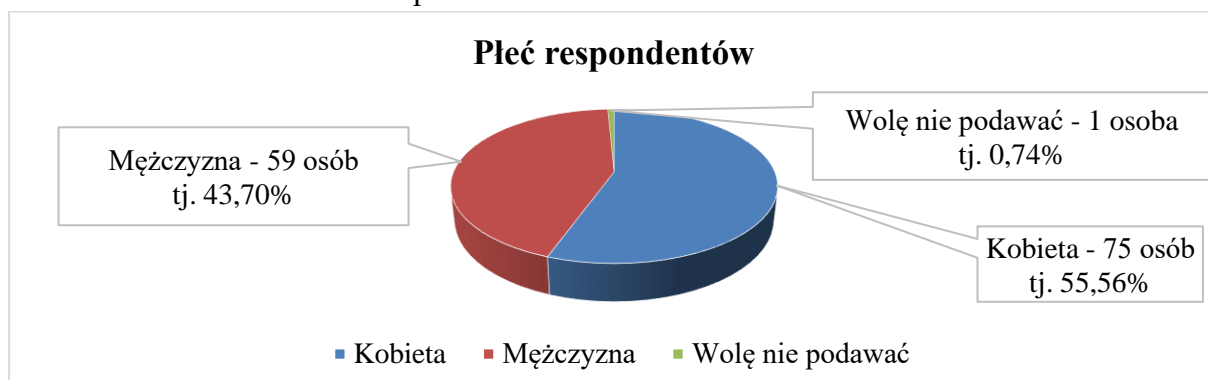
6.12. Analiza wyników ankiety internetowej wśród mieszkańców (CAWI)

Badanie zostało przeprowadzone w dniach 9-20 grudnia 2022 roku w formie ankiety internetowej, z wykorzystaniem narzędzia survio.com¹⁶. Zaproszenie do udziału w badaniu oraz link pozwalający wypełnić ankietę został zamieszczony na stronie internetowej oraz fanpage na Facebooku LGD Gościnną Wielkopolska. Celem badania było uzyskanie informacji na temat oceny zmian, jakie zaszły na obszarze pod wpływem realizacji LSR, a także rozpoznawalności LGD Gościnną Wielkopolska. Badanie zostało zaprojektowane w postaci ankiety internetowej uzupełnianej samodzielnie przez respondentów.

¹⁶ Źródło: <https://www.survio.com/p/>

Ankieta składała się z 7 pytań, mających na celu uzyskania informacji na temat oceny zmian, jakie zaszły na obszarze pod wpływem realizacji LSR, a także rozpoznawalności LGD Gościnną Wielkopolska. Pierwsze z pytań dotyczyło zbadanie poziomu dostrzegalności zmian, jakie zaszły na terenie gminy zamieszkiwanej przez osobę wypełniającą ankietę. Drugie pytanie miało na celu rozpoznanie poziomu konieczności dofinansowania danych obszarów zamieszkiwanej gminy. W kolejnych trzech pytaniach zbadano poziom rozpoznawalności LGD Gościnną Wielkopolska. Następnie zadano respondentom dwa pytania umożliwiające poznanie struktury próby, które mogą dostarczyć wiedzy na temat osób wypełniających ankietę. Było to pytanie o wiek i płeć. W badaniu uczestniczyło 135. osób. W tym: kobiet – 75; mężczyzn – 59; jeden uczestnik zadeklarował, że woli nie podawać płci.

Wykres nr 23. Płeć respondentów w badaniu techniką ankieta internetowa wśród mieszkańców obszaru LGD Gościnną Wielkopolska.

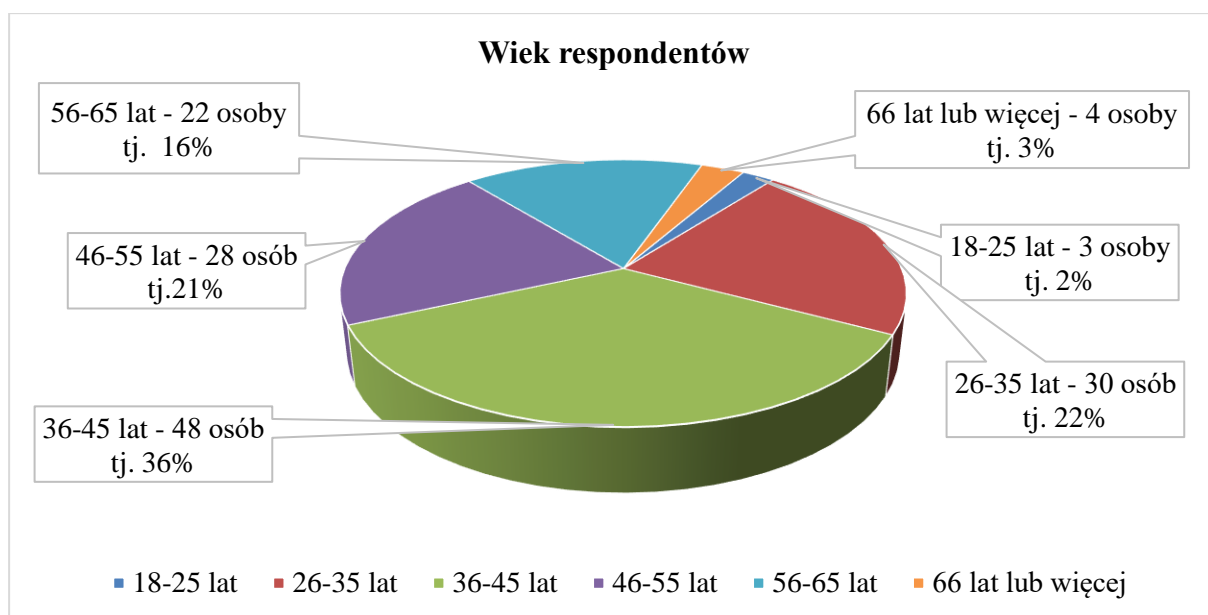

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając można uznać, że wskaźnik procentowy kobiet i mężczyzn wśród respondentów, pomimo niewielkich różnic w porównaniu do wskaźników ogólnopolskich, uprawnia do uznania, w tym zakresie, próby badawczej jako reprezentatywnej dla obszaru LGD Gościnną Wielkopolska oraz do całej populacji krajowej.

Wśród respondentów najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 36-45 lat – 48, to jest 35,56% wszystkich badanych. W dalszej kolejności osoby w wieku 26-35 lat – 30. to jest 22,22% wszystkich badanych. Natomiast najmniej liczne grupy to osoby w wieku 18-25 lat – 3 to jest 2,22% oraz osoby w wieku 66 lat lub więcej – 4 to jest 2,96% wszystkich badanych. Na wykresie nr 24. szczegółowy rozkład liczby respondentów w poszczególnych grupach wiekowych.

Wykres nr 24. Wiek respondentów w badaniu techniką ankieta internetowa wśród mieszkańców obszaru LGD Gościnną Wielkopolska.

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając można stwierdzić, że wśród respondentów zidentyfikowano reprezentacje wszystkich istotnych grup wiekowych adekwatnych do wieku mieszkańców obszaru LGD Gościnną Wielkopolska.

Na pierwsze pytanie o poziom dostrzegalności zmian, jakie zaszły na terenie gminy zamieszkiwanej przez respondenta odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci. Odpowiedź „Zdecydowanie tak” najczęściej wskazywano w pozycji „Zwiększyła się dostępność nowych lokalnych produktów żywnościowych” oraz „Poprawiło się zachowanie dziedzictwa przyrodniczego”. Jest to odpowiednio 52,59% oraz 50,37%.

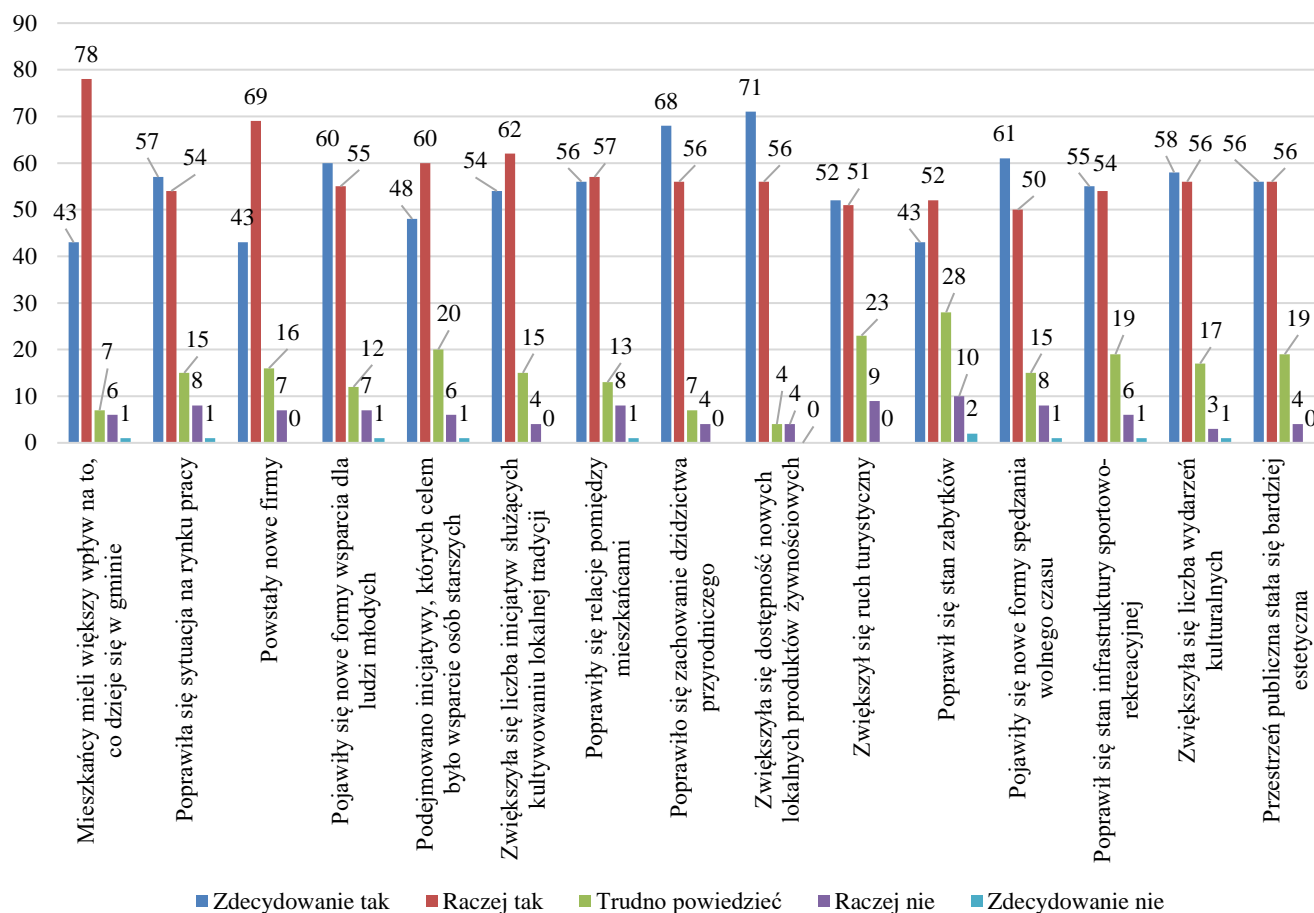
Łącznie w 10 pozycjach odnotowano ponad 40% dla odpowiedzi „Zdecydowanie tak”. Ankietowani stwierdzili, że w ciągu ostatnich 5 lat między innymi poprawiła się sytuacja na rynku pracy, pojawiły się nowe formy wsparcia dla ludzi młodych oraz zwiększyła się liczba inicjatyw służących kultywowaniu lokalnej tradycji. Zwrócono także uwagę na to, że pojawiły się nowe formy spędzania wolnego czasu, zwiększyła się liczba wydarzeń kulturalnych oraz poprawił się stan zabytków oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Odpowiedź „Raczej tak” najczęściej wskazywano w pozycji „Mieszkańcy mieli większy wpływ na to, co dzieje się w gminie”. Jest to 57,78% odpowiedzi. 51,11% odnotowano w pozycji „Powstały nowe firmy”. W 12. pozycjach przekroczone wartości 40% odpowiedzi w tym zakresie.

Odpowiedź „Trudno powiedzieć” najczęściej wskazano w pozycji „Poprawił się stan zabytków” oraz „Zwiększył się ruch turystyczny”. Jest to odpowiednio 20,74% oraz 17,04% odpowiedzi. W pozostałych pozycjach nie przekroczone wartości 15%. Na wykresie nr 25. przedstawiono liczbę wskazań dla poszczególnych zakresów dostrzegalności zmian na obszarze LGD Gościnną Wielkopolska.

Wykres nr 25. Ocena zmian zachodzących w przeciągu ostatnich 5. lat na terenie gmin, które zamieszkuje respondenci.

Ocena zmian zachodzących w przeciągu ostatnich 5 lat na terenie gmin, które zamieszkują respondenci

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając należy stwierdzić, że respondenci w bardzo dużym stopniu zauważyli zmiany zachodzące w przeciągu ostatnich 5. lat na terenie gmin, które zamieszkują. W każdym z badanych obszarów przeważały odpowiedzi „Zdecydowanie tak” lub „Raczej tak”, co pokazuje poziom dostrzeganych zmian. Respondenci dostrzegali istotny wpływ realizacji LSR LGD Gościnną Wielkopolska na zmiany jakie zaistniały na obszarze, głównie w zakresie. zwiększenia się dostępności nowych lokalnych produktów żywnościowych oraz poprawę zachowania dziedzictwa przyrodniczego, ponieważ to właśnie te odpowiedzi zostały najczęściej wskazywane, jako zmiany najbardziej widoczne. Ponad 90% odpowiedzi dla tych badanych obszarów to odpowiedzi „Zdecydowanie tak” lub „Raczej tak”.

Drugie pytanie miało na celu rozpoznanie opinii badanych na temat poziomu konieczności dofinansowania wybranych obszarów aktywności w zamieszkiwanej przez nich gminie. Ponad 50% odpowiedzi „Zdecydowanie tak” uzyskały takie obszary jak: „Tworzenie nowych miejsc pracy” to jest 61,48%, „Dofinansowanie dla osób planujących założyć firmy” to jest 61,48%, „Wsparcie dla istniejących firm” to jest 59,26% oraz „Drogi” na poziomie 53,33% takich odpowiedzi.

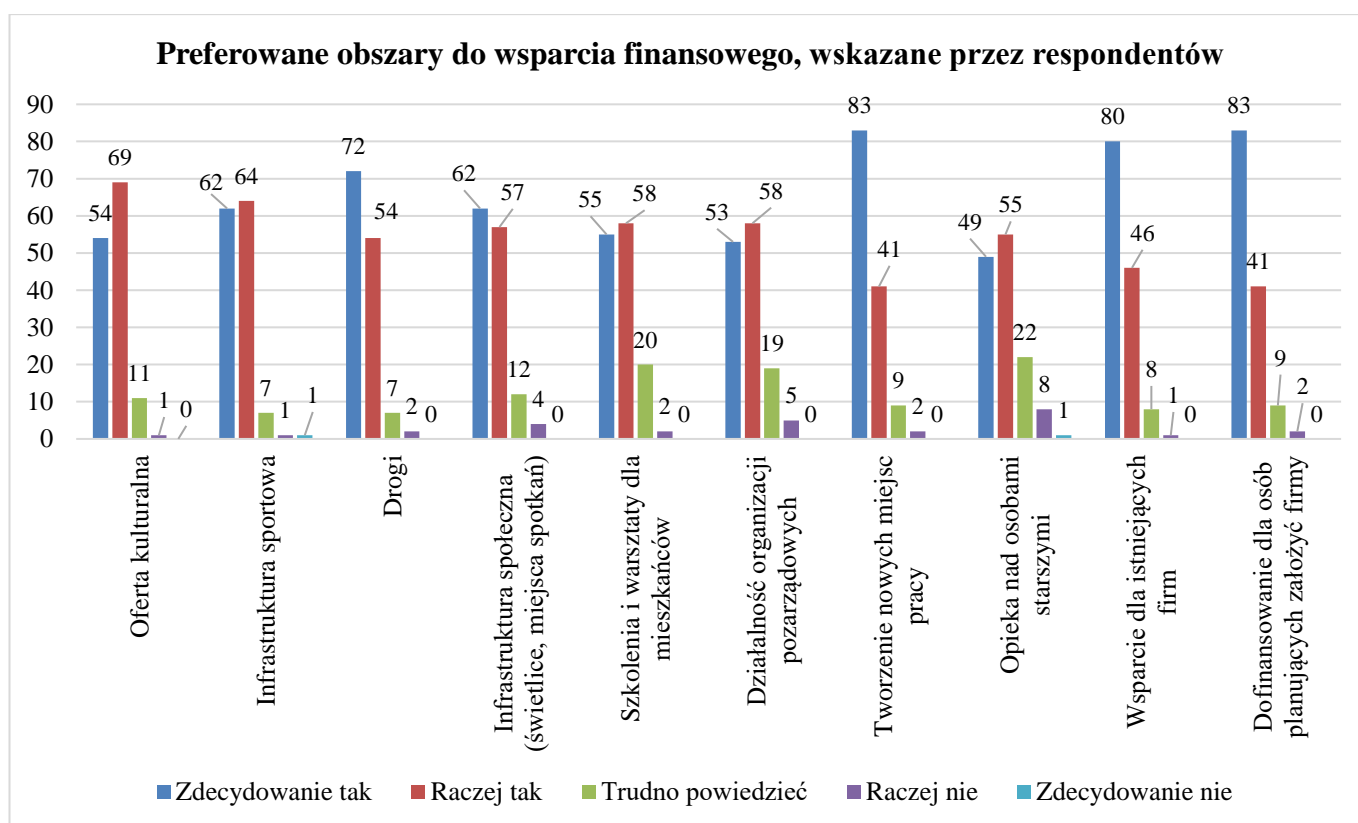
Odpowiedź „Raczej tak” najczęściej wskazywano w pozycji „Promocja obszaru” 57,78% oraz „Oferta kulturalna” 51,11%. W większości obszarów poziom ten przekracza 40% tej odpowiedzi.

Odpowiedź „Trudno powiedzieć” najczęściej wskazano w pozycji „Opieka nad osobami starszymi” oraz „Szkolenia i warsztaty dla mieszkańców”. Jest to odpowiednio 16,30% oraz 14,81% odpowiedzi. W pozostałych pozycjach nie dominują zazwyczaj wartości poniżej 10%.

Odpowiedź „Raczej nie” oraz „Zdecydowanie nie” w żadnej pozycji nie przekracza nawet 6% co pokazuje skalę potrzeby wsparcia finansowego w każdym z badanych obszarów.

Na wykresie nr 26. liczba wskazań respondentów, na poszczególne obszary wymagające wsparcia, z określeniem poziomu konieczności dofinansowania aktywności w zamieszkiwanej przez nich gminie.

Wykres nr 26. Preferowane obszary do wsparcia finansowego, wskazane przez respondentów.

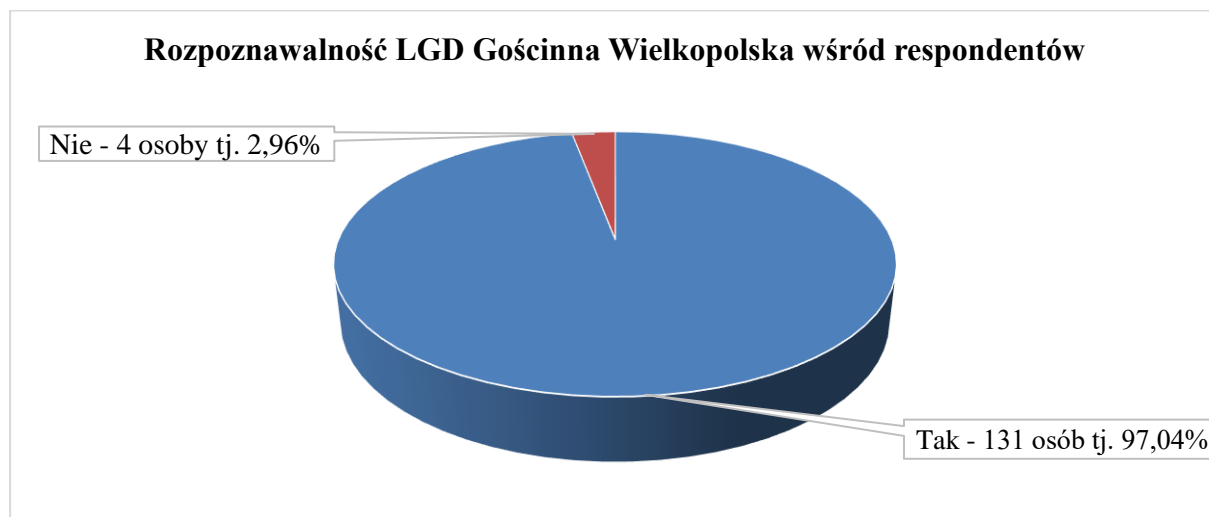

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając należy stwierdzić, że respondenci dostrzegają konieczność wsparcia finansowego przedsięwzięć w wielu obszarach. Ich zdaniem należy kontynuować wsparcie dla osób chcących założyć swoją działalność gospodarczą jak i tych którzy chcą ją rozwijać. Dzięki temu powstają miejsca pracy a na ten czynnik respondenci zwracają uwagę. Kolejny obszar w którym wsparcie finansowe jest niezbędne to „Drogi”. W wielu obszarach sumując odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” przekroczony został poziom 90% tych odpowiedzi. Pokazuje to jak potrzebne jest szerokie wsparcie finansowe dla wielu przedsięwzięć. Niezbędne jest wsparcie projektów inwestycyjnych, gospodarczych jak i tych miękkich, które mają na celu podniesienie wiedzy mieszkańców jak i ich aktywizację.

Odpowiedzi respondentów na kolejne trzy pytaniach dostarczyły informacji na temat poziomu rozpoznawalności LGD Gościnną Wielkopolska. Na pytanie: Czy słyszał Pan/i o Lokalnej Grupie Działania Gościnną Wielkopolska – 131 osób odpowiedziało twierdząco co stanowi 97,04% wszystkich respondentów. Zaledwie 4 respondentów zadeklarowało, że nie słyszało o tej LGD, co stanowi 2,96%. Wizualizacja rozkładu odpowiedzi została przedstawiona na wykresie nr 27.

Wykres nr 27. Rozpoznawalność LGD Gościnną Wielkopolska wśród respondentów.

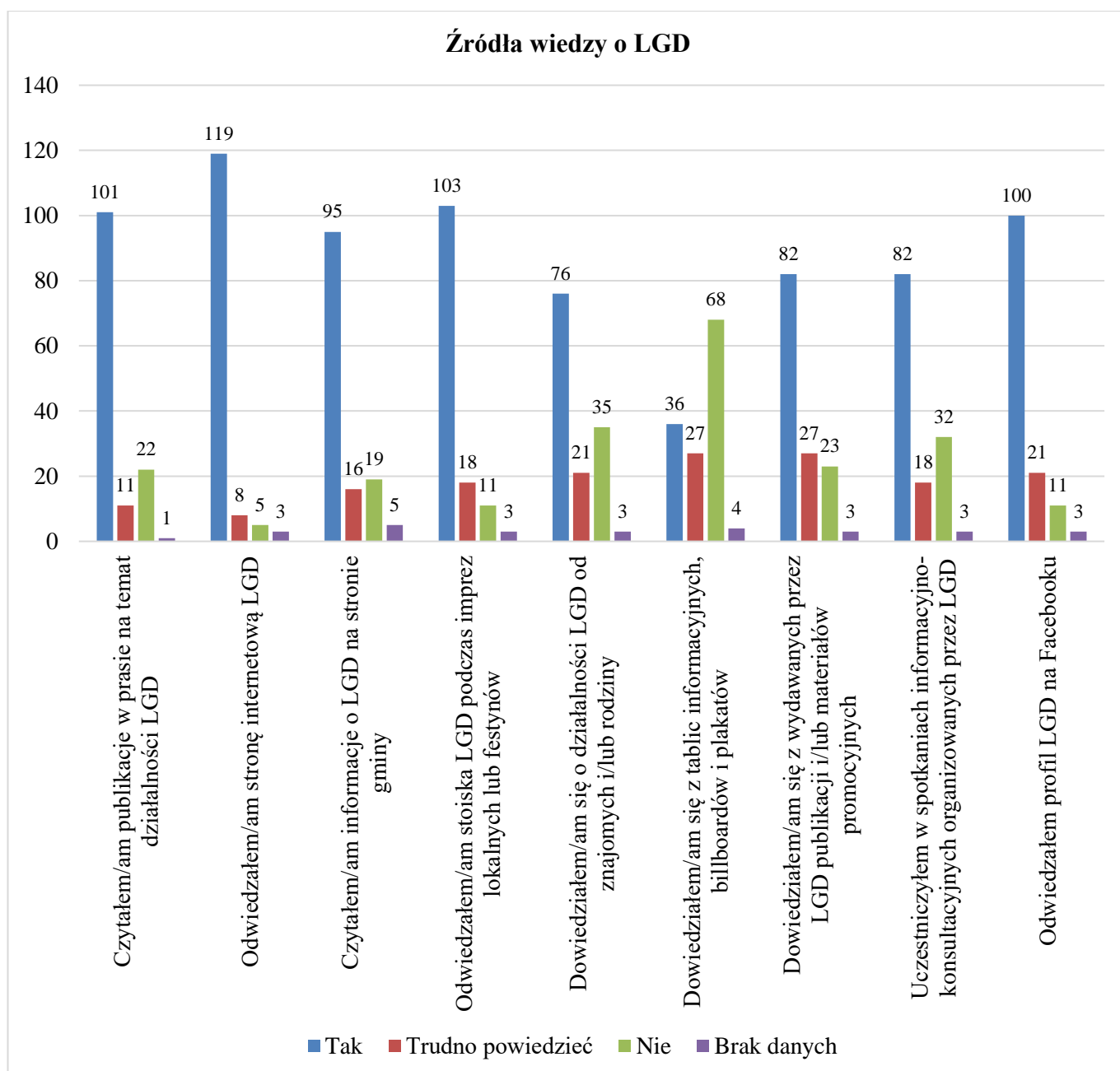
Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając należy stwierdzić, że Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska jest rozpoznawalną organizacją wśród respondentów.

Odpowiedzi na pytanie: W jaki sposób docierały do Pana/i informacje dotyczące Lokalnej Grupy Działania Gościnną Wielkopolska jednoznacznie wskazują stronę internetową jako główne źródło informacji o Stowarzyszeniu. 88,15% respondentów stwierdziło, że korzystało z ww. strony. Drugą formą pozyskiwania informacji o działalności LGD były stoiska wystawiane podczas imprez lokalnych lub festynów. 76,30% ankietowanych wskazało, że korzystało z takiej właśnie formy. 75,56% ankietowanych czytało publikacje w prasie na temat działalności LGD, natomiast 74,07% odwiedzało profil LGD na Facebooku. 60,74% respondentów uczestniczyło w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD, natomiast 74,81% dowiadywało się o działalności poprzez czytanie publikacji lub materiałów promocyjnych. Najmniej to jest 26,67% respondentów wskazało tablice informacyjne, bilbordy i plakaty jako źródło informacji o LGD Gościnną Wielkopolska. Ponad 50,37% odpowiedziało, że nie korzystało z tej formy pozyskiwania wiedzy o LGD.

Na wykresie nr 28. wizualizacja rozkładu odpowiedzi na pytanie o źródła wiedzy o LGD Gościnną Wielkopolska.

Wykres nr 28. Źródła wiedzy o LGD Gościnną Wielkopolska.

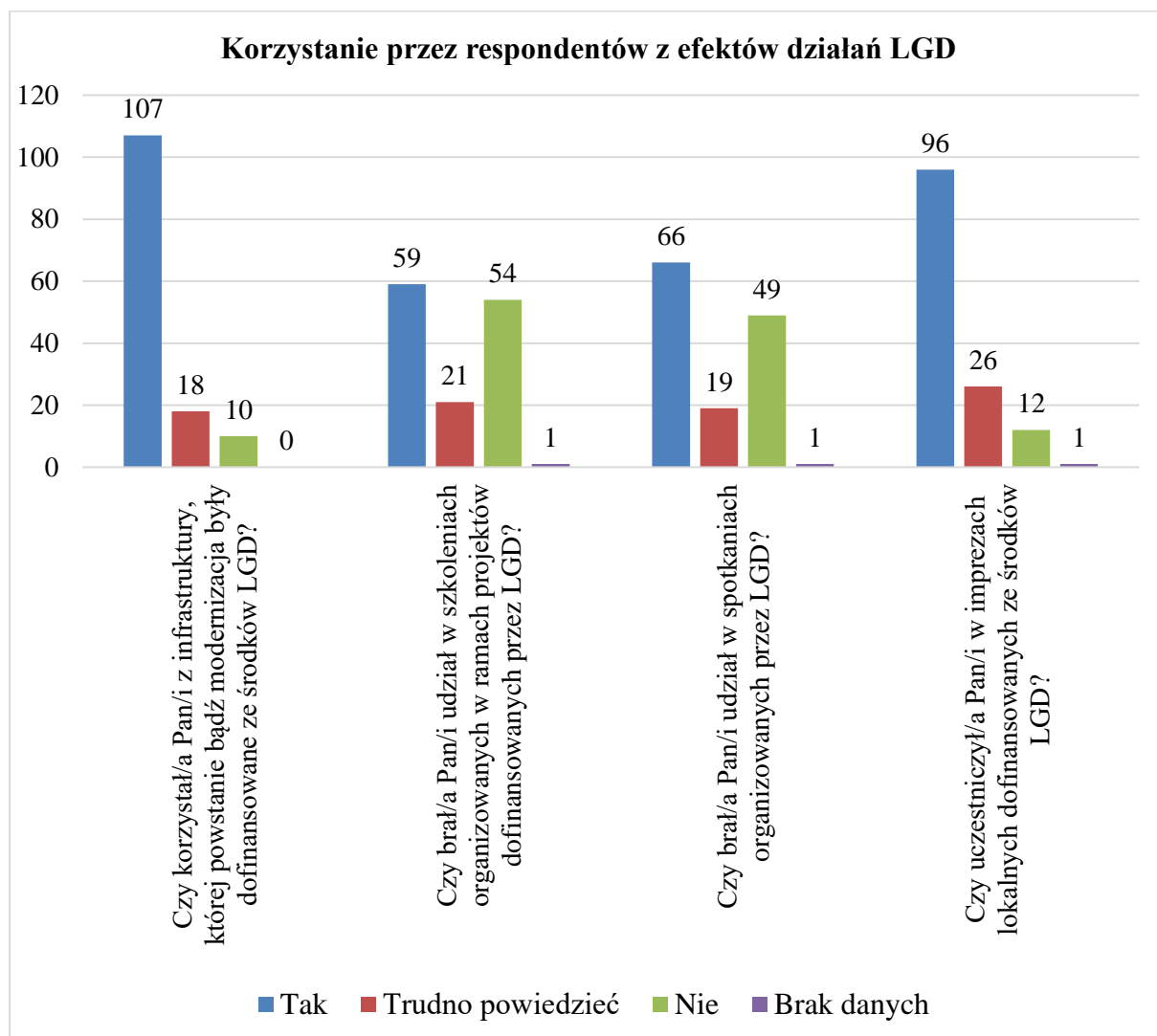
Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając można stwierdzić z całą pewnością, że strona internetowa LGD Gościnną Wielkopolska jest najczęściej identyfikowana jako źródło wiedzy o LGD, podobnie jak profil na Facebooku. Natomiast kluczową formą promocji jest udział w imprezach lokalnych i festynach.

Odpowiedzi na pytanie: Czy korzystał/a Pan/i z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD działające na terenie gminy, w której Pan/i mieszka zostały zwizualizowane na wykresie nr 29. Respondenci zadeklarowali, że korzystali z efektów działań realizowanych, w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD Gościnną Wielkopolska. Bardzo dużo osób skorzystało z infrastruktury, której powstanie bądź modernizacja były dofinansowane ze środków LGD. Taką odpowiedź zaznaczyło 79,26% badanych. 71,11% uczestniczyło w imprezach lokalnych dofinansowanych ze środków LGD. 48,89% ankietowanych brało

udział w spotkaniach organizowanych przez LGD a 43,70% brało udział w szkoleniach organizowanych w ramach projektów dofinansowanych przez LGD.

Wykres nr 29. Korzystanie przez respondentów z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD.

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając należy stwierdzić, że wytworzone w trakcie realizacji przedsięwzięć produktu, tak materialne jak i usługi są często wykorzystywane przez mieszkańców. Wskazują na to deklaracje respondentów dotyczące korzystania z infrastruktury, czy uczestniczenia w imprezach lokalnych, a także w spotkaniach i szkoleniach organizowanych przez LGD Gościnną Wielkopolska.

6.13. Analiza wyników ankiety telefonicznej wśród beneficjentów (CATI)

Badanie zostało przeprowadzone w dniach 12-20.12.2022 roku w formie ankiety telefonicznej adresowanej do beneficjentów wsparcia otrzymanego za pośrednictwem LGD Gościnną Wielkopolska, w celu ustalenia skuteczności komunikacji LGD z beneficjentami, oceny wsparcia ze strony LGD w przygotowaniu wniosku o przyznanie pomocy oraz na etapie realizacji operacji i jej rozliczenia. Badanie zostało zaprojektowane w postaci ankiety telefonicznej – kwestionariusz wywiadu telefonicznego. Planowana grupa docelowa 10%

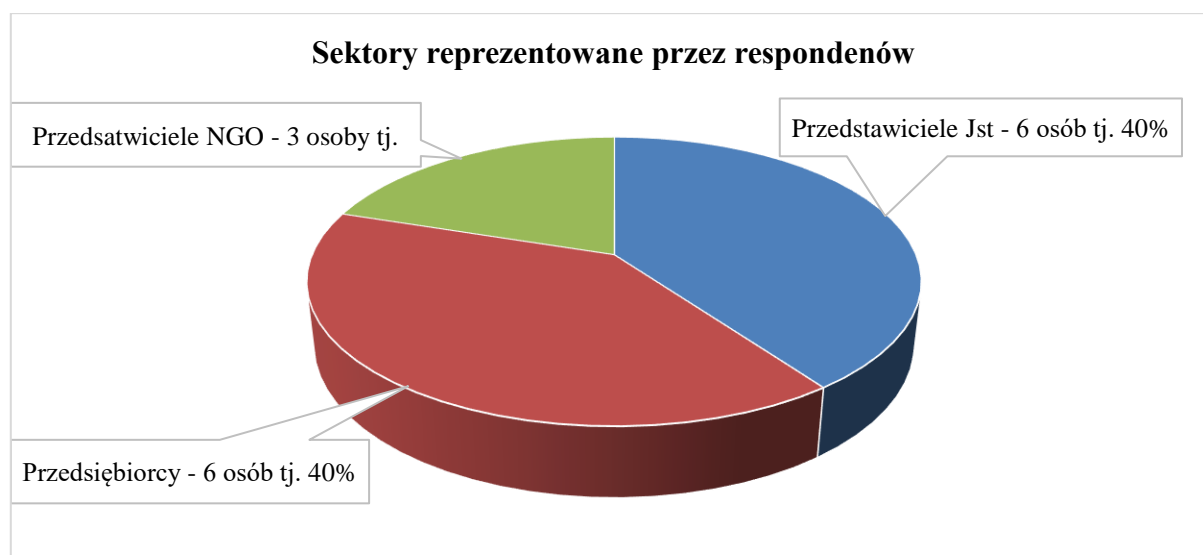
beneficjentów wsparcia za pośrednictwem LGD, z uwzględnieniem przedstawicieli trzech sektorów, w rozumieniu podejścia LEADER.

Kwestionariusz składał się z 13. pytań. Pierwsze z pytań dotyczyło zbadania poziomu zadowolenia z możliwości realizowania swoich podstawowych potrzeb w zamieszkiwanej gminie. Drugie pytanie miało na celu uzyskanie informacji w jaki sposób ankietowani dowiedzieli się o LGD. Odpowiedzi na trzecie pytanie wskazywały, co skłoniło beneficjentów do złożenia wniosku o przyznanie pomocy finansowej do LGD. Odpowiedzi na pytania od 4. do 7. pozwoliły ocenić jakość wsparcia ze strony LGD w przygotowaniu wniosku o przyznanie pomocy oraz na etapie realizacji operacji i jej rozliczenia. Kolejne pytanie miało pokazać formę kontaktu z LGD. Następnie zbadano poziom zaangażowania w proces tworzenia LSR. Pytanie nr 10. pozwoliło określić głównych odbiorców realizowanych projektów. Kolejne pytanie natomiast określiło przejrzystość i poziom stosowanych procedur przez LGD. Ostatnie dwa pytania miały wskazać ewentualne problemy w procesie przygotowania, realizacji i rozliczenia projektów.

W badaniu wzięło udział 15 beneficjentów LGD Gościnnia Wielkopolska. 6 osób to przedstawiciele JST. Kolejne 6 osób reprezentowały sektor gospodarczy – przedsiębiorców, którzy otrzymali wsparcie finansowe na rozpoczęcie swojej działalności lub rozwój swoich firm. Pozostałe 3 osoby reprezentowały sektor NGO.

Na wykresie nr 30. Przedstawiono rozkład liczby uczestników badania według sektorów obowiązujących w podejściu LEADER.

Wykres nr 30. Respondenci według sektorów.

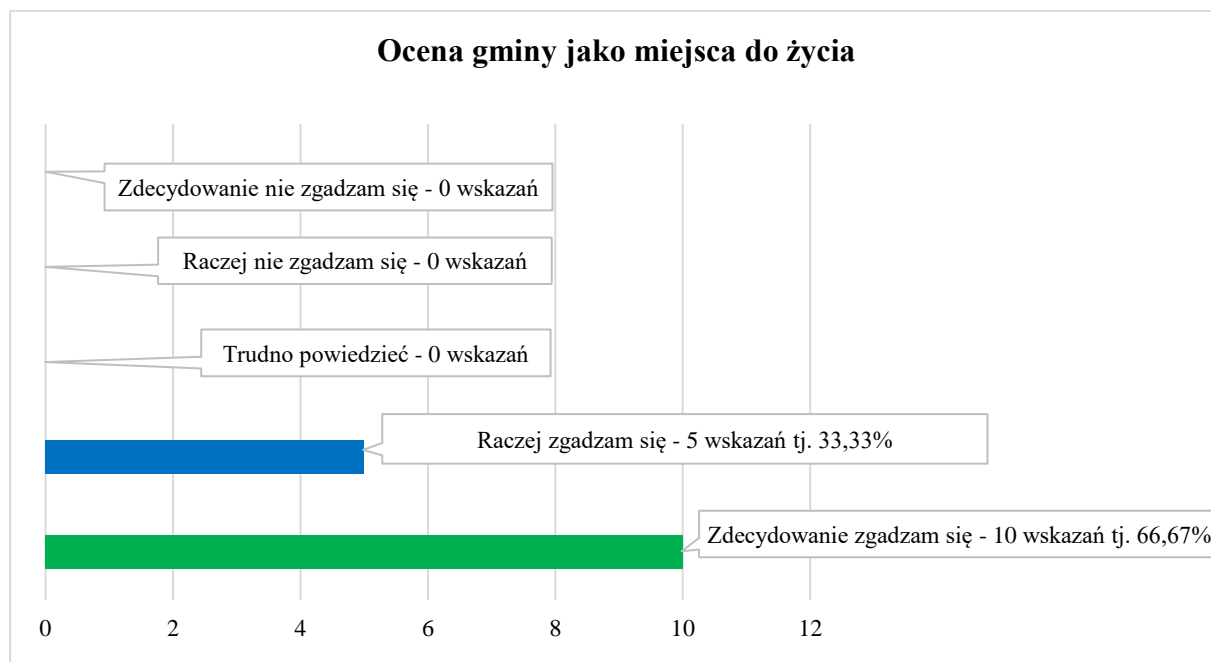

Źródło: Opracowanie własne.

Na pierwsze pytanie o ocenę gminy jako miejsca do życia odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci uznając swoje gminy, w których zamieszkują za dobre miejsca do życia – 10 osób to jest 66,7% stwierdziło, że zgadza się z twierdzeniem: „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”. Natomiast 5. respondentów to jest 33,3% wskazało odpowiedź: *raczej zgadam się z tym twierdzeniem*. Nikt z badanych nie odpowiedział przecząco.

Na wykresie nr 31. przedstawiono wizualizację odpowiedzi na pytanie: W jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”?

Wykres nr 31. Ocena gminy jako miejsca do życia i realizacji wszystkich swoich podstawowych potrzeb.

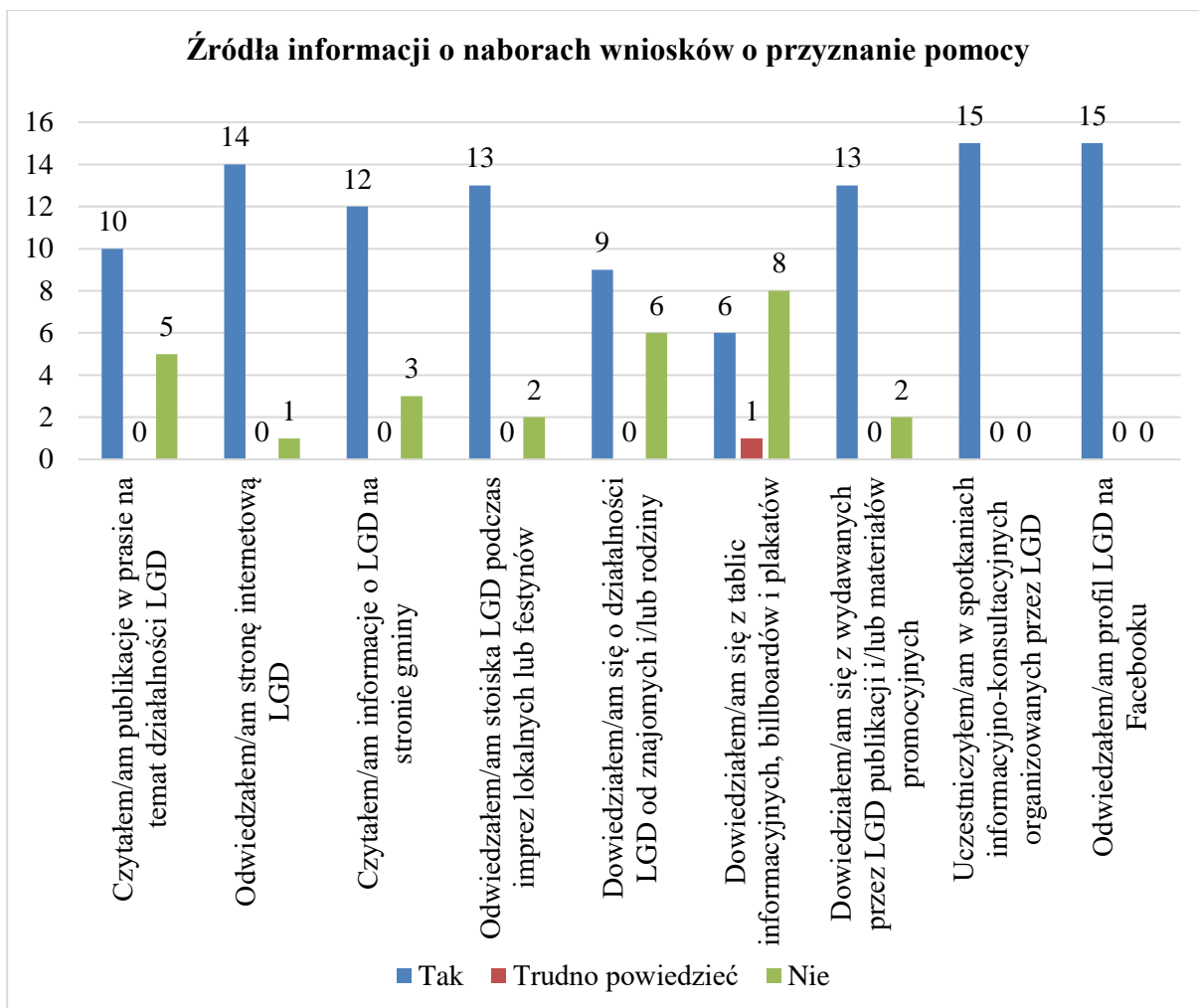
Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając można stwierdzić, że w zdecydowanej większości respondenci uważają swoje gminy, w których zamieszkują za dobre miejsca do życia, w którym mogą realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby.

Na drugie pytanie o sposób w jaki docierały do respondenta informacje o naborze wniosków w Lokalnej Grupie Działania odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci. Wszyscy respondenci stwierdzili, że uczestniczyli w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD oraz odwiedzali profil LGD na Facebooku, natomiast ponad 93% odwiedzało stronę internetową LGD, a ponad 86% dowiadywało się o naborach z publikacji lub materiałów promocyjnych wydawanych przez LGD, a także odwiedzało stoiska LGD podczas imprez lokalnych lub festynów. Najmniej, bo 40% stwierdziło, że dowiadywało się o naborach z tablic informacyjnych, bilbordów i plakatów.

Na wykresie nr 32. przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na pytanie: W jaki sposób docierały do Pana/i informacje o naborze wniosków w Lokalnej Grupie Działania?

Wykres nr 32. Źródła informacji o naborach wniosków o przyznanie pomocy w LGD Gościnnia Wielkopolska.

Źródło: Opracowanie własne.

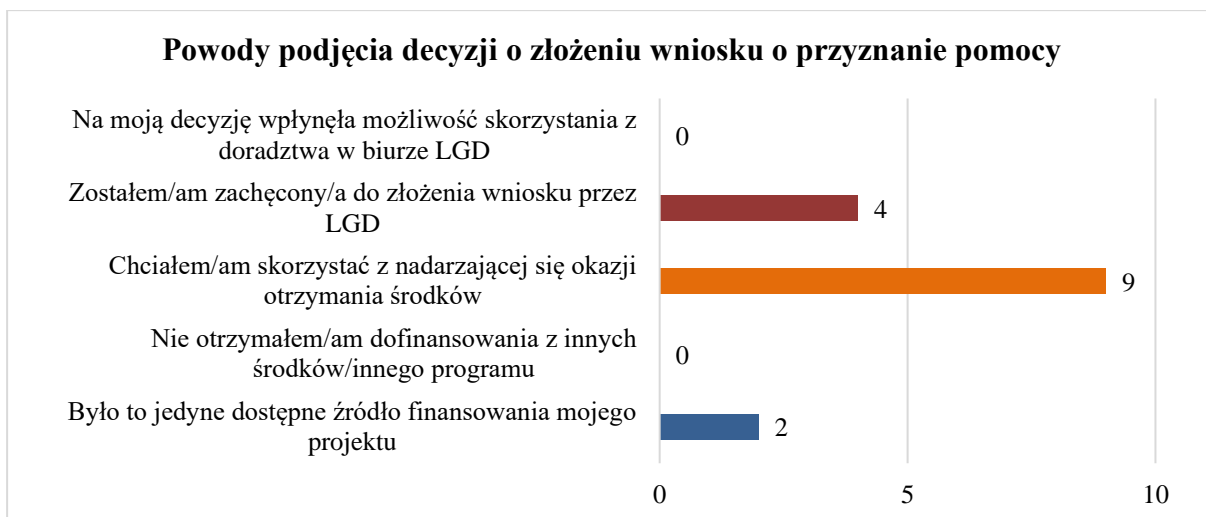
Uogólniając należy stwierdzić, że głównymi źródłami informacji o naborach wniosków o przyznanie pomocy były: spotkania informacyjno-konsultacyjnych organizowane przez LGD oraz profil LGD na Facebooku, następnie strona internetowa LGD oraz publikacje lub materiały informacyjno-promocyjne wydawane przez LGD, a także stoiska LGD podczas imprez lokalnych lub festynów.

Na trzecie pytanie o powody, które wpłynęły na podjęcie decyzji o złożeniu wniosku o przyznanie pomocy odpowiedzieli wszyscy respondenci.

60% badanych beneficjentów zdecydowało się na złożenie wniosku o przyznanie pomocy finansowej do LGD, ponieważ chciało skorzystać z nadarzającej się okazji otrzymania środków. 26,67% zadeklarowało, że zdecydowało się dlatego, że zostało zachęcone do złożenia wniosku przez LGD. 13,33 % uznało możliwość wsparcia z LGD jako jedyne dostępne źródło finansowania swojego projektu.

Na wykresie nr 33. przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na pytanie: *Dlaczego zdecydował/a się Pan/i (lub podmiot reprezentowany przez Pana/ią) na złożenie wniosku, o przyznanie pomocy finansowej, do LGD?*

Wykres nr. 33. Powody podjęcia decyzji o złożeniu wniosku o przyznanie pomocy.

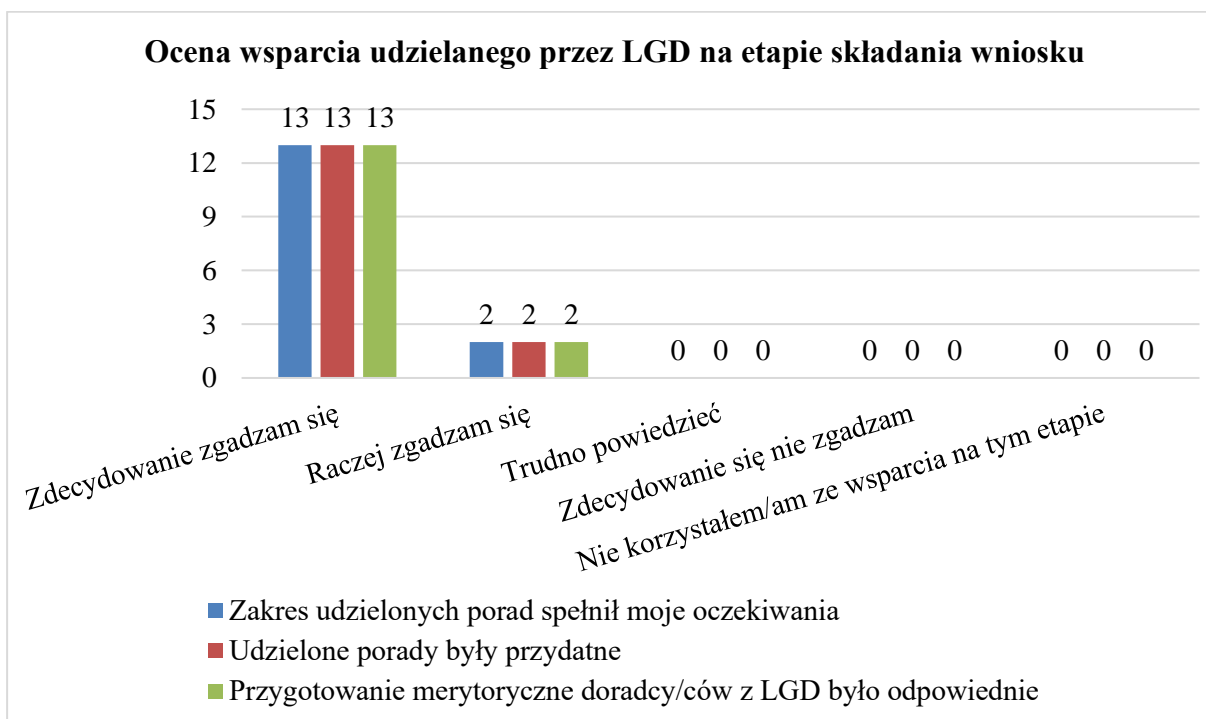

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając należy stwierdzić, że głównym powodem złożenia do LGD wniosku o przyznanie pomocy była chęć skorzystania z nadarzającej się okazji otrzymania środków, a następnie fakt, że zostali zachęcony do złożenia wniosku przez LGD, a także fakt, że było to jedyne dostępne źródło finansowania projektu.

Na wykresie nr 34. przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na czwarte pytanie: *Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie składania wniosku?*

Wykres nr 34. Ocena wsparcia udzielanego przez LGD na etapie składania wniosku, w pięciopunktowej skali opisanej w pytaniu.

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając należy stwierdzić, że ocena wsparcia udzielanego przez LGD, na etapie składania wniosku o przyznanie pomocy, jest bardzo wysoka. Zarówno zakres jak i przydatność

udzielanych porad oraz przygotowanie merytoryczne doradców z LGD spełniło oczekiwania ankietowanych beneficjentów.

Na pytanie piąte: *Proszę wskazać, w jakim zakresie korzystał/a Pan/i ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku?* – odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci, wskazując odpowiedź Tak przy każdej formie wsparcia.

Na wykresie nr 35. przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na piąte pytanie: *W jakim zakresie korzystał/a Pan/i ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku?*

Wykres nr 35. Zakres wsparcia z jakiego skorzystali respondenci.

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając należy podkreślić, że wszyscy respondenci zadeklarowali korzystanie z wszystkich form wsparcia jakie zostały opisane w pytaniu.

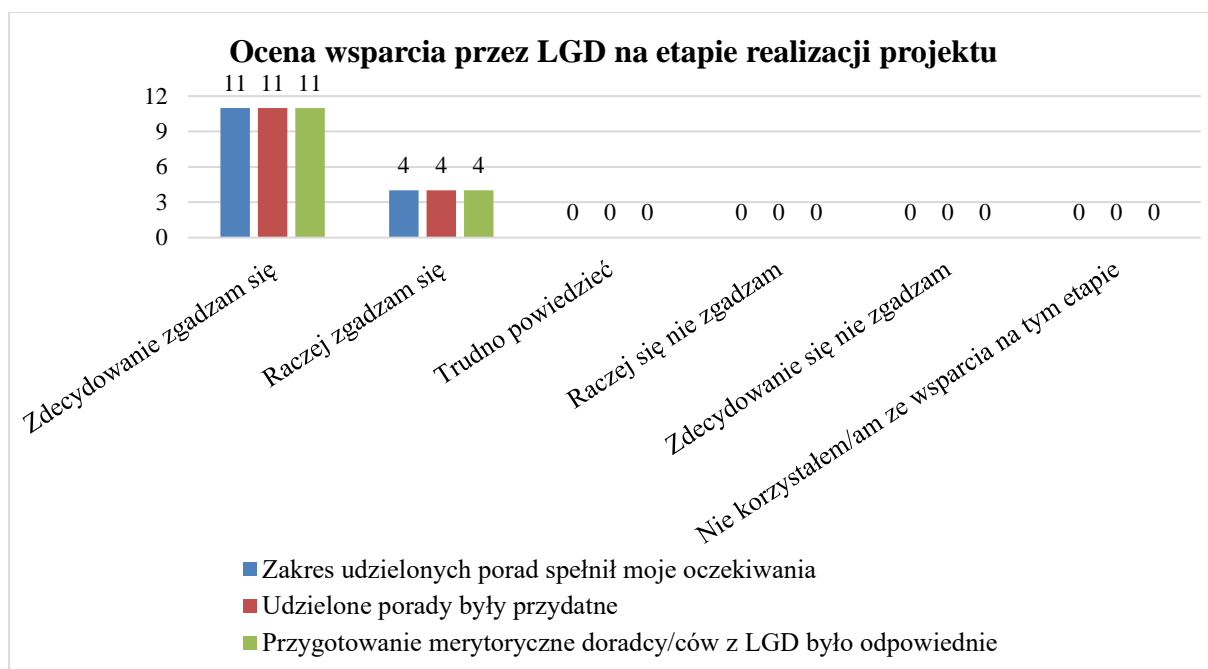
Na pytanie szóste: *Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie realizacji projektu?* – odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci.

100% badanych bardzo wysoko oceniło poziom wsparcia udzielanego przez LGD na etapie realizacji projektu. Zarówno zakres oraz przydatność udzielanych porad, a także przygotowanie merytoryczne doradców z LGD spełniło oczekiwania ankietowanych beneficjentów.

Uogólniając należy podkreślić, że wszyscy respondenci bardzo wysoko ocenili zakres, przydatność porad oraz przygotowanie merytoryczne doradców z LGD.

Na wykresie nr 36. przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na szóste pytanie: *Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie realizacji projektu?*

Wykres nr 36. Ocena respondentów wsparcia udzielanego przez LGD na etapie realizacji projektu.

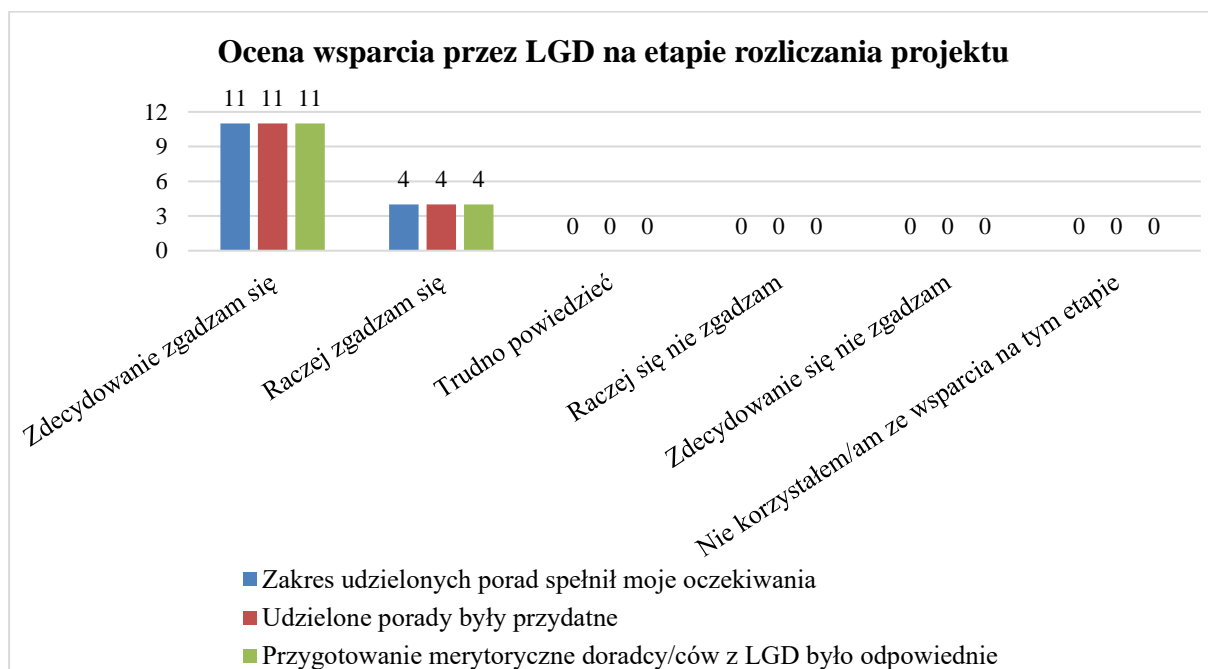
Źródło: Opracowanie własne.

Na pytanie siódme: *Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie rozliczenia projektu?* – odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci.

100% badanych bardzo wysoko oceniło poziom wsparcia udzielanego przez LGD na etapie rozliczania projektu. Zarówno zakres oraz przydatność udzielanych porad, a także przygotowanie merytoryczne doradców z LGD spełniło oczekiwania ankietowanych beneficjentów.

Na wykresie nr 37. przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na siódme pytanie: *Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie rozliczania projektu?*

Wykres nr 37. Ocena respondentów wsparcia udzielanego przez LGD na etapie rozliczania projektu.

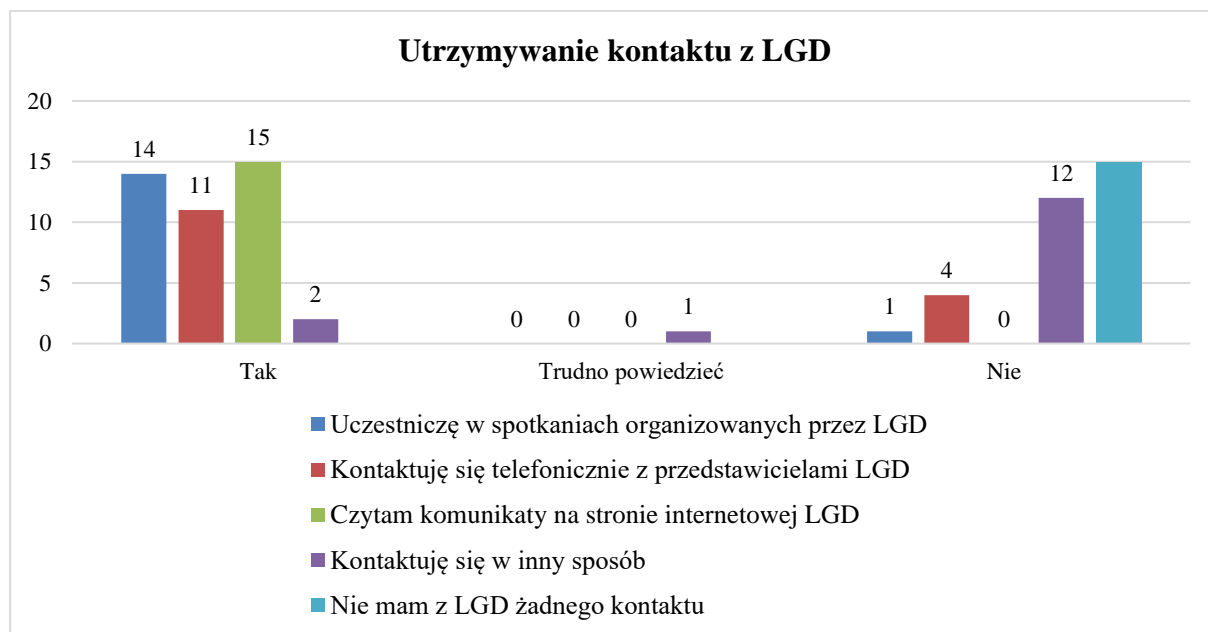
Źródło: Opracowanie własne.

Na pytanie ósme: *Czy obecnie pozostaje Pan/i w kontakcie z LGD?* – odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci.

Wszyscy respondenci utrzymują kontakt z LGD. 100% czyta komunikaty na stronie internetowej LGD. 93,33% uczestniczy w organizowanych spotkaniach. 73,33% kontaktuje się telefonicznie z przedstawicielami LGD. 13,33% wybrało także inne formy kontaktu.

Na wykresie nr 38. przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na ósme pytanie: *Czy obecnie pozostaje Pan/i w kontakcie z LGD?*

Wykres nr 38. Utrzymywanie przez beneficjentów kontaktu z LGD.

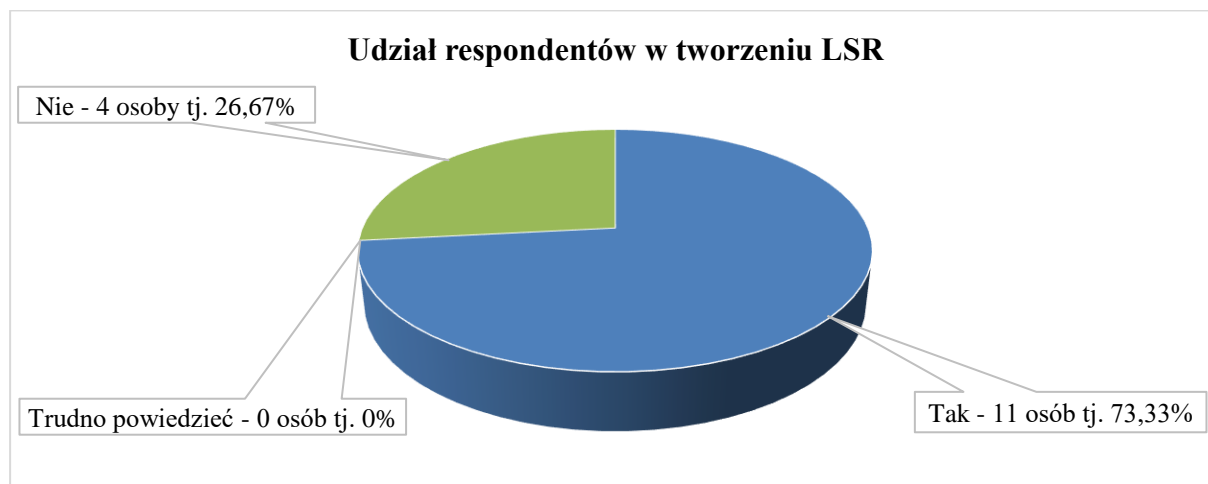

Źródło: Opracowanie własne.

Uogólniając należy podkreślić fakt, że wszyscy respondenci – beneficjenci wsparcia ze strony LGD, nadal utrzymują, w różnej formie, kontakty ze Stowarzyszeniem.

Na pytanie dziewiąte: *Czy brał/a Pan/i lub organizacja którą Pan/i reprezentuje udział w tworzeniu LSR?* – odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci.

Wykres nr 39. Udział respondentów w tworzeniu LSR.

Źródło: Opracowanie własne.

Na wykresie nr 39. (powyżej) przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na dziewiąte pytanie: *Czy brał/a Pan/i lub organizacja którą Pan/i reprezentuje udział w tworzeniu LSR?*

73,33% badanych wzięło udział w tworzeniu LSR. 26,67% nie uczestniczyło aktywnie w tym procesie. Były to 2 osoby reprezentujące NGO oraz 2 przedsiębiorców.

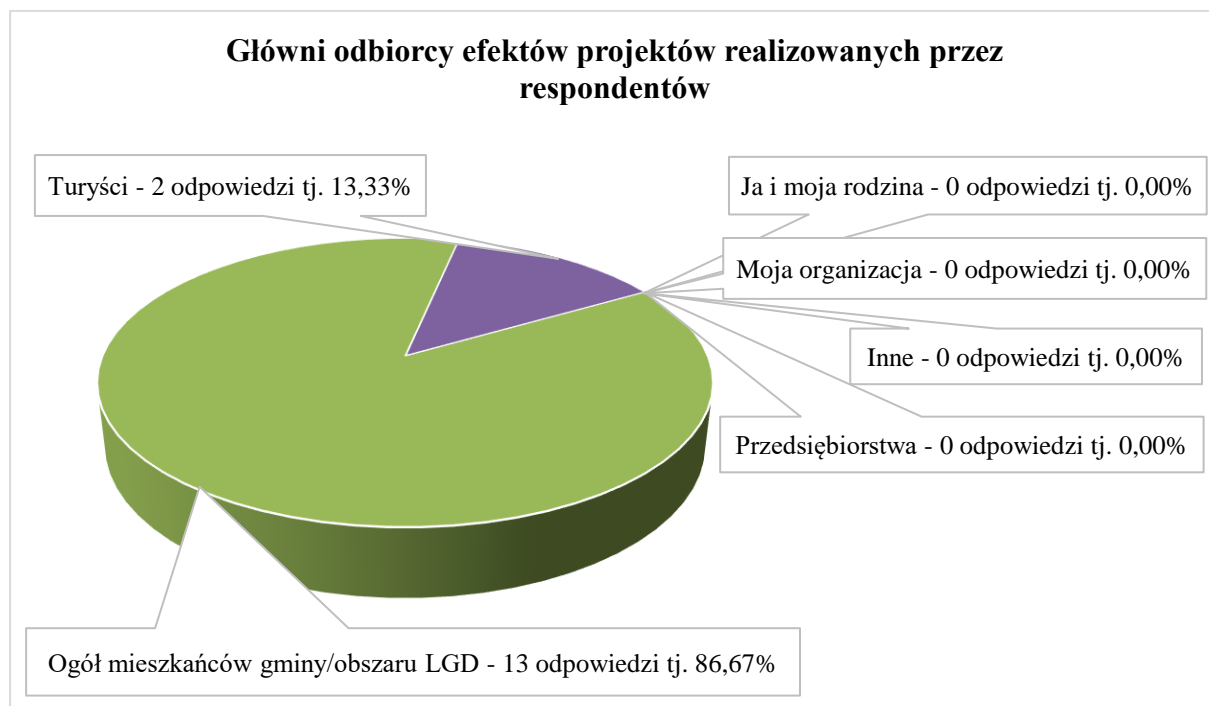
Uogólniając należy podkreślić fakt, że prawie $\frac{3}{4}$ respondentów uczestniczyło w tworzeniu LSR, co może świadczyć o ich znajomości zapisów strategii i dzięki temu, między innymi mogli skutecznie aplikować o wsparcie w ramach LSR.

Na kolejne, czyli dziesiąte pytanie: *Kto był głównym odbiorcą efektów Pani/a projektu /projektów?* – odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci.

Głównym odbiorcą efektów realizowanych projektów przez respondentów, w ich ocenie, był ogół mieszkańców gminy/obszaru LGD. Takiej odpowiedzi udzieliło 86,67% ankietowanych. 13,33% jako głównego odbiorcę wskazało turystów. Ani jeden respondent nie wskazał na siebie i swoją rodzinę oraz na swoją organizację, a także na przedsiębiorstwo.

Na wykresie nr 40. przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na ósme pytanie: *Kto był głównym odbiorcą efektów Pani/a projektu/projektów?*

Wykres nr 40. Główni odbiorcy efektów projektów realizowanych przez respondentów.

Źródło: Opracowanie własne.

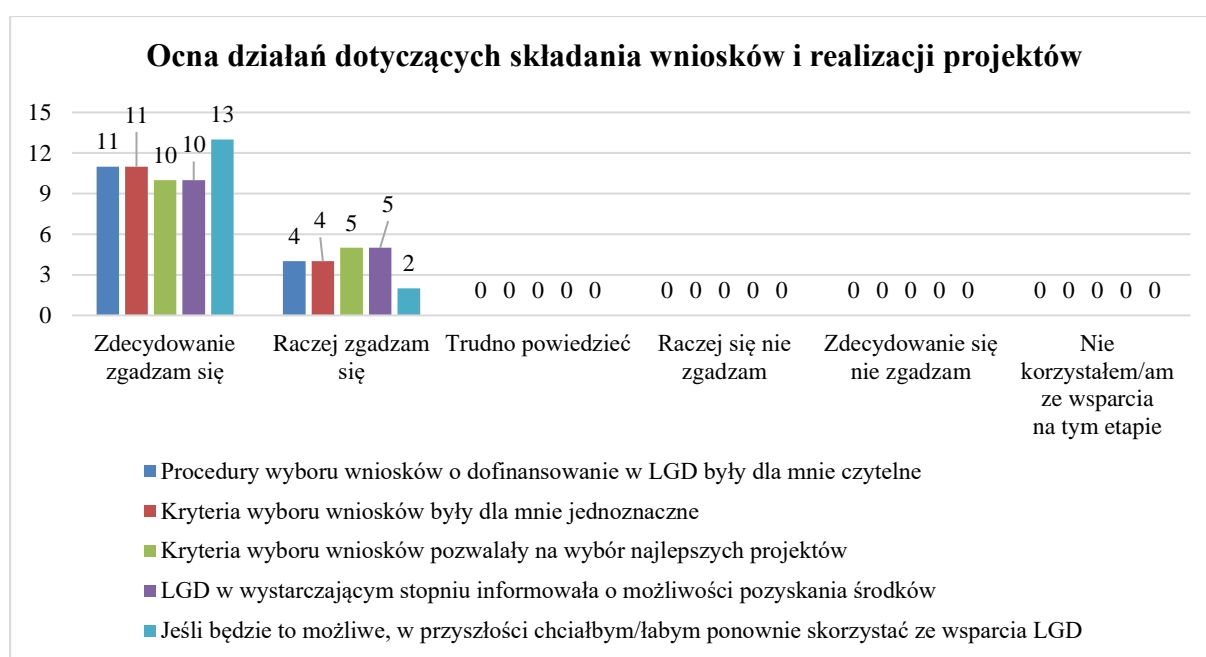
Uogólniając należy podkreślić fakt, że respondenci uważają za odbiorców efektów realizowanych projektów mieszkańców obszaru i turystów, czyli osoby bezpośrednio nie związane z nimi. Nie wskazują ani na siebie i swoją rodzinę, czy na swoją organizację, a także na przedsiębiorstwo.

Na pytanie jedenaste: *Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD* – odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci.

Stosowane procedury, kryteria wyboru wniosków oraz poziom przekazywanej wiedzy zostały bardzo pozytywnie ocenione. Respondenci uznali, że były czytelne, sprawiedliwe i pozwalające wybrać najlepsze projekty dzięki stosowaniu właściwych kryteriów wyboru. Wszyscy respondenci dokonali pozytywnej oceny poszczególnych działań opisanych w pytaniu. To co istotne to fakt, że wszyscy uczestnicy badania wyrazili zainteresowanie ponownym skorzystaniem ze wsparcia LGD, jeśli będzie to możliwe w przyszłości. 86,67% zdecydowanie będzie chciało skorzystać z takiego wsparcia, a natomiast 13,33% raczej tak.

Na wykresie nr 41. przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na jedenaste pytanie: *Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD.*

Wykres nr 41. Ocena działań dotyczących składania wniosków i realizacji projektów przy wsparciu LGD.

Źródło: Opracowanie własne.

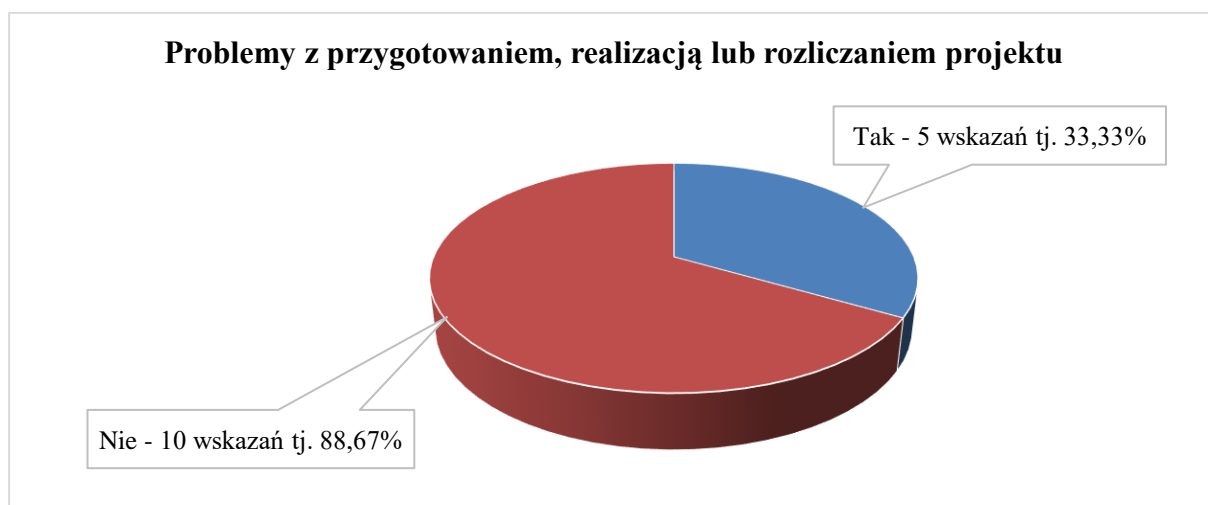
Uogólniając należy podkreślić fakt, że respondenci wszystkie aspekty związane ze składaniem wniosków ich oceną, informowaniem o możliwościach uzyskania wsparcia ocenili pozytywnie. Na podkreślenie zasługuje wyrażenie gotowości do ponownego skorzystania ze wsparcia LGD, jeśli będzie to możliwe w przyszłości przez wszystkich uczestników badania.

Na pytanie dwunaste: *Czy na etapie przygotowania, realizacji lub rozliczania projektu pojawiły się jakieś problemy wpływające negatywnie na jego przebieg bądź rezultaty?* – odpowiedzi udzielili wszyscy respondenci.

66,67% badanych nie zauważyło żadnych problemów, które mogłyby wpłynąć negatywnie na przebieg przygotowania, realizacji lub rozliczenia projektu, natomiast 33,33% badanych stwierdziło, że napotkało na problemy przy realizacji swoich projektów.

Na wykresie nr 42. przedstawiono wizualizację rozkładu odpowiedzi respondentów na dwunaste pytanie: *Czy na etapie przygotowania, realizacji lub rozliczania projektu pojawiły się jakieś problemy wpływające negatywnie na jego przebieg bądź rezultaty?*

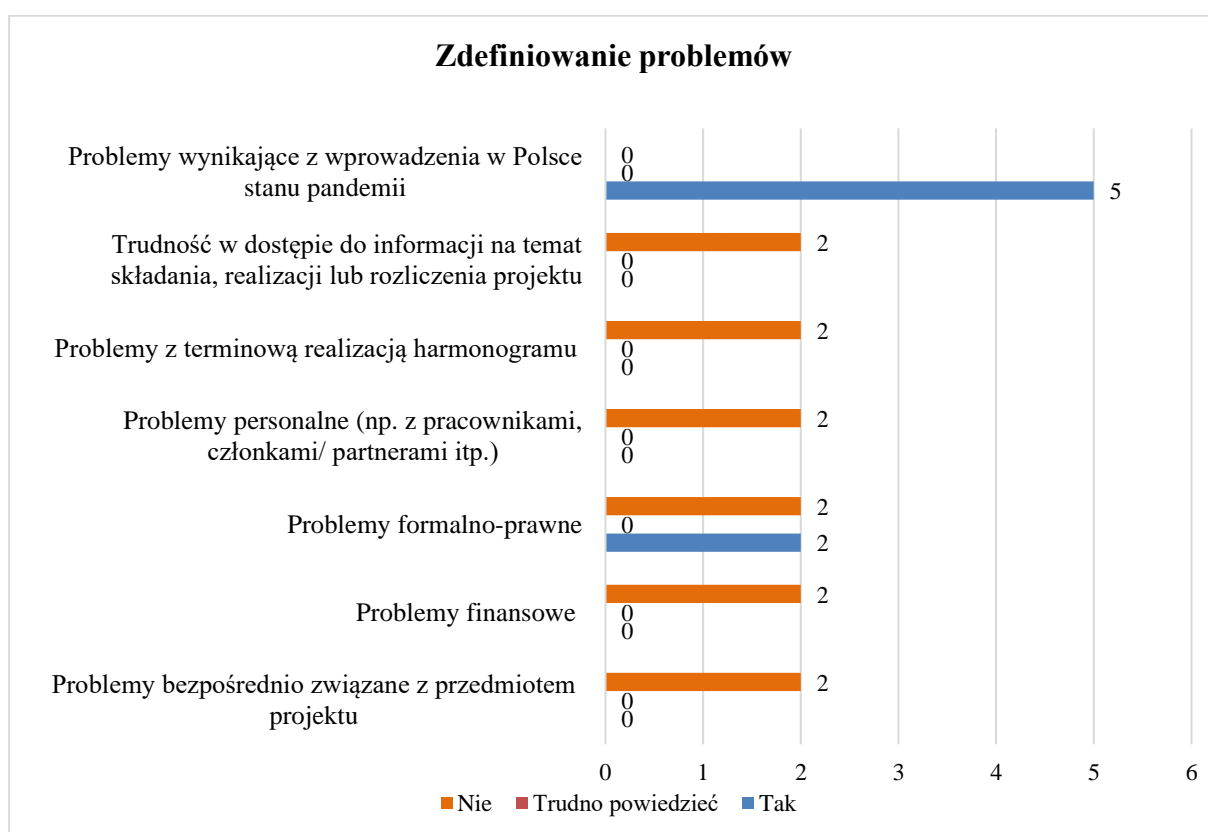
Wykres nr 42. Identyfikacja problemów, które mogłyby wpłynąć negatywnie na przebieg przygotowania, realizacji lub rozliczenia projektu.

Źródło: Opracowanie własne.

W konsekwencji udzielonych odpowiedzi, do tych respondentów, którzy stwierdzili, że problemy się pojawiły zostało skierowane następane pytanie w brzmieniu: *Jakie to były problemy?*

Wykres nr 43. Zdefiniowanie problemów.

Źródło: Opracowanie własne.

5. respondentów czyli wszyscy, którzy stwierdzili, że problemy się pojawiły wskazało na te wynikające z wprowadzenia stanu pandemii w Polsce. 2. respondentów wskazało na problemy formalno-prawne. Pozostałe problemy opisane w pytaniu nie zostały potwierdzone przez respondentów. Były to problemy:

- bezpośrednio związane z przedmiotem projektu (np. problemy wynikające z branży, w której działa przedsiębiorca, odbiorcami działań NGO lub uzgodnieniami dotyczącymi przebiegu tras rowerowych w projekcie gminnym);
- finansowe (np. z wypłatą dofinansowania, kredytem na realizację zadania, zmiennością cen w czasie realizacji zadania względem wpisanych we wniosku);
- personalne (np. z pracownikami, członkami/partnerami itp.);
- z terminową realizacją harmonogramu (opóźnienia itp.);
- wynikające z trudności w dostępie do informacji na temat składania, realizacji lub rozliczenia projektu.

Uogólniając należy odnotować fakt, że respondenci jako główny problem, który negatywnie wpłynął na realizację projektów wskazali ten „wynikający z wprowadzenia w Polsce stanu pandemii”. Takiej odpowiedzi udzieliło 5. osób. 2. osoby wskazały także na różne *problemy formalno-prawne*. Zarówno pierwszy jak i drugi problem wynikał ze specyfiki prowadzonej działalności. Takiej odpowiedzi udzielały właśnie osoby prowadzące działalność gospodarczą związaną z żywnością oraz przedstawiciele NGO, które w swoich projektach założyły organizacje spotkań i szkoleń, co w dobie pandemii było bardzo utrudnione.

7. Odpowiedź na wszystkie pytania badawcze

7.1. Ocena wpływu na główny cel LSR

W ocenie członków Zarządu Stowarzyszenia LGD Gościnną Wielkopolska projekty wybrane i realizowane w ramach LSR w wysokim stopniu odpowiadały na potrzeby społeczności lokalnej z obszaru LGD. Dotyczyło to szczególnie kształtowania krajobrazu wiejskiego poprzez odnawianie stawów i wykonywania zadrzewień (przez 7 lat ok. 8,5% zadrzewień zniknęło z obszaru Wielkopolski, a region ten jest obecnie najbardziej zagrożony suszą i brakiem wody) oraz rozwoju działalności gospodarczej z wykorzystaniem lokalnych produktów żywnościowych (widoczny jest wzrost zainteresowania konsumentów żywnością wytwarzaną i sprzedawaną lokalnie).

Wdrażanie LSR przyczyniło się do osiągnięcia wskaźników oddziaływania w wysokości wyższej niż 100% zaplanowanych wartości. Między innymi w wyniku realizacji LSR, ilość pochłoniętego CO₂ (obliczana zgodnie z zapisami LSR) jest większa niż 3 700 kg, a pojemność obiektów małej retencji po renowacji jest większa niż 200 000 m³. Natomiast działania podjęte przez LGD wywołały duże zainteresowanie i zaangażowanie społeczności lokalnej w sadzenie drzew oraz odnowę i zagospodarowanie stawów. Oznacza to, że na obszarze objętym LSR podmioty, które zrealizowały operacje w ramach LSR przeprowadziły dodatkowe działania, praktycznie podwajając wskaźniki oddziaływania. Dostępność nowych lokalnych produktów żywnościowych na obszarze objętym LSR jest bezpośrednio związana z podjęciem i rozwojem działalności gospodarczej w tym zakresie przez 33 podmioty gospodarcze.

Realizacja LSR zakładała osiągnięcie dwóch celów ogólnych, na co składały się: realizacja budżetu i wskaźników rezultatu oraz produktu:

- Pierwszy cel ogólny: Zachowanie lokalnego dziedzictwa przyrodniczego na obszarze Gościnną Wielkopolski. Postęp finansowy w realizacji budżetu strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, w zakresie tego celu ogólnego, na dzień 15.11.2022 r.

przedstawiał się następująco: wysokość budżetu LSR w PLN/EUR wynosiła – 1 682 897,75; natomiast realizacja wyniosła – 1 081 746,16; co stanowi 64,28%.

- Drugi cel ogólny: Rozwój produkcji i sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych. Postęp finansowy w realizacji budżetu strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, w zakresie tego celu ogólnego, na dzień 15.11.2022 r. przedstawiał się następująco: wysokość budżetu LSR w PLN/EUR wynosiła – 1 980 102,25; realizacja wyniosła – 515 947,88; co stanowi 26,06%.
- Ogólnie stan realizacji budżetu LSR jest na dobrym poziomie i w przypadku, pomocy przyznanej w stosunku do budżetu osiągnął poziom 71,61%, natomiast w przypadku pomocy wypłaconej osiągnęła poziom 62,82% wysokości przyznanej pomocy, a w stosunku do wysokości całego budżetu wskaźnik ten wynosi 44,64 %. Oceniając stan realizacji budżetu należy uwzględnić fakt, że w przypadku dwóch przedsięwzięć obniżenie wysokości wypłaconej pomocy wynika z faktu braku umów (a tym samym realizacji operacji) dla dwóch ostatnich naborów przekazanych do DPROW UMWW w dniu 3 czerwca 2022 roku. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że proces wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność jeszcze nie został zakończony.
- W zakresie postępu rzeczowego nie było zagrożenia w osiągnięciu wskaźników. Postęp rzeczowy jest na dobrym poziomie. Należy podkreślić, że w kilku celach szczegółowych i przyporządkowanym im przedsięwzięciach realizacja wskaźników jest na bardzo dobrym poziomie. Oceniając postęp rzeczowy należy uwzględnić fakt, że w przypadku dwóch przedsięwzięć wpływ na obniżenie osiągnięcia zaplanowanych wartości wskaźników rezultatu i produktu miał fakt braku umów (a tym samym realizacji operacji) dla dwóch ostatnich naborów przekazanych do DPROW UMWW w dniu 3 czerwca 2022 roku. Wskaźniki rezultatu i produktu w wielu celach i przedsięwzięciach zostały nie tylko osiągnięte ale ich pierwotnie planowana wartość została przekroczone. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że proces wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność jeszcze nie został zakończony.

7.2. Ocena wpływu na kapitał społeczny

Kapitał społeczny jest sumą zasobów, aktualnych i potencjalnych, które należą się jednostce lub grupie z tytułu posiadania trwałej, mniej lub bardziej zinstytucjonalizowanej sieci relacji, znajomości, uznania wzajemnego. To znaczy, jest sumą kapitałów i władzy, które sieć taka może zmobilizować [Bourdieu, 2001]¹⁷. Analizując działalność LGD w zakresie kapitału społecznego zostały przeprowadzone badania wśród przedstawicieli władz i pracowników LGD, mieszkańców oraz beneficjentów obszaru LGD, a także dokonano kwerendy dokumentów zastanych, zgromadzonych w bierze LGD.

- Należy odnotować fakt, że wzrosło zaangażowanie społeczne w wielu dziedzinach, wzrósł udział mieszkańców w przedsięwzięciach organizowanych na obszarze ale jednocześnie zauważono, że społeczność lokalna za mało czerpie z doświadczeń LGD.

¹⁷ Pierre-Félix Bourdieu – francuski socjolog, antropolog i filozof. Zajmował się przede wszystkim problematyką z zakresu teorii socjologii, socjologii kultury i wychowania.

- Zwiększył się wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne, pomimo, że odnotowano zbyt małą liczbę projektów skierowanych na rozwój lokalnych społeczności.
- W przyszłości należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego poprzez zapewnienie środków na działania i realizację odpowiednich projektów. Należy kontynuować to co jest dobrze odbierane, a także rozbudować systemu wsparcia poprzez spójną realizację działań.

7.3. Przedsiębiorczość

W obszarze rozwoju przedsiębiorczości wyniki badań wskazały, że widoczna jest poprawa sytuacji na rynku pracy, oraz że powstawanie nowych firm sprzyja wzrostowi aktywności zawodowej mieszkańców.

- Wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy był znaczący. Powstały nowe firmy i nowe miejsca pracy, wiele podmiotów gospodarczych pozyskało środki na rozwój wysokiej jakości produktów. Jest jeszcze wiele do zrobienia w zakresie działalności gospodarczej, pozostały środki do wykorzystania. Aby ten wpływ zwiększyć należy rozważyć większą elastyczność w zakresie wsparcia – dostosowując je do aktualnej sytuacji rynkowej, a także mocniej wspierać wnioskodawców w zakresie informowania i doradztwa.
- Podsumowując, działania LGD w analizowanym okresie pozytywnie wpłynęły na rozwój przedsiębiorczości na obszarze wdrażania LSR, a zdaniem członków władz, pracowników i przedstawicieli beneficjentów, konieczna będzie kontynuacja tego wsparcia, zarówno w zakresie podejmowania jak i rozwijania przedsiębiorczości w nowej perspektywie finansowej. W przyszłości należałoby poszukać jeszcze większych środków finansowych i zrealizować jeszcze większą liczbę projektów. Zwiększyłyby to wpływ na rozwój gospodarczy obszaru, zwłaszcza poprzez wspieranie tworzenia nowych firmy i nowych miejsc pracy. Można uznać za dobre wskaźniki rezultatu projektów na całym obszarze LGD oraz odnotować prawidłową korelację działań realizowanych w ramach LSR z rozwojem gospodarczym regionu.
- Pomimo wysokiej ocenę procesu oddziaływania wdrażanej LSR na rozwój społeczny i gospodarczy obszaru, należy kontynuować ten proces wspierania przedsięwzięć gospodarczych w nowej perspektywie finansowej. Większej uwagi będą wymagać zagadnienia związane z ochroną klimatu, małą retencją oraz OZE. To w tych zakresach nastąpić musi rozwój działalności gospodarczej. Jest to proces bardzo złożony i wiele czynników jest ze sobą powiązanych.

7.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

Stwierdzono brak zgodności w ocenie procesu wsparcia dla rozwoju turystyki na obszarze. Rozbieżności dotyczyły zakresów, form wsparcia oraz stopnia zaangażowania LGD we wspieranie rozwoju różnorodności turystycznej. Nie mniej oceniono jako znaczący wpływ LSR w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego.

- Bezpośrednio turystyka nie była wspierana, ale pośrednio poprzez realizację projektów finansowanych z własnych środków już tak. Niezbędna i kluczowa jest promocja regionu,

miejsca i zasobów na obszarze LGD. Należy budować markę ponieważ jest to w turystyce niezbędne.

- Pomimo, że zauważono wpływ LSR na budowanie lokalnego potencjału turystycznego, a także w zakresie dziedzictwa kulturowego – oceniono, że należy jeszcze mocniej wspierać te procesy w ramach nowej LSR.

7.5. Grupy defaworyzowane

Grupy defaworyzowane oznaczają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, do których skierowane są opisane w LSR działania związane z kształtowaniem i promocją postaw przedsiębiorczych – działania aktywizujące zawodowo, zwiększające ich szanse na rynku pracy. W LSR Stowarzyszenia LGD Gościnną Wielkopolska zdefiniowano następujące grupy defaworyzowane: kobiety i osoby w wieku 50+.

- LGD skutecznie podejmowało działania wspierając osoby z grup defaworyzowanych zarówno w obszarze aktywizacji, jak i działań w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i wsparcia zakładania nowych działalności.

7.6. Innowacyjność

Innowacyjność to wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w praktyce gospodarczej. W podejściu LEADER należy ją rozpatrywać w odniesieniu do obszaru LSR jako całości lub jego części (np. gminy). Nie mniej obszarowość nie powinna być jedynym kryterium oceny innowacyjności, LGD powinna dążyć do wdrażania operacji nowatorskich, niestandardowych, o eksperymentalnym charakterze, w nietypowy sposób podchodzących do lokalnych zasobów, tradycji, przyczyniających się do pozytywnych zmian na obszarze.

- Uczestnicy badań ewaluacyjnych przywiązują wagę do kwestii innowacyjności. Uważają, że projekty miękkie, a także inwestycyjne oraz te związane z ochroną środowiska mają charakter innowacyjny, który powinien być przedmiotem zainteresowania LGD i beneficjentów, bowiem innowacyjność przyczynia się do rozwoju obszaru.
- W kwestii innowacyjności można odnotować wiele przykładów projektów zawierających nowe rozwiązania produktowe na przykład dotyczące żywności. Innowacyjne procesy zarządzania i działania edukacyjne – mimo, że nie są to łatwe kwestie we wprowadzaniu do projektów oraz w ich ocenie.

7.7. Projekty współpracy

LGD realizuje jeden krajowy Projekt Współpracy pt. „Odrębność kulturowa łączy obszary Wielkopolski i Kujaw” (OKŁOWIK). Projekt angażuje mieszkańców 4. Obszarów, w tym kobiety, które są zdefiniowane w LSR jako grupa defaworyzowana, co dodatkowo podnosi jego wartość. W realizację projektu są zaangażowane 4. Stowarzyszenia LGD, to jest: „Gościnną Wielkopolska”; „Dolina Wełny”; „Krajna Złotowska” oraz „Czarnoziem na Soli”. Projekt został zaplanowany od czerwca 2022 roku do czerwca 2024 roku. Oznacza to, że projekt jest

w fazie wstępnej realizacji, a wiele działań wydarzy się po okresie objętym badaniem ewaluacyjnym.

- Zaplanowany i rozpoczęty projekt współpracy jest niezwykle interesujący, wypełniony ciekawymi przedsięwzięciami dotyczącymi lokalnej kultury regionalnej, którą dokumentuje, promuje i wykorzystuje do edukacji mieszkańców, co zapewne wzmocni identyfikację lokalnych społeczności ze swoim miejscem życia.

7.8. Ocena funkcjonowania LGD

Współpraca między sektorami, w ramach partnerstwa jest bardzo dobra, co przekłada się na dobrą realizację LSR i osiągane efekty. Potencjał wszystkich sektorów jest prawidłowo wykorzystywany przez LGD do realizacji przedsięwzięć oraz skutecznego wdrażania LSR. Również współpraca Biura zarówno z Zarządem jak i Radą jest dobra. Ma to zdecydowanie przełożenie na dobrą realizację wskaźników,

- Wysoka jest sprawność biura LGD w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników i bieżącego ich przygotowania do wypełniania zadań niezbędnych dla utrzymania wysokiej jakości procesu zarządzania strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.
- Bardzo wysoką ocenę wystawili pracownikom LGD uczestnicy badań ewaluacyjnych. Ocena ta dotyczyła działań animacyjnych, informacyjnych i doradczych.
- Liczba 128. złożonych wniosków, na wszystkie nabory przeprowadzone, w analizowanym okresie, w stosunku do liczby 600. podmiotów, którym udzielono porad, świadczy o wysokiej skuteczności świadczonego doradztwa. Ponadto należy ocenić, że pracownicy LGD wykonali bardzo dużą pracę, dzięki której wskaźnik jakości wniosków był znaczący i wyniósł 88,28%.
- Należy odnotować zgodną ocenę respondentów mówiącą o tym, że podejmowane przez LGD działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były adresowane, było zainteresowanie ogłaszanymi konkursami i chętnych nie brakowało. Taką ocenę potwierdzają wyniki ankiet badających satysfakcję po naborach oraz ankiety po spotkaniach, które pokazują, że LGD odpowiada na potrzeby grup, do których adresuje swoje działania.
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska jest rozpoznawalną organizacją wśród respondentów.

7.9. Ocena procesu wdrażania LSR

Realizacja, zarówno finansowana jak i rzeczowa, odbywała się bez większych problemów. Cele były dobrze napisane, co miało wpływ na realizację strategii, a oczekiwania i potrzeby lokalnej społeczności zostały w dużej części spełnione. Ponadto LGD jest rozpoznawalna. Widoczne zaangażowanie zarówno pracowników Biura jak i Zarządu oraz Rady ma swoje przełożenie na efektywność procesu wdrażania LSR.

- Zgodnie z celami LSR, składane wnioski charakteryzowały się wysokim poziomem jakości, również skuteczność tych wniosków, oceniana przez Instytucję Wdrażającą, w zakresie zgodności z przepisami warunkującymi przyznanie pomocy była na wysokim poziomie mimo, że nieco niższym niż jakość w kontekście celów LSR. Świadczy to o dobrym

przygotowaniu wnioskodawców do sprostania bardzo zaostrozonym rygorom formalnym przyznawania.

- Realizacja budżetu przebiega na dobrym poziomie, podobnie postęp rzeczowy w realizacji celów szczegółowych oraz przedsięwzięć strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność przebiega na dobrym poziomie. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że proces wdrażania LSR jeszcze nie został zakończony.

7.10. Wartość dodana podejścia LEADER

Analiza działalności Stowarzyszenia LGD Gościnną Wielkopolska, we wszystkich tych obszarach, które zostały wymienione w LSR ma swoje przełożenie na realizację wskaźników. Dobra ocena działalności LGD zarówno przez wnioskodawców jak i mieszkańców obszaru wskazuje na efektywną i dobrą pracę Stowarzyszenia. Działalność informacyjno-promocyjna i doradcza przełożyła się na dobry poziom zainteresowania mieszkańców i podmiotów składaniem wniosków o przyznanie pomocy. W tym kontekście należy pozytywnie ocenić pracę i bardzo dobrą współpracę Biura, Zarządu i Rady.

- Stowarzyszenie LGD Gościnną Wielkopolska w analizowanym okresie zrealizowało, poza podejściem LEADER, jeden projekt pt. „Zatrzymaj deszcz”. Należy stwierdzić, że LGD pomimo dużej ilości zadań wynikających z wdrażania LSR podjęło się realizacji ciekawego projektu, który wzbogacił stosowane formy i treści aktywizacji lokalnych społeczności o ważny społecznie temat związany z łagodzeniem zmian klimatu oraz wspierania bioróżnorodności.
- Uczestnicy badań ewaluacyjnych w bardzo dużym stopniu zauważyli zmiany zachodzące w przeciągu ostatnich 5. lat na terenie gmin, które zamieszkują, dostrzegali istotny wpływ realizacji LSR LGD Gościnną Wielkopolska na zmiany jakie zaistniały na obszarze, głównie w zakresie. zwiększenia się dostępności nowych lokalnych produktów żywnościowych oraz poprawę zachowania dziedzictwa przyrodniczego.
- Realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były kierowane. Na podkreślenie zasługuje ocena realizacji LSR dotycząca znaczącego wpływu na proces ochrony zasobów przyrodniczych i kształtowanie krajobrazu wiejskiego. Jako ważny należy uznać wpływ LSR na zmniejszenie się poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, między innymi poprzez powstanie nowych miejsc pracy, co wpłynęło na wzrost aktywizacji mieszkańców.
- Warto podkreślić, deklarowaną przez uczestników badania, dużą satysfakcję oraz wzrost prestiżu, związane z uczestnictwem we wdrażaniu LSR.

8. Wnioski

W raporcie zapisane zostały różnego rodzaju wnioski szczegółowe wynikające z zastosowania poszczególnych technik badawczych. Poniżej wybrane wnioski, które są istotne w związku z pytaniami badawczymi.

1. Analiza działalności Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska we wszystkich obszarach, które zostały wymienione w LSR ma swoje przełożenie na realizację

wskaźników. Bardzo dobra ocena działalności partnerstwa zarówno przez wnioskodawców jak i mieszkańców obszaru wskazuje na efektywną i dobrą pracę LGD.

2. Działalność LGD, przede wszystkim w obszarze naborów, wskazuje na efektywną pracę i bardzo dobrą współpracę Biura, Zarządu i Rady. Współpraca między sektorami, w ramach partnerstwa jest bardzo dobra, co przekłada się na dobrą realizację LSR i osiągnięte efekty. Potencjał wszystkich sektorów jest prawidłowo wykorzystywany przez LGD do realizacji przedsięwzięć oraz skutecznego wdrażania LSR.
3. W zakresie postępu rzeczowego nie było zagrożenia w osiągnięciu wskaźników. Postęp rzeczowy jest na dobrym poziomie. Stan realizacji budżetu LSR jest na dobrym poziomie. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że proces wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność jeszcze nie został zakończony.
4. Uczestnicy badań ewaluacyjnych w bardzo dużym stopniu zauważyli zmiany zachodzące w przeciągu ostatnich 5. lat na terenie gmin, które zamieszkują, dostrzegali istotny wpływ realizacji LSR na zmiany, głównie w zakresie. zwiększenia się dostępności nowych lokalnych produktów żywnościowych. Realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były kierowane. Na podkreślenie zasługuje ocena realizacji LSR dotycząca znaczącego wpływu na proces ochrony zasobów przyrodniczych i kształtowanie krajobrazu wiejskiego. Jako ważny należy uznać wpływ LSR na zmniejszenie się poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, między innymi poprzez powstanie nowych miejsc pracy, co wpłynęło na wzrost aktywizacji mieszkańców. Ponadto należy podkreślić, deklarowaną przez uczestników badania, dużą satysfakcję oraz wzrost prestiżu, związane z uczestnictwem we wdrażaniu LSR.
5. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska jest rozpoznawalną organizacją wśród respondentów. Znaczna część mieszkańców rozpoznaje i docenia działania, które są realizowane przez Stowarzyszenie.
6. Głównym źródłem informacji dotyczących LGD Gościnną Wielkopolska była strona internetowa. Drugą formą pozyskiwania informacji o działalności LGD były stoiska wystawiane podczas imprez lokalnych lub festynów. W dalszej kolejności publikacje w prasie na temat działalności LGD oraz profil LGD na Facebooku, a także uczestnictwo w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD,
7. Należy odnotować zgodną ocenę respondentów mówiącą o tym, że podejmowane przez LGD działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były adresowane, było zainteresowanie ogłaszanymi konkursami i chętnych nie brakowało. Taką ocenę potwierdzają wyniki ankiet badających satysfakcję po naborach oraz ankiety po spotkaniach, które pokazują, że LGD odpowiada na potrzeby grup, do których adresuje swoje działania.
8. Wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy był znaczący. Należy odnotować prawidłową korelację działań realizowanych w ramach LSR z rozwojem gospodarczym regionu. Powstały nowe firmy i nowe miejsca pracy, wiele podmiotów gospodarczych pozyskało środki na rozwój wysokiej jakości produktów. Konieczna będzie kontynuacja tego procesu, zarówno w zakresie podejmowania jak i rozwijania przedsiębiorczości w nowej

perspektywie finansowej. Większej uwagi będą wymagać zagadnienia związane z ochroną klimatu, małą retencją oraz OZE.

9. Proces wsparcia dla rozwoju turystyki na obszarze jest niejednoznacznie oceniany. Rozbieżności dotyczyły zakresów, form wsparcia oraz stopnia zaangażowania LGD we wspieranie rozwoju różnorodności turystycznej. Nie mniej oceniono jako znaczący wpływ LSR w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego. Bezpośrednio turystka nie była wspierana, ale pośrednio poprzez realizacje projektów finansowanych z własnych środków już tak. Niezbędna i kluczowa jest promocja regionu, należy budować markę ponieważ jest to w turystyce niezbędne. Pomimo, że zauważono wpływ LSR na budowanie lokalnego potencjału turystycznego, a także w zakresie dziedzictwa kulturowego – oceniono, że należy jeszcze mocniej wspierać te procesy w ramach nowej LSR.
10. Uczestnicy badań ewaluacyjnych przywiązują wagę do kwestii innowacyjności. Uważają, że projekty miękkie, a także inwestycyjne oraz te związane z ochroną środowiska mają charakter innowacyjny, który powinien być przedmiotem zainteresowania LGD i beneficjentów, bowiem innowacyjność przyczynia się do rozwoju obszaru. W kwestii innowacyjności można odnotować wiele przykładów projektów zawierających nowe rozwiązania produktowe na przykład dotyczące żywności. Innowacyjne procesy zarządzania i działania edukacyjne – mimo, że nie są to łatwe kwestie we wprowadzaniu do projektów oraz w ich ocenie.
11. Pomimo wysokiej ocenę procesu oddziaływania wdrażanej LSR na rozwój społeczny i gospodarczy obszaru, należy kontynuować ten proces wspierania przedsięwzięć gospodarczych w nowej perspektywie finansowej. To w tych zakresach nastąpić musi rozwój działalności gospodarczej. Jest to proces bardzo złożony i wiele czynników jest ze sobą powiązanych.
12. Wzrosło zaangażowanie społeczne w wielu dziedzinach, wzrósł udział mieszkańców w przedsięwzięciach organizowanych na obszarze, zwiększył się wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne. W przyszłości należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego poprzez zapewnienie środków na działania i realizację odpowiednich projektów. Należy kontynuować to co jest dobrze odbierane, a także rozbudować systemu wsparcia poprzez spójną realizację działań.
13. Zaplanowany i rozpoczęty projekt współpracy jest niezwykle interesujący, wypełniony ciekawymi przedsięwzięciami dotyczącymi lokalnej kultury regionalnej, którą dokumentuje, promuje i wykorzystuje do edukacji mieszkańców, co zapewne wzmocni identyfikację lokalnych społeczności ze swoim miejscem życia.
14. LGD skutecznie podejmowało działania wspierając osoby z grup defaworyzowanych zarówno w obszarze aktywizacji, jak i działań w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i wsparcia zakładania nowych działalności.
15. LGD realizuje jeden projekt współpracy pt. „Odrębność kulturowa łączy obszary Wielkopolski i Kujaw” (OKŁOWIK). Projekt angażuje mieszkańców 4. Obszarów, w tym kobiety, które są zdefiniowane w LSR jako grupa defaworyzowana, co dodatkowo podnosi

jego wartość. W przyszłości warto kontynuować realizację i poszerzyć zakres realizowanych projektów współpracy, które pozytywnie wpływają na rozpoznawalność LGD oraz zdobywanie nowych doświadczeń w pracy nad rozwojem lokalnym.

16. Bardzo interesującym obszarem aktywności LGD jest realizacja celu SLR” Ochrona zasobów i kształtowanie krajobrazu wiejskiego”. Ochrony zasobów rozumianych jako zasoby środowiskowe (np. woda opadowa i roztopowa) oraz przyrodnicze (różnorodność biologiczna). Zaś kształtowania krajobrazu jest realizowane zgodnie z historyczną tradycją regionu. (Patrz aneks: Ewaluacja przyrodnicza...)
17. W realizowanych projektach pojawiają się gdzieś drobne błędy, czy niedociągnięcia, ale widać też gotowość uczenia się, korekt i wprowadzania kolejnych innowacji. Podkreślamy innowacyjność i trafność podejścia do ochrony wód poprzez promowanie i realizację projektów dotyczących retencji. Obszar działania LGD jest zagrożony niedoborem wód gruntowych. A w kontekście zmian klimatycznych - ochrona przed powodzią i suszą oraz nadmiernym obniżaniem się poziomu wód gruntowych – jest wielkim wyzwaniem a realizacja takich projektów jest niezwykle cenna i warta kontynuowania i rozwijania.

9. Rekomendacje

Po pierwsze, biorąc pod uwagę opinie uczestników badań ewaluacyjnych, a także analizę dokumentów zastanych należy stwierdzić, że wybierane projekty do realizacji, przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w dużym stopniu odpowiadają na potrzeby społeczności z obszaru LGD. Należy dążyć do przeciwdziałania sytuacjom, które powodują – zwłaszcza w zakresie operacji dotyczących podejmowania działalności – że wnioskodawcy rezygnują z realizacji umowy lub ze składania uzupełnień.

Po drugie, wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy, należy uznać jako znaczący. Powstały nowe firmy i nowe miejsca pracy, wiele podmiotów gospodarczych pozyskało środki na rozwój wysokiej jakości produktów. Aby ten wpływ zwiększyć należy rozważyć większą elastyczność w zakresie wsparcia – dostosowując je do aktualnej sytuacji rynkowej, a także mocniej wspierać wnioskodawców w zakresie informowania i doradztwa.

Po trzecie, zdaniem uczestników badań ewaluacyjnych, należy dążyć do tego aby rozwój przedsiębiorczości następował również poprzez innowacyjność projektów. Ponadto wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane, co pozwoli na zwiększenie dochodów gmin oraz zamożność mieszkańców, a także wpłynie na rozwój przedsiębiorstw.

Po czwarte, turystyka nie była wspierana bezpośrednio, ale pośrednio poprzez realizację projektów finansowanych z własnych środków. Niezbędna i kluczowa jest promocja regionu, miejsca i zasobów na obszarze LGD. Należy budować markę ponieważ jest to w turystyce niezbędne. Pomimo, że zauważono wpływ LSR na budowanie lokalnego potencjału turystycznego, a także w zakresie dziedzictwa kulturowego należy jeszcze mocniej wspierać te procesy w ramach nowej LSR.

Po piąte, uczestnicy badań ewaluacyjnych uznali, że realizacja LSR pozytywnie wpływała na rozwój kapitału społecznego, w tym na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne

pomimo, że odnotowano zbyt małą liczbę projektów skierowanych na rozwój lokalnych społeczności. W przyszłości należy wspierać rozwój kapitału społecznego poprzez zapewnienie środków na działania i realizację odpowiednich projektów, wspierających aktywność społeczną mieszkańców i organizacji pozarządowych. Należy kontynuować to co jest dobrze odbierane, a także rozbudować systemu wsparcia poprzez spójną realizację działań.

Po szóste, bardzo wysoko oceniona została praca biura LGD. Ocena ta dotyczyła działań animacyjnych, informacyjnych i doradczych. Odnotowano wysoką sprawność biura LGD w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników i bieżącego ich przygotowania do wypełniania zadań niezbędnych dla utrzymania wysokiej jakości procesu zarządzania strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Natomiast warto rozważyć możliwość wzmocnienia działań promocyjnych oraz poszukiwania nowych, bardziej skutecznych sposobów dotarcia z informacjami do mieszkańców obszaru. Pewnym utrudnieniem w tym zakresie są zbyt skomplikowane procedury realizacji LSR wynikające z przepisów i wytycznych, które nie pozwalają pracownikom biura na większe włączenie się w działania promocyjne i animacyjne.

Po siódme, procedury – zdaniem uczestników badań ewaluacyjnych – są zrozumiałe oraz wystarczająco przejrzyste, choć nie łatwe, ale pozwalają na wybór najlepszych projektów. Kryteria były jednoznaczne, zrozumiałe dla wszystkich uczestników procesu i obiektywne, nie wymagają poprawy, nie mniej należy dbać o to by były dostępne w wielu miejscach, a także, że należy dalej pracować nad tym by kryteria były przejrzyste tak jak do tej pory.

Po ósme, biorąc pod uwagę opinie uczestników badań ewaluacyjnych, którzy przywiązują wagę do kwestii innowacyjności oraz uważają, że projekty miękkie, a także inwestycyjne oraz te związane z ochroną środowiska mają charakter innowacyjny, należy rozważyć włączenie w proces informacyjno-szkoleniowy wnioskodawców zagadnienia związane z innowacyjnością i aspektami środowiskowymi, a także ekologią, aby podnieść kompetencje wnioskodawców w tych zakresach.

Po dziewiąte, LGD Gościnną Wielkopolska skutecznie podejmowało działania wspierając osoby z grup defaworyzowanych zarówno w obszarze aktywizacji, jak i działań w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i wsparcia zakładania nowych działalności. Należy rozważyć kontynuowanie takiego podejścia oraz zatroszczyć się o zapewnienie wsparcia dla osób będących w niekorzystnej sytuacji, aby lepiej dostosować pomoc dla nich, zgodnie z ich potrzebami.

Po dziesiąte, analizując realizację planu komunikacyjnego, należy stwierdzić, że wszystkie z zaplanowanych wskaźników zostały do 2022 roku osiągnięte, a nawet przekroczone. Świadczy to o dobrym planowaniu i sprawnej realizacji planu. Warto rozważyć kontynuację podejścia w zakresie komunikacji obejmującej informowanie, szkolenia, promocję, a także doradztwo w nowym okresie programowania.

Po jedenaste, uczestnicy badań ewaluacyjnych uznali, że działalność LGD pozytywnie wpływa na poprawę komunikacji pomiędzy różnymi aktorami obszaru, budowanie powiązań między nimi i sieciowanie, a także uznali, że tworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał

rozwojowy jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany. Należy powyższe opinie uwzględnić w procesie budowania nowej LSR.

Po dwunaste, należy podejmować działania aktywizujące członków Stowarzyszenia przez włącznie ich w procesy animacji i aktywizacji lokalnych społeczności, a także do działań komunikacyjnych, zwłaszcza promujących markę Stowarzyszenia i podnoszenia poziomu znajomości LSR.

Po trzynaste, uczestnicy badań ewaluacyjnych zgłosili różne pomysły na temat tego, co powinno być wspierane w następnych edycjach LSR. Zwrócili uwagę na potrzebę większego zaangażowania mieszkańców w sprawy ekologii ochrony gruntów i gospodarki wodą, podkreślili konieczność kontynuacji działań w zakresie rozwoju OZE oraz pielęgnowanie tradycji i kultury, a także kontynuacji działań edukacyjnych związanych z klimatem, wodą, bioróżnorodnością oraz rolnictwem regeneracyjnym.

Po czternaste, należy rozważyć szersze niż do tej pory włączanie jednostek samorządu terytorialnego do działań podejmowanych przez Stowarzyszenie poprzez m.in. angażowanie ich przedstawicieli do działań informacyjno-promocyjnych, a także korzystanie z ich potencjału ludzkiego, doświadczenia w stosowaniu procedur i zasobów infrastruktury informacyjnej oraz technicznej.

Po piętnaste, obszar działania LGD jest zagrożony niedoborem wód gruntowych i w kontekście zmian klimatycznych, ochrona przed powodzią, suszą i nadmiernym obniżaniem się poziomu wód gruntowych, jest wielkim wyzwaniem, a realizacja projektów w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i krajobrazu wiejskiego jest niezwykle cenna i warta kontynuowania i rozwijania. Należy rozważyć poszerzenie i rozwijanie tej działalności.

10. Literatura

1. Podręcznik Monitoringu i Ewaluacji Lokalnych Strategii Rozwoju, który dostępny jest na stronie Internetowej <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa/Program-Rozwoju-Obszarow-Wiejskich-2014-2020/Rozwoj-Lokalny-Kierowany-przez-Spolecznosc-RLKS>
2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020).
3. Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) na lata 2016-2024. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska w Pępowie.
4. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, które dostępne są na stronie Internetowej <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa/Program-Rozwoju-Obszarow-Wiejskich-2014-2020/Rozwoj-Lokalny-Kierowany-przez-Spolecznosc-RLKS>,
5. Teoria i praktyka ewaluacji interwencji publicznych. Podręcznik akademicki, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Akademia im. Koźmińskiego, Warszawa 2008.
6. Kawalec P. Ewaluacja – teoria i metodologia, w Ewaluacja w procesie tworzenia polityki naukowej i innowacyjnej. wyd. PAN Warszawa 2017.
7. Szatur-Jaworska B. (red.) Ewaluacja w służbach społecznych, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, Warszawa 2010.
8. <https://www.polskawliczbach.pl/>
9. <https://www.surveio.com/p/>
10. Teoria ewaluacji społecznej (uw.edu.pl)

10. Spis wykresów

Wykres nr 1. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – ogółem	20
Wykres nr 2. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i wdrażanie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu	21
Wykres nr 3. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych narzędzi promowania walorów rekreacyjnych i turystycznych wykorzystujących lokalne dziedzictwo przyrodnicze	22
Wykres nr 4. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Realizacja szkoleń w zakresie produkcji i/lub przetwarzania lokalnych produktów żywnościowych z wykorzystaniem innowacyjnych metod, technik lub narzędzi.....	23
Wykres nr 5. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Uruchamianie działalności związanej z produkcją i/ lub przetwarzaniem i/ lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych	24
Wykres nr 6. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Odtworzenie, odnowa i/ lub zagospodarowanie stawów, oczek wodnych i rowów melioracyjnych oraz wykonanie nasadzeń śródpolnych i/lub przydrożnych	25
Wykres nr 7. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z działalnością gospodarczą w zakresie rekreacji, turystyki lub sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych	26
Wykres nr 8. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Tworzenie i upowszechnianie innowacyjnych społecznych programów edukacyjnych dotyczących lokalnych produktów żywnościowych, tradycyjnych potraw i zdrowego żywienia	27
Wykres nr 9. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Zakładanie działalności gospodarczej związanej z produkcją i/lub przetwarzaniem i/lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych	28
Wykres nr 10. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Rozwijanie działalności związanej z produkcją i/ lub przetwarzaniem i/ lub sprzedażą lokalnych produktów żywnościowych .	29
Wykres nr 11. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Rozwijanie działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem lokalnych produktów żywnościowych	30
Wykres nr 12. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie	

odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego	31
Wykres nr 13. Wyniki naborów, oceny wniosków, podpisanych umów, z uwzględnieniem złożonych protestów – w ramach przedsięwzięcia: Instalowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach związanych z prowadzeniem działalności w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego lub w obiektach związanych z aktywnością społeczną mieszkańców	32
Wykres nr 14. Stan realizacji budżetu strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, wyrażony w kwotach EUR	35
Wykres nr 15. Relacje wysokości przyznanej pomocy do wysokości budżetu oraz wysokości wypłaconej pomocy do wysokości pomocy przyznanej	35
Wykres nr 16. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym cykl spotkań na temat zasad oceniania i wyboru operacji w ramach LSR LGD Gościnnia Wielkopolska	41
Wykres nr 17. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym: cykl szkoleń na temat przygotowania wniosku o przyznanie pomocy	42
Wykres nr 18. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym cykl szkoleń na temat przygotowania wniosku o przyznanie pomocy (grupy defaworyzowane)	42
Wykres nr 19. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym badanie satysfakcji wnioskodawców LGD dotyczące jakości doradztwa świadczonego przez pracowników LGD w zakresie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy	43
Wykres nr 20. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym szkolenia na temat przygotowania wniosku o płatność	44
Wykres nr 21. Planowane i zrealizowane wskaźniki, narastająco w kolejnych latach, w działaniu komunikacyjnym szkolenia na temat przygotowania wniosku o płatność (grupy defaworyzowane)	44
Wykres nr 22. Liczba podmiotów, którym udzielono porad – narastająco	45
Wykres nr 23. Płeć respondentów w badaniu techniką ankieta internetowa wśród mieszkańców obszaru LGD Gościnnia Wielkopolska	70
Wykres nr 24. Wiek respondentów w badaniu techniką ankieta internetowa wśród mieszkańców obszaru LGD Gościnnia Wielkopolska	71
Wykres nr 25. Ocena zmian zachodzących w przeciągu ostatnich 5. lat na terenie gmin, które zamieszkują respondenci	72
Wykres nr 26. Preferowane obszary do wsparcia finansowego, wskazane przez respondentów73
Wykres nr 27. Rozpoznawalność LGD Gościnnia Wielkopolska wśród respondentów	74

Wykres nr 28. Źródła wiedzy o LGD Gościnną Wielkopolska	75
Wykres nr 29. Korzystanie przez respondentów z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD	76
Wykres nr 30. Respondenci według sektorów	77
Wykres nr 31. Ocena gminy jako miejsca do życia i realizacji wszystkich swoich podstawowych potrzeb	78
Wykres nr 32. Źródła informacji o naborach wniosków o przyznanie pomocy w LGD Gościnną Wielkopolska	79
Wykres nr. 33. Powody podjęcia decyzji o złożeniu wniosku o przyznanie pomocy	80
Wykres nr 34. Ocena wsparcia udzielanego przez LGD na etapie składania wniosku, w pięciopunktowej skali opisanej w pytaniu	80
Wykres nr 35. Zakres wsparcia z jakiego skorzystali respondenci	81
Wykres nr 36. Ocena respondentów wsparcia udzielanego przez LGD na etapie realizacji projektu	82
Wykres nr 37. Ocena respondentów wsparcia udzielanego przez LGD na etapie rozliczania projektu	82
Wykres nr 38. Utrzymywanie przez beneficjentów kontaktu z LGD	83
Wykres nr 39. Udział respondentów w tworzeniu LSR	83
Wykres nr 40. Główni odbiorcy efektów projektów realizowanych przez respondentów .	84
Wykres nr 41. Ocena działań dotyczących składania wniosków i realizacji projektów przy wsparciu LGD	85
Wykres nr 42. Identyfikacja problemów, które mogłyby wpłynąć negatywnie na przebieg przygotowania, realizacji lub rozliczenia projektu	86
Wykres nr 43. Zdefiniowanie problemów	86

13. Aneksy tworzone w toku realizacji badania

Aneks nr 1.

 <p>Nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska</p> <p>Kontakt do osoby wypełniającej formularz (e-mail lub nr telefonu):</p> <p>.....</p>	<p>W przypadku problemów z wypełnieniem formularza skontaktuj się z przedstawicielem Wykonawcy ewaluacji: Leszek Leśniak leszek.lesniak@icloud.com</p>
--	--

Dane dotyczące historii dokonywanych zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju, kryteriach, procedurach.

(Uwaga, należy również uwzględnić dodatkowe środki, które LGD otrzymał/pozyskał na wdrażanie LSR)

Informacje można pozyskać z wniosków składanych do UM i/lub ogłoszeń o zmianach publikowanych przez LGD

I.p.	Data wprowadzenia zmiany (dotyczy daty podjęcia uchwały Walnego Zebrania Członków lub Zarządu ws. aktualizacji/zmian)	Zakres zmian

 <p>Nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska</p> <p>Kontakt do osoby wypełniającej formularz (e-mail lub nr telefonu):</p> <p>.....</p>				<p>W przypadku problemów z wypełnieniem formularza skontaktuj się z przedstawicielem Wykonawcy ewaluacji: Leszek Leśniak leszek.lesniak@icloud.com</p>		
Data naboru od... do...	Przedsięwzięcie (w nawiasie wpisać K – konkurs, O – operacja własna, G – projekt grantowy)	Liczba złożonych wniosków	Liczba wybranych wniosków	Liczba podpisanych umów	Protesty złożone (w przypadku grantów – odwołania)	Protesty / odwołania uwzględnione
<p>Instrukcja: proszę wpisywać kolejne terminy zrealizowanych naborów. Jeśli w danym terminie prowadzone są nabor na operacje w ramach kilku przedsięwzięć, to każde przedsięwzięcie proszę wpisać do osobnego wiersza. W tabeli jest podany przykład, proszę się na nim wzorować. Przed wpisaniem własnych danych proszę usunąć przykładowe wpisy.</p>						
....						

 <p>Nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnnia Wielkopolska</p> <p>Kontakt do osoby wypełniającej formularz (e-mail lub nr telefonu):</p>	<p>W przypadku problemów z wypełnieniem formularza skontaktuj się z przedstawicielem Wykonawcy ewaluacji: Leszek Leśniak leszek.lesniak@icloud.com</p>
--	---

Finansowa realizacja celów oraz przedsięwzięć w LSR (stan na)

UWAGA: należy wypełnić w oparciu o sprawozdanie z realizacji LSR, uzupełnione o dane aktualne na dzień

Instrukcja:

Proszę oprócz wypełnienia poniższej tabeli uzupełnić w opisie powyżej datę, na jaki dzień Państwo wpisujecie dane.

UWAGA: jeśli zdecydujecie, że dane, które zamierzacie wpisać w tabeli poniżej będą aktualne na dzień składania sprawozdania z realizacji LSR za 2021 rok, wówczas wpiszeć datę 31.12.2021. Takie rozwiązanie w zasadzie oznacza, że nie ma konieczności wypełniania tej tabeli, wystarczy przesyłać sprawozdanie. Natomiast, jeśli ma to uzasadnienie merytoryczne (tj. w tym roku zaszły jakieś zmiany w postępie) i uda się Państwu pozyskać dane bardziej aktualne, np. z marca, wówczas należy zaktualizować dane i wpisać je do naszej tabeli, zaznaczając, datę powyżej.

Cele ogólne				Cele szczegółowe				Przedsięwzięcia							
Nazwa	Budżet w LSR (PLN)	Realizacja budżetu (PLN)	Realizacja budżetu (%)	Nazwa	Budżet w LSR (PLN)	Realizacja budżetu (PLN)	Realizacja budżetu (%)	Nazwa	Program/fundusz	Budżet w LSR [PLN]	Pomoc przyznana		Pomoc wypłacona		
											Realizacja budżetu [PLN]	Realizacja budżetu [%]	Realizacja budżetu [PLN]	Realizacja budżetu [%]	

 <p>Nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska</p> <p>Kontakt do osoby wypełniającej formularz (e-mail lub nr telefonu):</p>	<p>W przypadku problemów z wypełnieniem formularza skontaktuj się z przedstawicielem Wykonawcy ewaluacji: Leszek Leśniak leszek.lesniak@icloud.com</p>
---	---

Rzeczowa realizacja celów oraz przedsięwzięć w LSR (stan na).

UWAGA: należy wypełnić w oparciu o sprawozdanie z realizacji LSR, uzupełnione o dane aktualne na dzień

Instrukcja:

Proszę oprócz wypełnienia poniższej tabeli uzupełnić w opisie powyżej datę, na jaki dzień Państwo wpisujecie dane.

UWAGA: jeśli zdecydujecie, że dane, które zamierzacie wpisać w tabeli poniżej będą aktualne na dzień składania sprawozdania z realizacji LSR za 2021 rok, wówczas wpiszeście datę 31.12.2021. Takie rozwiązanie w zasadzie oznacza, że nie ma konieczności wypełniania tej tabeli, wystarczy przesyłać sprawozdanie. Natomiast, jeśli ma to uzasadnienie merytoryczne (tj. w tym roku zaszły jakieś zmiany w postępie) i uda się Państwu pozyskać dane bardziej aktualne, np. z marca, wówczas należy zaktualizować dane i wpisać je do naszej tabeli, zaznaczając, datę powyżej.

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Wskaźnik rezultatu	Kod wskaźnika (dotyczy EFRROW)	Jednostka miary	Stan początkowy	Stan docelowy	Realizacja (%)	Przedsięwzięcie	Wskaźnik produktu	Kod wskaźnika (dotyczy EFRROW)	Jednostka miary	Stan docelowy	Realizacja (%)	
													U	P

 <p>Nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska</p> <p>Kontakt do osoby wypełniającej formularz (e-mail lub nr telefonu):</p> <p>.....</p>	<p>W przypadku problemów z wypełnieniem formularza skontaktuj się z przedstawicielem Wykonawcy ewaluacji: Leszek Leśniak leszek.lesniak@icloud.com</p>
---	--

Wykaz innych projektów i działań (realizowanych poza programem LEADER) realizowanych przez LGD w trakcie wdrażania perspektywy finansowej 2014-20 roku.

I.p.	Program/fundus z	Data realizacji działania (rozpoczęcia i zakończenia jeśli dotyczy)	Opis działań	Osiągnięte wskaźniki	Czy działania są kontynuowane po zakończeniu realizacji projektu/działania? W jaki sposób?	Budżet całego projektu/działania

 <p>Nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnnia Wielkopolska</p> <p>Kontakt do osoby wypełniającej formularz (e-mail lub nr telefonu):</p> <p>.....</p>	<p>W przypadku problemów z wypełnieniem formularza skontaktuj się z przedstawicielem Wykonawcy ewaluacji: Leszek Leśniak leszek.lesniak@icloud.com</p>
--	--

Instrukcja:

Oprócz wypełnienia poniższej tabeli danymi na temat doradztwa, proszę uzupełnić w opisie kolumny „2022” datę, na jaki dzień Państwo wpisujecie dane.

Działanie komunikacyjne	Nazwa wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika osiągnięta na dzień:						
			31.12. 2016	31.12. 2017	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021 2022

Nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania
Gościnną Wielkopolska

Kontakt do osoby wypełniającej formularz (e-mail lub nr telefonu):
.....

W przypadku problemów z wypełnieniem formularza skontaktuj się z przedstawicielem Wykonawcy ewaluacji:
Leszek Leśniak leszek.lesniak@icloud.com

Dane dotyczące doradztwa świadczonego przez Biuro LGD – liczba podmiotów, które skorzystały z doradztwa

Instrukcja:

Oprócz wypełnienia poniższej tabeli danymi na temat doradztwa, proszę uzupełnić w opisie kolumny „2022” datę, na jaki dzień Państwo wpisujecie dane.

	Dane na dzień						
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021 2022
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa w biurze							
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa udzielonych telefonicznie							
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa mailowo/ przez Internet							
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa (suma wierszy powyżej)							

Aneks nr 8.

Nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania
Gościnną Wielkopolska

Kontakt do osoby wypełniającej formularz (e-mail lub nr telefonu):

.....

W przypadku problemów z wypełnieniem formularza skontaktuj się z przedstawicielem Wykonawcy ewaluacji:
Leszek Leśniak leszek.lesniak@icloud.com

Szkolenia pracowników LGD w okresie od 1.01.2016 do (proszę wpisać datę aktualizacji danych)

Data szkolenia	Temat szkolenia	Wykonawca szkolenia	Liczba przeszkolonych pracowników LGD

Szkolenia członków organów LGD w okresie od 1.01.2016 do (proszę wpisać datę aktualizacji danych)

Data szkolenia	Temat szkolenia	Wykonawca szkolenia	Liczba przeszkolonych członków zarządu	Liczba przeszkolonych członków rady

Aneks nr 9.

Nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania
Gościnną Wielkopolska

Kontakt do osoby wypełniającej formularz (e-mail lub nr telefonu):
.....

W przypadku problemów z wypełnieniem formularza skontaktuj się z przedstawicielem Wykonawcy ewaluacji:
Leszek Leśniak leszek.lesniak@icloud.com

Projekty współpracy realizowane w LGD w ramach wdrażania LSR (należy wypełnić dla każdego realizowanego w LGD projektu współpracy osobną tabelę).

Tytuł projektu (akronim projektu współpracy)				
Informacje o projekcie				
Data rozpoczęcia:		Data zakończenia, jeśli została zakończona, lub aktualny etap:		
Charakter projektu:	☐ krajowy	☐ międzynarodowy		
Czas trwania (planowanych) działań w miesiącach:		Całkowity budżet projektu (w zł):		
		Udział finansowy LGD w którym prowadzona jest ewaluacja (w zł):		
Kraje zaangażowane (dotyczy współpracy międzynarodowej)		Liczba partnerów (w podziale na krajowych i zagranicznych)	Krajowych:	
			Zagranicznych :	

Czy LGD, w którym prowadzona jest ewaluacja był partnerem wiodącym w tym projekcie współpracy?		☐ tak	☐ nie
Opis projektu			
Proszę opisać korzyści dla: wzmocnienia kapitału społecznego, zachowania dziedzictwa lokalnego / rozwoju lokalnego / turystyki	Dla uczestników projektu		
	Dla osób poza projektem		
Proszę opisać, jakie projekt wykorzystuje zasoby przyrodnicze, historyczne, produktów lokalnych, kulturowych, turystycznych, inne	Przyrodnicze		
	Historyczne		
	Produkty lokalne		
	Kulturowe		
	Turystyczne		
	Inne, jakie?		
Czy projekt dotyczył (angażował) grup/y defaworyzowanych/ej (wymienić jakie)	1. ...		
	2. ...		
	3. ...		

Proszę opisać innowacyjność projektu (jeśli dotyczy)		
Proszę opisać trwałość efektów projekt		
Osiągnięte wskaźniki	Nazwa wskaźnika	Liczba
Inne uwagi dotyczące projektu		

<p>Nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościńska Wielkopolska</p> <p>Kontakt do osoby wypełniającej formularz (e-mail lub nr telefonu):</p>	<p>W przypadku problemów z wypełnieniem formularza skontaktuj się z przedstawicielem Wykonawcy ewaluacji: Leszek Leśniak leszek.lesniak@icloud.com</p>
---	---

Projekty przyrodnicze realizowane przez gminy w ramach celu LSR „Ochrona zasobów i kształtowanie krajobrazu wiejskiego” (należy wypełnić dla każdego realizowanego w LGD projektu przyrodniczego osobną tabelę. Można dołączyć zdjęcia ilustrujące projekt).

Tytuł projektu:	
Podmiot realizujący projekt:	
Lokalizacja:	
Informacje o projekcie:	
Opis realizacji projektu:	
Opis korzyści dla środowiska:	

Efekty przyrodnicze i krajobrazowe projektu	
Zmiany jakie wprowadzi realizacja projektu w środowisku:	
Pozytywne przyrodniczo efekty projektu to:	
Negatywne przyrodniczo efekty projektu to:	
Inne uwagi dotyczące projektu:	

Pytania do zarządu

Pytania	Odpowiedzi
<p>Ocena wpływu na główny cel LSR</p> <ul style="list-style-type: none"> W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD? <u>(tutaj jest ważne, żeby skupić się na celu głównym, a nie na wskaźnikach produktu – wtedy nie będzie to się dublować z oceną procesu wdrażania).</u> Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR? Czy widać zróżnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jakie i jak można na nie zareagować? 	
<p>Przedsiębiorczość</p> <ul style="list-style-type: none"> W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości? (warto uzupełnić o wątek ciekawych projektów z zakresu przedsiębiorczości) Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane? 	
<p>Turystyka i dziedzictwo kulturowe</p> <ul style="list-style-type: none"> W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego? (warto uzupełnić o wątek ciekawych projektów z zakresu turystyki) W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego? 	
<p>Ocena wpływu na kapitał społeczny</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne? W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości? 	
<p>Ocena procesu wdrażania</p> <ul style="list-style-type: none"> Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą? Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR? Jakie można wskazać przyczyny odstępstw od planu Jakie działania można podjąć, by uniknąć ich w kolejnym roku? Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach? Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne? Jeśli nie to jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie? 	

<p>Ocena funkcjonowania LGD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwalał na efektywną i skuteczną realizację LSR? • <i>Jaka jest skuteczność działania biura LGD? (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?</i> 	
<p>Projekty współpracy (<u>jak nie będzie czasu, to odpuścić i zostawić dla biura</u>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaka była skuteczność i efekty wdrażania projektów współpracy? • Jaką formę i zakres powinny przyjmować projekty współpracy w przyszłości? 	
<p>Wartość dodana podejścia LEADER (<u>jak nie będzie czasu, to odpuścić i zostawić dla biura</u>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy działalność LGD wpływa na poprawę komunikacji pomiędzy różnymi aktorami, budowanie powiązań między nimi i sieciowanie? • Czy stworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał rozwojowy jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany? • Czy projekty realizowane w ramach LSR są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru objętego LSR i czy te projektu przyczyniają się do jego wzmocnienia? • Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie lub względem wiodącego projektu/tematu określonego w LSR? 	
<p>Rekomendacje Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała cele LSR?</p>	

Pytania do rady

Pytania	Odpowiedzi
<ul style="list-style-type: none"> • <i>W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?</i> • <i>W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?</i> • <i>Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów LSR?</i> • <i>Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?</i> • <i>Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?</i> • <i>Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?</i> • <i>Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?</i> • <i>Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?</i> 	

<p>Grupy defaworyzowane</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup? • Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego? • Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego? 	
<p>Innowacyjność W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne? Jakie można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?</p>	
<p>Wartość dodana podejścia LEADER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy działalność LGD wpływa na poprawę komunikacji pomiędzy różnymi aktorami, budowanie powiązań między nimi i sieciowanie? • Czy stworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał rozwojowy jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany? • Czy projekty realizowane w ramach LSR są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru objętego LSR i czy te projektu przyczyniają się do jego wzmocnienia? • Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie lub względem wiodącego projektu/tematu określonego w LSR? 	
<p>Rekomendacje Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała cele LSR?</p>	

Pracownicy

Zmiany w LSR

- Jakie zmiany wprowadzono w LSR? Z czego wynikała ich potrzeba?
- Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach?

Nabory

- Jak zorganizowane były nabory? Jakimi naborami było największe/ najmniejsze zainteresowanie?
- Jakie problemy pojawiały się w czasie naborów?

Realizacja rzeczowa i finansowa

- Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?
- Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?
- Jakich można wskazać przyczyn odstępstw od planu.
- W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju (warto uzupełnić o wątek ciekawych projektów)
 - Przedsiębiorczości
 - turystyki kultury
 - kapitału społecznego
- Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów?

Projekty poza LEADER

- Skąd pomysły?
- Dlaczego takie?
- Będą kontynuować w przyszłości?

Projekty współpracy

- Jaka była skuteczność i efekty wdrażania projektów współpracy?
- Jaką formę i zakres powinny przyjmować projekty współpracy w przyszłości?

Doradztwo

- Jak było zorganizowane?
- Jakie formy się najlepiej sprawdzały?
- Czy wnioskodawcy chętnie korzystali?
- Czy była różnica w jakości wniosków, których autorzy korzystali z doradztwa?

Szkolenia

- ocena szkoleń, które były najbardziej przydatne?
- jakich szkoleń brakowało?
- jakie szkolenia przydałyby się w kontekście przyszłej perspektywy finansowej?

Plan komunikacji

- Jak szło z osiągnięciem wskaźników? Były jakieś problemy?
- Które działania się najlepiej sprawdzały?
- Które działania warto kontynuować w przyszłości?

Ankieta internetowa dla mieszkańców obszaru LGD Gościnną Wielkopolska

Prosimy o wypełnienie krótkiej ankiety dotyczącej efektów funkcjonowania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska. Ankieta jest anonimowa, co znaczy, że nie gromadzimy żadnych danych, które mogą pozwolić na identyfikację osób ją wypełniających. Wypełnienie ankiety trwa 10 minut.

Z góry dziękujemy za pomoc!

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska

1. Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Mieszkańcy mieli większy wpływ na to, co dzieje się w gminie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawiła się sytuacja na rynku pracy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Powstały nowe firmy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Pojawiły się nowe formy wsparcia dla ludzi młodych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Podejmowano inicjatywy, których celem było wsparcie osób starszych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zwiększyła się liczba inicjatyw służących kultywowaniu lokalnej tradycji	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawiły się relacje pomiędzy mieszkańcami	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawiło się zachowanie dziedzictwa przyrodniczego	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zwiększyła się dostępność nowych lokalnych produktów żywnościowych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zwiększył się ruch turystyczny	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawił się stan zabytków	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Pojawiły się nowe formy spędzania wolnego czasu	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawił się stan infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zwiększyła się liczba wydarzeń kulturalnych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Przestrzeń publiczna stała się bardziej estetyczna	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie

2. Proszę wyobrazić sobie, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale środków finansowych w gminie, w której Pan/i mieszka. Które z wymienionych obszarów wymagają dofinansowania? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Promocja obszaru	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Oferta kulturalna	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Infrastruktura sportowa	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Drogi	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Infrastruktura społeczna (świetlice, miejsca spotkań)	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Szkolenia i warsztaty dla mieszkańców	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Działalność organizacji pozarządowych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Tworzenie nowych miejsc pracy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Opieka nad osobami starszymi	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Wsparcie dla istniejących firm	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Dofinansowanie dla osób planujących założyć firmy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie

3. Czy słyszał Pan/i o Lokalnej Grupie Działania Gościnną Wielkopolska? Proszę wybrać 1 odpowiedź.

- a) Tak → Proszę przejść do pytania nr 4.
- b) Nie → Proszę przejść do pytania nr 5.

4. W jaki sposób docierały do Pana/i informacje dotyczące Lokalnej Grupy Działania Gościnną Wielkopolska? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Czytałem/am publikacje w prasie na temat działalności LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stronę internetową LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytałem/am informacje o LGD na stronie gminy	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stoiska LGD podczas imprez lokalnych lub festynów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się o działalności LGD od znajomych i/lub rodziny	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z wydawanych przez LGD publikacji i/lub materiałów promocyjnych	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Uczestniczyłem w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem profil LGD na Facebooku	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

5. Czy korzystał/a Pan/i z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD działające na terenie gminy, w której Pan/i mieszka? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Czy korzystał/a Pan/i z infrastruktury, której powstanie bądź modernizacja były dofinansowane ze środków LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniach organizowanych w ramach projektów dofinansowanych przez LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy brał/a Pan/i udział w spotkaniach organizowanych przez LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy uczestniczył/a Pan/i w imprezach lokalnych dofinansowanych ze środków LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

6. Proszę wskazać, w którym przedziale wiekowym się Pan/i mieści. Proszę wybrać 1 odpowiedź.

- a) 18-25 lat
- b) 26-35 lat
- c) 36-45 lat
- d) 46-55 lat
- e) 56-65 lat
- f) 66 lat lub więcej

7. Proszę podać swoją płeć. Proszę wybrać 1 odpowiedź.

- a) Kobieta
- b) Mężczyzna
- c) Wolę nie podawać.

Dziękujemy za wypełnienie ankiety!

**KWESTIONARIUSZ WYWIADU TELEFONICZNEGO
z beneficjentami STOWARZYSZENIA LGD GOŚCINNA WIELKOPOLSKA**

Dzień dobry! Nazywam się jestem ankierem „RURBAN Wieś-Miasto-Region Andrzej Hałasiewicz” obecnie realizujemy badanie dla Stowarzyszenia LGD Gościnną Wielkopolska. Chcę rozmawiać z Panem(ią) (lub z przedstawicielem Waszej organizacji, firmy, urzędu).

Badanie dotyczy oceny wsparcia ze strony LGD w przygotowaniu wniosku o przyznanie pomocy oraz realizacji operacji i jej rozliczenia.

Czy zgodzi się Pan(i) na udział w tym badaniu?

1. Tak

2. Nie – **zakończ**

Odpowiedzi których Pan(i) udzieli będą opracowane na poziomie obszaru LGD, zatem gwarantujemy poufność wyników. LGD otrzyma zestawienie zbiorcze bez możliwości identyfikacji osób, które uczestniczyły w badaniu.

Prosimy o szczerze i konkretne odpowiedzi.

W jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”? (proszę wskazać 1 odpowiedź)

- a) Zdecydowanie zgadzam się
- b) Raczej zgadzam się
- c) Trudno powiedzieć
- d) Raczej nie zgadzam się
- e) Zdecydowanie nie zgadzam się

W jaki sposób docierały do Pana/i informacje o naborze wniosków w Lokalnej Grupie Działania?

Proszę wskazać 1 odpowiedź w każdym pytaniu, które przeczytam.

Czytałem/am publikacje w prasie na temat działalności LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stronę internetową LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytałem/am informacje o LGD na stronie gminy	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stoiska LGD podczas imprez lokalnych lub festynów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się o działalności LGD od znajomych i/lub rodziny	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z wydawanych przez LGD publikacji i/lub materiałów promocyjnych	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Uczestniczyłem/am w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am profil LGD na Facebooku	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Dlaczego zdecydował/a się Pan/i (lub podmiot reprezentowany przez Pana/ią) na złożenie wniosku o przyznanie pomocy finansowej do LGD? Proszę wskazać jedną odpowiedź, która najlepiej opisuje główny powód złożenia wniosku do LGD.

- a) Było to jedyne dostępne źródło finansowania mojego projektu
- b) Nie otrzymałem/am dofinansowania z innych środków/innego programu
- c) Chciałem/am skorzystać z nadarzającej się okazji otrzymania środków
- d) Zostałem/am zachęcony/a do złożenia wniosku przez LGD
- e) Na moją decyzję wpłynęła możliwość skorzystania z doradztwa w biurze LGD

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie składania wniosku? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. Proszę wskazać 1 odpowiedź w każdym pytaniu, które przeczytam.

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcyców z LGD było odpowiednie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Proszę wskazać, w jakim zakresie korzystał/a Pan/i ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku? Proszę wskazać 1 odpowiedź w każdym pytaniu, które przeczytam.

Wsparcie polegające na udzieleniu informacji o możliwości uzyskania dofinansowania dla mojego projektu	Tak	Nie
Wsparcie w zapoznaniu się z zasadami uzyskania dofinansowania	Tak	Nie
Wsparcie polegające na wskazaniu prawidłowych wzorów wniosków i instrukcji do nich	Tak	Nie
Wsparcie w zakresie ustalenia koncepcji projektu aby spełniał kryteria wynikające z LSR	Tak	Nie
Porady w zakresie wypełniania dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku	Tak	Nie
Wyjaśnienie szczegółowych zasad oceny wniosków	Tak	Nie

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie realizacji projektu? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. Proszę wskazać 1 odpowiedź w każdym pytaniu, które przeczytam.

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
---	--------------------------	--------------------	-------------------	------------------------	------------------------------	--

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie rozliczenia projektu? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. Proszę wskazać 1 odpowiedź w każdym pytaniu, które przeczytam.

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Czy obecnie pozostaje Pan/i w kontakcie z LGD? Proszę wskazać 1 odpowiedź w każdym pytaniu, które przeczytam.

Uczestniczę w spotkaniach organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Kontaktuję się telefonicznie z przedstawicielami LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytam komunikaty na stronie internetowej LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Mam osobisty kontakt z przedstawicielami LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Kontaktuję się w inny sposób	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Nie mam z LGD żadnego kontaktu	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Czy brał/a Pan/i lub organizacja którą Pan/i reprezentuje udział w tworzeniu LSR? Proszę wskazać 1 odpowiedź.

- a) Tak
- b) Trudno powiedzieć
- c) Nie

Kto był głównym odbiorcą efektów Pani/a projektu/ projektów? Proszę wskazać jedną odpowiedź, która najlepiej opisuje Pana/i projekt.

- a) Ja i moja rodzina
- b) Moja organizacja
- c) Ogół mieszkańców gminy/ obszaru LGD
- d) Turyści
- e) Przedsiębiorstwa
- f) Inne

Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD. Proszę wskazać 1 odpowiedź w każdym pytaniu, które przeczytam.

Procedury wyboru wniosków o dofinansowanie w LGD były dla mnie czytelne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Kryteria wyboru wniosków były dla mnie jednoznaczne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Kryteria wyboru wniosków pozwalały na wybór najlepszych projektów	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Jeśli będzie to możliwe, w przyszłości chciałbym/łabym ponownie skorzystać ze wsparcia LGD	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Czy na etapie przygotowania, realizacji lub rozliczania projektu pojawiły się jakieś problemy wpływające negatywnie na jego przebieg bądź rezultaty?

- a) Tak Proszę odpowiedzieć na następane pytanie.
- b) Nie **Dziękujemy za wypełnienie ankiety!**

Jakie to były problemy? Na pytanie odpowiadają tylko osoby, które w poprzednim pytaniu wybrały odpowiedź „Tak”. Proszę wskazać 1 odpowiedź w każdym pytaniu, które przeczytam

Problemy bezpośrednio związane z przedmiotem projektu (np. problemy wynikające z branży w której działa przedsiębiorca, odbiorcami działań NGO lub uzgodnieniami dotyczącymi przebiegu tras rowerowych w projekcie gminnym)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
---	-----	-------------------	-----

Problemy finansowe (np. z wypłatą dofinansowania, kredytem na realizację zadania, zmiennością cen w czasie realizacji zadania względem wpisanych we wniosku)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy formalno-prawne	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy personalne (np. z pracownikami, członkami/ partnerami itp.)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy z terminową realizacją harmonogramu (opóźnienia itp.)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Trudność w dostępie do informacji na temat składania, realizacji lub rozliczenia projektu	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy wynikające z wprowadzenia w Polsce stanu pandemii	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Dziękujemy za poświęcony czas!

Scenariusz zogniskowanego wywiadu grupowego (FGI)
w ramach badania ewaluacyjnego Stowarzyszenia LGD Gościnną Wielkopolska

Liczba uczestników badania fokusowego: 5-8 osób (może być więcej ale nie przekraczamy liczby 12 osób – to beneficjenci i członkowie władz LGD.

Czas trwania: 90-120 min.

Wprowadzenie:

Przedstawienie się moderatora, ustalenie, że zwracamy się do siebie „po imieniu”, przedstawienie się każdego uczestnika: imię nazwisko, funkcja w LGD, reprezentowany sektor, wypisanie imienia na kartce i ustawienie przed sobą.

Uzyskanie zgody na nagrywanie dyskusji.

Pytania:

A. Wprowadzające:

1. Jakie efekty realizowanej LSR są widoczne w waszych środowiskach na pierwszy „rzut oka”?
 - Co każdy z Was zauważa?
 - Co Waszym zdaniem zauważają mieszkańcy?
2. Czy, ogólnie rzecz biorąc uważasz, że Wasza LGD jest aktywna?
 - Jeżeli tak, to w czym się ta aktywność przejawia?
 - Jeżeli nie, to w jaki sposób uzasadnisz taką ocenę?

B. Pytania zasadnicze:

1. Jaki był wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy obszaru objętego LSR?
 - Co należało zrobić by wpływ ten był bardziej znaczący?
 - Czy ogólnie rzecz biorąc LGD w ramach środków na realizację LSR może wpływać na rozwój gospodarczy obszaru?
2. Jaki był wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?
 - Jakie czynniki zewnętrzne oddziaływały na skalę tego wpływu?
 - A jakie czynniki wewnętrzne oddziaływały na skalę tego wpływu?
 - W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?
3. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie zatrudnienia i czy wpływ ten jest zadowalający?

- Jakie czynniki zewnętrzne i wewnętrzne oddziaływały na skalę tego wpływu?
 - W jakim stopniu uzyskane efekty w zakresie zatrudnienia są trwałe?
4. Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?
 - Kogo powinno się wspierać (rolników, przedsiębiorców, NGO, samorząd itp.)?
 5. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
 - Czy wpływ ten jest zadowalający – w Waszej ocenie?
 - Jakie czynniki zewnętrzne i wewnętrzne oddziaływały na skalę tego wpływu?
 6. Czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były kierowane?
 - Czy trwale poprawiły sytuacje tych grup osób i w jaki sposób?
 7. Jaki był wpływ LSR na zachowanie dziedzictwa przyrodniczego?
 - Czy trwale przyczynił się do ochrony zasobów i kształtowania krajobrazu wiejskiego?
 - Jakie działania należy podjąć w przyszłości na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego na obszarze objętym LSR?
 - W jakim zakresie należy podjąć w przyszłości działania związane z ochroną klimatu i bioróżnorodności?
 8. W jakim stopniu LSR wpłynęła na dostępność nowych lokalnych produktów żywnościowych na obszarze objętym LSR, a w jakim na rozwój produkcji i sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych?
 - Czy trwale przyczynił się do zwiększenia wykorzystania lokalnych produktów żywnościowych w działalności gospodarczej?
 - Jakie działania należy podjąć w przyszłości na rzecz zwiększenia dostępności lokalnych produktów żywnościowych na obszarze objętym LSR
 9. Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?
 - Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?
 10. W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
 - Jak można wyróżnić typy/rodzaje innowacji powstałych w ramach LSR?
 - Czy koncentrowanie się na kwestii innowacyjności w przypadku projektów LSR jest zasadne?
 11. Czy sposób działania partnerstwa, w tym aktywność poszczególnych partnerów (sektorów wchodzących w skład partnerstwa) pozwalał na efektywną i skuteczną realizację działań?
 - Jak oceniacie, który sektor (publiczny, gospodarczy czy społeczny) ma największy wpływ na aktywność partnerstwa i w czym się ten wpływ przejawia?
 12. Jaka była skuteczność działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych oraz doradczych LGD?
 - Jak te działania przyczyniały się do liczby i jakości składanych wniosków o wsparcie?

- Czy w tych działaniach obok pracowników LGD uczestniczyły inne osoby?
 - Kto to był, kogo reprezentował?
13. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?
- A może nie należy nic zmieniać?

C. Pytania zamykające:

1. Czy macie satysfakcję z uczestniczenia we wdrażaniu LSR?
 - Czy odczuwacie, że dzięki zaangażowaniu we wdrażanie LSR wzrósł Wasz prestiż w środowisku?
2. Czy jesteście gotowi zaangażować się budowę i wdrażanie nowej LSR?
3. Jak oceniasz, czy w nowym okresie programowania aktywność lokalnych społeczności wzrośnie?
4. (Jak Twoim zdaniem można wpłynąć na poprawę aktywności społeczności lokalnej poza oddziaływaniem za pomocą podejścia LEADER?)

Podziękowanie za aktywny udział w dyskusji!

KWESTIONARIUSZ ANKIETY

WYWIAD Z PRZEDSTAWICIELEM ZARZĄDU/RADY/PRACOWNIKIEM BIURA STOWARZYSZENIE LGD GOŚCINNA WIELKOPOLSKA

A. PYTANIA WPROWADZAJĄCE

1. Czy jest Pani/Pan zadowolona/y, że mieszka/pracuje na tym obszarze?
2. Jak Pani/Pan ocenia jakość życia na tym obszarze?
3. Jak w Pani/Pana odczuciu oceniają mieszkańcy jakość życia na tym obszarze?

B. PYTANIA O OCENĘ STANU REALIZACJI LSR

1. Jak ocenia Pani/Pan ogólny stan realizacji LSR?
2. Jaki jest stopień osiągnięcia celów ogólnych i przypisanych do nich wskaźników LSR i co wpłynęło na taki stan?
3. Czy obserwowany poziom można uznać za zadowalający?
4. Jaki był wpływ realizacji LSR na lokalny rozwój gospodarczy obszaru objętego LSR?
5. Co należało zrobić by wpływ ten był bardziej znaczący?
6. Jakie potrzeby lokalne z obszaru LSR powinny być wspierane w ramach kolejnych edycji LSR?
7. Jaki był wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne oraz jakie czynniki zewnętrzne i wewnętrzne oddziaływały na skalę tego wpływu?
8. Czy utworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany?
9. Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje mogą stać się podwaliną dla nowych inicjatyw?

C. PYTANIA O OCENĘ AKTYWNOŚCI SEKTORÓW TWORZĄCYCH LGD I SAMEJ LGD

1. Czy sposób działania partnerstwa, w tym aktywność poszczególnych partnerów (sektorów wchodzących w skład partnerstwa) pozwalał na efektywną i skuteczną realizację działań?
2. Czy procedury postępowania i podejmowania decyzji przez Radę LGD są efektywne, przejrzyste, a Radni w swoich działaniach i decyzjach (w tym przede wszystkim ocenie wniosków) wykazywali się kompetencjami i bezstronnością?

3. Czy w działaniach i decyzjach Rady kierowano się obowiązującymi procedurami?
4. Jaka jest skuteczność i efektywność działania biura LGD?
5. Jaka była skuteczność działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych oraz doradczych LGD?
6. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?
7. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR odbywała się zgodnie z planem, jeżeli nie to jakie były tego przyczyny i jak sobie z nimi radzono oraz jaki to miało wpływ na ostateczne efekty LSR?

D. PYTANIA O OCENĘ WPŁYWU WDRAŻANEJ LSR NA PROCESY SPOŁECZNE I GOSPODARCZE OBSZARU

1. W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?
2. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie zatrudnienia i czy wpływ ten jest zadowalający oraz jakie czynniki zewnętrzne i wewnętrzne oddziaływały na skalę tego wpływu?
3. Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?
4. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego i czy wpływ ten jest zadowalający oraz jakie czynniki zewnętrzne i wewnętrzne oddziaływały na skalę tego wpływu?
5. W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?
6. Czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby grup, do których były kierowane oraz czy trwale poprawiły sytuacje tych grup osób i w jaki sposób?
7. Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?
8. W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne oraz jakie można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?
9. Czy koncentrowanie się na kwestii innowacyjności w przypadku projektów LSR jest zasadne?
10. Jaka była skuteczność i efekty wdrażania projektów współpracy, jakie były bariery w realizacji tych projektów oraz jaka była skuteczność procesu przygotowania i realizacji projektów współpracy?

E. PYTANIA O OCENĘ PROCEDUR, W TYM LOKALNYCH KRYTERIÓW WYBORU

1. Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów oraz co można zmienić, uprościć w procedurach w przyszłych edycjach LSR?
2. Czy kryteria pozwalały na wybór najlepszych projektów (spójnych z celami LSR)?
3. Czy kryteria były jednoznaczne (zrozumiałe dla wszystkich uczestników procesu) i obiektywne (nie pozwalające na subiektywne sądy)?
4. Czy z treści kryteriów i skali punktacji jednoznacznie wynika, za co można otrzymać ile punktów, a także czy oceniający dysponują wystarczającymi informacjami do rzetelnej oceny według wszystkich kryteriów?
5. Co należy poprawić w zakresie kryteriów w kolejnej edycji LSR?
6. Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach?
7. Co należy poprawić w zakresie kryteriów w kolejnej edycji LSR?

F. METRYCZKA

1. Płeć respondenta: kobieta mężczyzna inna nie chcę podawać
2. W jakim przedziale wiekowym mieści się Pani/Pan?
 18-30 31-45 46-60 >60
3. Wykształcenie:
 podstawowe zawodowe średnie wyższe

Dziękuję za poświęcony czas i wyczerpujące odpowiedzi!